

ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΣΧΟΛΗ

ΤΜΗΜΑ ΘΕΑΤΡΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Ιούνιος 2020

Το βιβλιοπωλείο και οι εκδόσεις «Γνώση»

Πτυχιακή εργασία του φοιτητή

Χρήστου Χριστόπουλου

A.M. 1568201300125

Επιβλέπουσα καθηγήτρια: Άννα Καρακατσούλη

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Εθνικό και Καποδιστριακό
Πανεπιστήμιο Αθηνών

Περιεχόμενα

Εισαγωγή	σελ. 2
Το εκδοτικό τοπίο στην Ελλάδα στα τέλη του '70 και στις αρχές του '80	σελ. 3
Το βιβλιοπωλείο Γνώση «δίπλα» στις Εκδόσεις Γνώση	σελ. 5
Οι Εκδόσεις Γνώση «δίπλα» στο βιβλιοπωλείο Γνώση	σελ. 10
Συνέντευξη του Ιωάννη και της Έφης Μπουζάκη (16/5/2019)	σελ. 14
Σύντομο βιογραφικό και συνέντευξη του Μανώλη Μπουζάκη	σελ. 42
Χρονοδιάγραμμα	σελ. 43
Σκέψεις και συμπεράσματα	σελ. 44
Παράρτημα	
Κατάλογος εκδόσεων	σελ. 46
Βιβλιογραφία / Πηγές	σελ. 79

Εισαγωγή

Το βιβλίο στην Ελλάδα ως αντικείμενο, ως ιδέα αλλά και ως στόχος ή προοπτική, πέρασε μεγάλες διακυμάνσεις μέσα στα χρόνια. Διακυμάνσεις που ακολούθησαν την ταραγμένη γραμμή της ιστορίας, σαν καρδιογράφημα μιας χώρας που νοσεί και γιατρεύεται για να νοσήσει ξανά, ή σαν τοπογραφική διατομή του ίδιου της του ιδιόμορφου και πολυποίκιλου εδάφους.

Από την ίδρυση του ελληνικού κράτους, οπότε και ξεκινά ουσιαστικά η παραγωγή του βιβλίου στην Ελλάδα, μέχρι την εκδοτική πολυφωνία του σήμερα, το βιβλίο πέρασε πολλά, ψάχνοντας κάθε φορά τη θέση του στο κοινωνικό περιβάλλον και τις εκάστοτε συνθήκες. Η πορεία του βιβλίου επηρεάστηκε σημαντικά από τις εκπαιδευτικές τάσεις, τη θεμελίωση του σχολικού συστήματος και φυσικά την ίδρυση των Πανεπιστημίων. Το 1830 υπάρχουν περίπου 6.000 μαθητές, ενώ προς το τέλος του 19^{ου} αιώνα περίπου 150.000¹. Το βιβλίο πέρασε από τον αυστηρό μονοπωλιακό κρατικό έλεγχο στην μετέπειτα άνθιση των ιδιωτικών εκδόσεων και συντρόφευσε την εδραίωση και την πορεία των εγχώριων τυπογραφείων στα κυριότερα αστικά κέντρα, διαμορφώνοντας έτσι μία νέα αγορά.

Αντικείμενο αυτής της εργασίας είναι η πορεία του βιβλιοπωλείου «Γνώση» και των εκδόσεων «Γνώση» από την ίδρυσή τους μέχρι σήμερα. Οι συγκεκριμένες δύο επιχειρήσεις επιλέχθηκαν για δύο βασικούς λόγους. Αφενός διότι δεν υπάρχει καταγεγραμμένη η πορεία του εκδοτικού οίκου «Γνώση» -ούτε μπορεί κανείς να βρει έναν συνολικό κατάλογο των εκδόσεων- και αφετέρου διότι μέσα από αυτές τις δύο παράλληλες τροχιές, των εκδόσεων και του βιβλιοπωλείου, μπορεί κανείς να αποκτήσει μια γενικότερη ενδεικτική εικόνα για το εκδοτικό τοπίο και τις τάσεις που επικρατούν στο χώρο του βιβλίου εκείνα τα χρόνια και μέχρι σήμερα.

¹ ΕΚΕΒΙ, *Εκδοτικές δραστηριότητες, 1900-1940 και Ιστορία των εκδοτικών οίκων στην Ελλάδα*, Αθήνα 1998

Το εκδοτικό τοπίο στην Ελλάδα στα τέλη του '70 και στις αρχές του '80

Στο κατώφλι του 20ου αιώνα αναπτύσσονται στην Ελλάδα τυπογραφεία που δείχνουν τα πρώτα δείγματα στροφής προς την επαγγελματική εκδοτική δραστηριότητα. Είναι η εποχή που εμφανίζονται και βιβλιοπωλεία, τα οποία συνδυάζουν μέσα στη γενικότερη εμπορική δραστηριότητά τους και την εκδοτική πρακτική, εγκαινιάζοντας έτσι μια νέα εποχή στο χώρο της εγχώριας βιβλιοπαραγωγής. Τέτοια βιβλιοπωλεία είναι του Γεωργίου Κασδώνη, του Ιωάννη Ρώσση, του Μιχαήλ Σαλίβερου κ.α.

Από την πρώτη ολοκληρωμένη επιχειρηματική λειτουργία εκδοτικού οίκου του Γεωργίου Φέξη, φτάνουμε γρήγορα στην ίδρυση εκδοτικών οίκων – κάποιιοι από τους οποίους καταφέρνουν και επιβιώνουν μέχρι τις μέρες μας-, όπως το Βιβλιοπωλείο της Εστίας, η Αθηνά, και αργότερα ο Ίκαρος, ο Ελευθερουδάκης, ο Γκοβόστης και άλλοι. Το εκδοτικό τοπίο αλλάζει και ο χώρος της βιβλιοπαραγωγής και διάθεσης μπαίνει σε μια νέα δημιουργική φάση.

Ο εκδοτικός οίκος γίνεται ο κύριος φορέας παραγωγής και διακίνησης των ιδεών και η εκδοτική δραστηριότητα απογειώνεται. Πλέον συναντάμε ένα ολοκληρωμένο εκδοτικό σύστημα, με πολλούς τίτλους βιβλίων, αρκετούς νέους εκδότες και βέβαια όλα αυτά καταλήγουν – ή και ξεκινούν – από ένα όλο και αυξανόμενο αναγνωστικό κοινό, το οποίο βρίσκεται σε οργασμό ιδεολογικών αναζητήσεων.

Την άνθιση αυτή ανακόπτει η οικονομική κρίση της δεκαετίας του '30, «όταν τα βιβλία πουλιούνταν... αλλά δεν αγοράζονταν»² και η δικτατορία της 4ης Αυγούστου 1936. Στη συνέχεια, η Γερμανική Κατοχή και όλες οι απαγορεύσεις που αυτή επιβάλλει σε πολλούς τομείς, αλλά και στον χώρο του βιβλίου και των εκδόσεων, «παγώνουν» την κατάσταση με αποτέλεσμα και οι εκδόσεις να υπόκεινται σε περιορισμό και σαφώς λογοκρισία.

Μεταπολεμικά βρίσκουμε την εκδοτική παραγωγή να οπισθοχωρεί δημιουργώντας περισσότερο χώρο στη λαϊκή λογοτεχνία, τα περιοδικά ή τις περιοδικές εκδόσεις πλατιάς κυκλοφορίας όπως το Ρομάντζο, η Μάσκα, ο Θεατής κ.α. ενώ μέχρι την δεκαετία του '60, μέσα στο γενικότερο πλαίσιο της πολιτικής αναταραχής, παρατηρείται μείωση της παραγωγής βιβλίων και αναστολή λειτουργίας αρκετών εκδοτικών οίκων. Αυτό έρχεται ως αποτέλεσμα σαφώς της ελάττωσης της ζήτησης των βιβλίων, όπως συμβαίνει συχνά σε περιόδους έντονης πολιτικής αναστάτωσης. Η δικτατορία της 21ης Απριλίου 1967 επαναφέρει την ολοκληρωτική

² Τίτλος εισήγησης της Άννας Καρακατσούλη στη διημερίδα *Το ελληνικό βιβλίο στην κρίση. Σκέψεις για το παρελθόν, παρατηρήσεις για το παρόν, ιδέες για το μέλλον*, που έγινε 10-11/5/2013 στο Αμφιθέατρο «Ιωάννης Δρακόπουλος» του Πανεπιστημίου Αθηνών, Εκδόσεις των συναδέλφων, Αθήνα 2014

καταστολή και δίωξη του βιβλίου, καθώς ένα μεγάλο μέρος του ανθρώπινου δυναμικού από τον εκδοτικό χώρο βρίσκεται τώρα στη φυλακή ή την εξορία. Ο συγγραφικός κόσμος μέσω μιας άτυπης συναίνεσης αποφάσισε να σταματήσει να εκδίδει βιβλία ως διαμαρτυρία στις συνθήκες ανελευθερίας και λογοκρισίας που επιβάλλει το νέο καθεστώς³ ή να το χειριστεί ανάλογα, ουσιαστικά παρακάμπτοντάς το, όπως συνέβη με την έκδοση του συλλογικού τόμου *Δεκαοκτώ κείμενα* που κυκλοφόρησε τον Ιούλιο του 1970 από τις εκδόσεις Κέδρος.

Σταδιακά η προληπτική λογοκρισία καταργείται, ανοίγοντας το δρόμο για την εμφάνιση (ή επανεμφάνιση) εκδοτικών σχημάτων, πολλά από τα οποία συναντάμε μέχρι σήμερα, φτάνοντας έτσι σε έναν εκδοτικό οργανισμό μεταξύ 1970 και 1973.⁴ Στην πρώτη μεταπολιτευτική περίοδο οι εκδοτικοί οίκοι πολλαπλασιάζονται καθώς σημαντικοί άνθρωποι και γνώστες του αντικειμένου αναλαμβάνουν καιρίες θέσεις στην εκδοτική προσπάθεια. Την ίδια στιγμή τα μικρά βιβλιοπωλεία μπαίνουν δυναμικά στο παιχνίδι της αγοράς, δημιουργώντας μια αλυσίδα επικοινωνίας και ανταλλαγής νέων –κατά κύριο λόγο- ανθρώπων και ιδεών. Ταυτόχρονα στο πολιτικό προσκήνιο έχουμε νέα προσωποπαγή κόμματα (Νέα Δημοκρατία, ΠΑ.ΣΟ.Κ.) και άνθιση των πελατειακών σχέσεων εντός των κομμάτων αλλά και στις δημόσιες υπηρεσίες, σκάνδαλα, οικονομικές ατασθαλίες και στο φόντο η ένταξη της Ελλάδας στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα, ζητήματα που απασχολούν τους –καιροσκόπους και μη-εκδότες.

Τη διετία '77-'79 εμφανίζονται περισσότεροι από είκοσι νέοι εκδοτικοί οίκοι, ανάμεσά τους και οι εκδόσεις Γνώση. Παράλληλα με την αδιαμφισβήτητη κυριαρχία του λογοτεχνικού βιβλίου, οι Έλληνες αναγνώστες έρχονται σε επαφή με εκατοντάδες ονόματα της διεθνούς γραμματείας και αρκετούς σύγχρονους Έλληνες συγγραφείς. Κυρίαρχο στίγμα των νέων αυτών εκδοτών, η προσήλωση στον χώρο της λογοτεχνίας, που διανθίζεται ενίοτε και από έναν πολιτικό πολιτιστικό λόγο που συμβαδίζει με το πνεύμα άρνησης και αμφισβήτησης του καταχωρημένα σαν παραδοσιακού.⁵

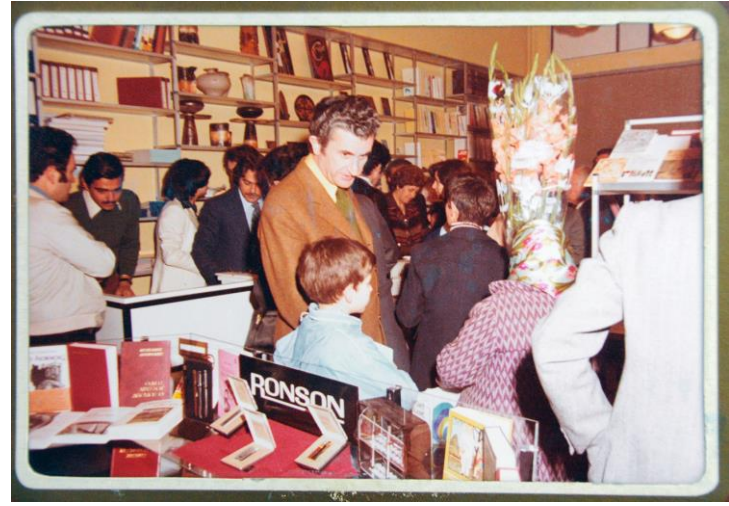
³ Βάσιος Τσοκόπουλος, *Ιστορία της έκδοσης στην Ελλάδα*, ερευνητική μονογραφία, 1997 ΕΚΕΒΙ

⁴ Λουκάς Αξελός, *Εκδοτική δραστηριότητα και κίνηση ιδεών στην Ελλάδα*, Αθήνα 1984, 2008, σσ. 41-51.

⁵ Μαρία Σκιαδά, *Η γέννηση και η πορεία των εκδοτικών οίκων στην Ελλάδα κατά τη διάρκεια του 20ου αιώνα*, διατριβή μεταπτυχιακής ειδίκευσης, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου, Τμήμα Ιστορίας, Αρχαιολογίας και Διαχείρισης Πολιτισμικών Αγαθών, Καλαμάτα 2018, σ. 65.

Το βιβλιοπωλείο Γνώση «δίπλα» στις Εκδόσεις Γνώση

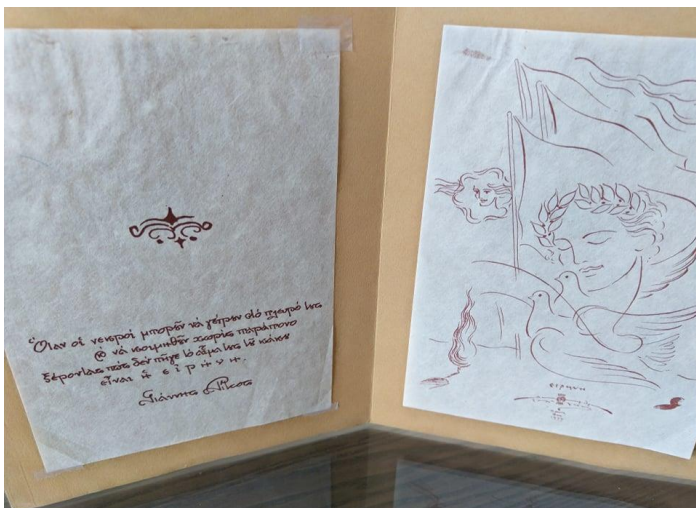
Σε αυτό ακριβώς το χρονικό πλαίσιο, στις 14 Φεβρουαρίου του 1978 ανοίγει το βιβλιοπωλείο Γνώση σε ένα νοικιασμένο κατάστημα στην οδό Γρηγορίου Αυξεντίου 26, στου Ζωγράφου. Πίσω από αυτό το εγχείρημα βρίσκεται ο πλοίαρχος του εμπορικού ναυτικού Ιωάννης Μπουζάκης. Ο Μπουζάκης μένει χωρίς δουλειά και αποφασίζει να υιοθετήσει την ιδέα του ξάδερφού του Μανώλη Μπουζάκη να ανοίξουν ένα βιβλιοπωλείο μιας και αποτελούσε και επιθυμία της συζύγου του. Οι εργασίες ξεκινούν το 1977 και τον Φεβρουάριο του 1978 το βιβλιοπωλείο ανοίγει με λιγοστό εμπόρευμα στα ράφια, κυρίως βιβλία του Πατάκη, του Κέδρου, του Καστανιώτη, του Ίκαρου, του Παπαδόπουλου, της Άγκυρας αλλά και άλλων εκδοτών της εποχής. Επίσης μπορούσε να βρει κανείς σχολικά βιβλία, ξενόγλωσσα, γραφική ύλη και χαρτικά. Από την αρχή το μαγαζί θέλησε να είναι κάτι ξεχωριστό σε όλους τους τομείς, από την διακόσμηση μέχρι το εμπόρευμα, «μία όαση γνώσης και πολιτισμού».⁶

Για να ολοκληρωθεί το κατάστημα, επενδύθηκαν αρκετά χρήματα, όμως τους πρώτους μήνες λειτουργίας του έδειχνε να μην αποδίδει σημαντικό κέρδος. Ο Ιωάννης Μπουζάκης βρίσκει άλλη δουλειά και αφήνει στο βιβλιοπωλείο τον ξάδερφο Μπουζάκη και σε έναν έμπειρο υπάλληλο. Το βιβλιοπωλείο προχώρησε, η γκάμα του εμπορεύματος διευρύνθηκε σταδιακά (μέχρι και δίσκους μουσικής έβρισκε κανείς) και το κατάστημα μεγάλωσε. Το 1979 πραγματοποιείται η πρώτη εκδήλωση στο βιβλιοπωλείο. Ήταν μια τιμητική εκδήλωση για τα 70 χρόνια από τη γέννηση του Γιάννη Ρίτσου. Ακολούθησαν κι άλλες εκδηλώσεις με κορυφαία την έκθεση/αφιέρωμα για τα 70 χρόνια από τη Μικρασιατική Καταστροφή που πλαισιώθηκε από την ομιλία της Διδώς Σωτηρίου (1992). Το 1983 το εκπαιδευτικό παιχνίδι μπαίνει στο

⁶ <http://gnosibooks.gr>

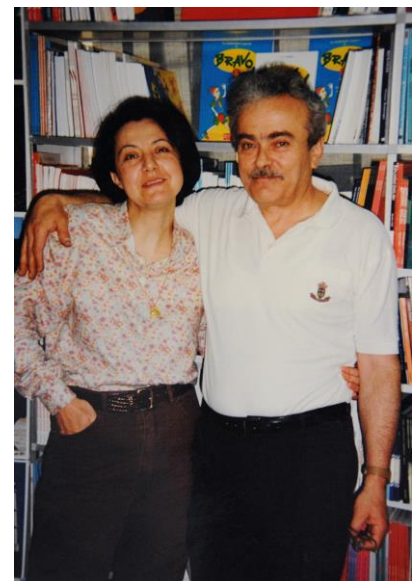
μαγαζί και περίπου την ίδια περίοδο ξεκινάνε και οι πρώτες εκδηλώσεις για παιδιά με συγγραφείς όπως η Ζωρζ Σαρρή, η Κίρα Σίνου, η Άλκη Ζέη κ.α. Είναι η εποχή που αρχίζει να ασχολείται με το κατάστημα η σύζυγος του Ιωάννη, Κατερίνα Μπουζάκη και θα συνεχίσει πολύ ενεργά μέχρι τον θάνατό της, το 2013.

Το 1979 ο Μανώλης Μπουζάκης ιδρύει τις Εκδόσεις Γνώση που αρχικά εδρεύουν στο πατάρι του βιβλιοπωλείου. Οι εκδόσεις Γνώση αναλαμβάνουν και την αντιπροσωπεία των εκδόσεων Longman που ειδικεύονταν σε ξενόγλωσσα εκπαιδευτικά βιβλία. Βρισκόμαστε άλλωστε στην περίοδο της άνθισης των φροντιστηρίων ξένων γλωσσών και της εδραίωσης των Αγγλικών ως κύριας ξένης γλώσσας. Οι εκδόσεις Γνώση εκδίδουν κυρίως ποιοτικά βιβλία ακολουθώντας τις επιλογές του υπεύθυνου εκδόσεων Μάνου Ελευθερίου, και σε σύντομο χρονικό διάστημα αποκτούν στην αγορά ένα αρκετά καλό όνομα. «Σαν εκδοτικός οίκος ήταν

ένας πρωτοπόρος και προσεγμένος, ποιοτικός. Ίσως ο καλύτερος εκδοτικός οίκος στην εποχή του», υπογραμμίζει ο Μανώλης Μπουζάκης.⁷

Τα πράγματα έχουν πια διαχωριστεί και στο βιβλιοπωλείο είναι υπεύθυνος ο Ιωάννης Μπουζάκης, ενώ στον εκδοτικό ο Μανώλης Μπουζάκης. Πρόκειται για δύο διαφορετικές – λογιστικά και οικονομικά– επιχειρήσεις που συνυπάρχουν κάτω από το ίδιο όνομα και στο ίδιο κατάστημα και «δανείζονται» η μία από την άλλη πελατολόγιο, τεχνογνωσία και αναγνωρισιμότητα. Το μερίδιο του Μανώλη Μπουζάκη σταδιακά πωλείται στον έμπειρο υπάλληλο Λευτέρη Καλιακάτσο, ο οποίος στο μεταξύ είχε προσληφθεί στην επιχείρηση, και έτσι ο Ιωάννης Μπουζάκης βρίσκεται συνétairos με αυτόν.

Όμως ζητήματα κακοδιαχείρισης και οικονομικών ατασθαλιών οδηγούν τις εκδόσεις Γνώση στην καταστροφή. Στα τέλη της δεκαετίας του '90 αρχίζει η πτώση και η παρακμή και τέλος το 2000, έπειτα από 21 χρόνια έντονης εκδοτικής δραστηριότητας, οι εκδόσεις Γνώση κλείνουν ή ακριβέστερα πωλούνται στην Πρωτοπορία. Αξίζει να αναφερθεί πως ο επίσημος λόγος του οριστικού κλεισίματος των εκδόσεων ήταν η απόφαση να τυπώσει πανεπιστημιακά συγγράμματα, ένα εγχείρημα που δεν απέδωσε, αφού το Δημόσιο υπήρξε κακοπληρωτής. Οι οικονομικές ατασθαλίες όμως δεν αφήνουν απ' έξω και το βιβλιοπωλείο, το οποίο περνάει κρίση ως προς τα ιδιοκτησιακά και διοικητικά του ζητήματα. Μετά από μεγάλες αλλαγές και ανακατατάξεις, καθώς και μια περίοδο κάθετης πτώσης, το βιβλιοπωλείο αρχίζει να ανακάμπτει προς το τέλος της δεκαετίας του '90.

⁷ Συνέντευξη 16/5/2019

Το 2012 βρίσκουμε το κατάστημα να έχει περάσει πια πλήρως στην Αλεξάνδρα και την Έφη, δίδυμες κόρες του Ιωάννη και της Κατερίνας Μπουζάκη. Η απόφαση τους να ασχοληθούν με το βιβλιοπωλείο προέκυψε κυρίως από τη δύσκολη συνθήκη που επέφερε η οικονομική κρίση και δευτερευόντως από τις αρχικές επαγγελματικές επιλογές τους, μιας και η Έφη σπούδασε Φιλολογία, ενώ η Αλεξάνδρα Διακόσμηση εσωτερικών χώρων. Στο κατάστημα πια υπάρχουν και είδη δώρων, ενώ επεκτάθηκε πολύ ο τομέας του εκπαιδευτικού παιχνιδιού -μειώθηκαν τα χαρτικά- και υπηρεσίες όπως για παράδειγμα σκαναρίσματα ή φωτοτυπίες, με στόχο πάντα να μπορέσει να «κρατηθεί» το βιβλίο ως το βασικό αντικείμενο της επιχείρησης.

Οι ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΚΑΣΤΑΝΙΩΤΗ και το βιβλιοπωλείο ΓΝΩΣΗ σας προσκαλούν να συναντήσετε την **ΕΛΕΝΗ ΠΡΙΘΒΟΛΟΥ** με αφορμή την κυκλοφορία του νέου της μυθιστορήματος

ΣΤΗ ΖΩΗ ΝΩΡΙΣ ΝΥΧΤΑΝΕΙ

την Τετάρτη 13 Νοεμβρίου 2019 και ώρα 6.30 μ.μ. στον χώρο του βιβλιοπωλείου.

Η συγγραφέας θα συνομιλήσει με το κοινό και θα υπογράψει αντίτυπα του βιβλίου της.

Εργαστήριο Αυθεντίου 26-28, Ζωγράφου
Τηλ. 210-77 87 997

Ο Νιής θα πετάξει με τις αγριόχηνες για έναν ολόκληρο χρόνο, θα ζήσει φοβερές περιπέτειες και θα επιστρέψει σοφότερος και γεμάτος αγάπη. Ελάτε να τον ακολουθήσουμε μαζί με τη συγγραφέα **Μαρία Παπαγιάννη** στην παρουσίαση του βιβλίου της

Πες το μ' ένα παραμύθι... Οι περιπέτειες του Νιής
σε εικονογράφηση της Μαρίας Δελήβοριά

Το Σάββατο 14 Δεκεμβρίου 2019 στις 12.00 το μεσημέρι στο βιβλιοπωλείο ΓΝΩΣΗ
(Γρ. Αυθεντίου 26-28, Ζωγράφου, τηλ. 210 77 87 997)

Μαζί με τη συγγραφέα ζωντανάει τους ήρωες του παραμυθιού η εμψυκτριά Ειρήνη Λουδάρα.

Στους άμεσους στόχους της επιχείρησης είναι να γίνει ξανά το βιβλιοπωλείο ένας τόπος συνάντησης, ένα στοιχείο της καθημερινότητας του πολίτη και του παιδιού. Στην κατεύθυνση αυτή αξιοποιείται και ο ακάλυπτος χώρος της πολυκατοικίας, μια αυλή που υπάρχει στο πίσω μέρος του καταστήματος, ή οποία διαμορφώθηκε κατάλληλα για να μπορεί να φιλοξενεί βιβλιοπαρουσιάσεις και γενικότερα εκδηλώσεις μικρής κλίμακας για παιδιά ή ενήλικες.

«Η μεγαλύτερη δυσκολία για ένα μικρό βιβλιοπωλείο είναι ο αμείλικτος ανταγωνισμός και το εκπτωτικό πανδαιμόνιο που έχει επικρατήσει στο χώρο του βιβλίου όπως επίσης και η τεράστια φορολογία των επιχειρήσεων. Ο κόσμος πλέον έχει ταυτίσει το βιβλίο με ένα πολύ φθινό είδος ξεχνώντας ότι πίσω από αυτό βρίσκονται συγγραφείς, επιμελητές, εκδότες, βιβλιοπώλες που προσπαθούν να ζήσουν από αυτό.»⁸

⁸ <https://www.bookpress.gr/politismos/teleutaia-nea/epta-mikra-vivliopoleia-mas-anoigoun-tis-portes-tous>

Οι Εκδόσεις Γνώση «δίπλα» στο βιβλιοπωλείο Γνώση

Ο εκδοτικός οίκος Γνώση δημιουργείται το 1979 από τον Μανώλη Μπουζάκη. Η επαφή του με τον χώρο του βιβλίου είχε ξεκινήσει μόλις λίγους μήνες νωρίτερα, όταν άνοιξε το βιβλιοπωλείο μαζί με τον ξάδερφό του. Ήταν 36 ετών (τρία χρόνια νεότερος από τον Ιωάννη Μπουζάκη) και μέχρι τότε ήταν ένας «άτακτος» όπως λέει ο ίδιος- αξιωματικός του Πολεμικού Ναυτικού.

Από πολύ νωρίς σχετίστηκε με τον εκδοτικό οίκο ο Μάνος Ελευθερίου, που εκείνη την εποχή χρησιμοποιούσε το ψευδώνυμο Μάνος Ταξίδης. Μάλιστα με αυτό το ψευδώνυμο υπέγραφε και κάποια κολλάζ που είτε κοσμούσαν τα εξώφυλλα των εκδόσεων, είτε βρισκόνταν μέσα στα βιβλία. Ο Ελευθερίου φαίνεται πως προσέλυσε στον εκδοτικό ισχυρά ονόματα της εποχής όπως ο Λουκιανός Κηλαηδόνης, ο Γιάννης Νεγρεπόντης κ.α. Πολύ γρήγορα ο εκδοτικός βρήκε τη θέση του στο εκδοτικό τοπίο της δεκαετίας του '80, με τις προσεγμένες επιλογές του και τα είδη των βιβλίων που έβγαζε στην αγορά.

Από το ξεκίνημα ο εκδότης δημιούργησε «σειρές» εκδόσεων τοποθετώντας σημαντικούς ανθρώπους στις θέσεις των επιμελητών: Ονόματα όπως ο Δημήτρης Παπακώστας και η Έφη Καλλιφατιδή στις μεταφράσεις, ο Παναγιώτης Κονδύλης στην επιμέλεια της Πολιτικής και Φιλοσοφικής Βιβλιοθήκης, ο Βασίλης Κρεμμυδάς στην Ιστορία κ.α. είναι κάποια ενδεικτικά. «Επεδίωξα για κάθε κατηγορία να υπάρχει επιτροπή αλλά τα μέλη είχαν κακή σχέση μεταξύ τους και υπήρχαν διαφωνίες»⁹ είπε ο εκδότης στην τηλεφωνική μας συνέντευξη. Αναφέρονται ενδεικτικά οι σειρές «Φιλοσοφική και πολιτική βιβλιοθήκη», «Μαρτυρίες», «Θέατρο», «Ποίηση», «Μικρή σειρά» κ.α. Πέραν αυτών των «σειρών», τυπώνονταν διάφορα βιβλία σε μια ευρεία γκάμα, πολλές φορές και ετερόκλητα μεταξύ τους, ως προς το περιεχόμενο, την ποιότητα αλλά και το κοινό στο οποίο απευθύνονταν. Μπορεί να επρόκειτο για εκδοτική στρατηγική, αν και με μία προσεκτική ματιά στον εκδοτικό κατάλογο, μπορεί κανείς εύκολα να υποθέσει ή να συμπεράνει πως συχνά οι εκδόσεις εξυπηρετούσαν προσωπικές γνωριμίες και φιλοδοξίες, εντοπιότητες, φιλικές σχέσεις ή συγγένειες, χάρες και συνεργασίες ανταποδοτικών οφελών. Όμως ο εκδοτικός μετράει επιτυχίες και απολαμβάνει την αναγνώριση και τον σεβασμό των βιβλιόφιλων και των δημιουργών.

Βασικό ρόλο στην εξέλιξη και την πορεία του εκδοτικού οίκου έπαιξε το γεγονός πως ο εκδότης δεν προερχόταν από τον χώρο των γραμμάτων και έμοιαζε να μην γνωρίζει τα νερά στα οποία κολυμπούσε. Σίγουρα όμως έπαιξε ρόλο το πολιτικό πλαίσιο της εποχής και η

⁹ Τηλεφωνική συνέντευξη με τον ίδιο στις 12/7/2019

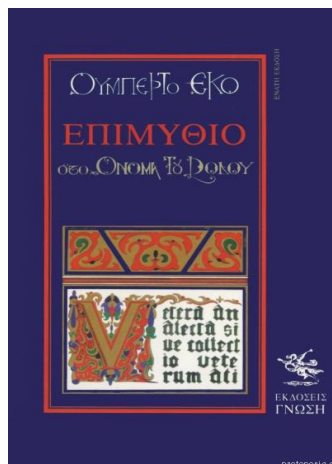
πολιτική τοποθέτηση του εκδότη. Όπως προκύπτει από την συνέντευξη του ξάδερφου Μπουζάκη αλλά και τις εκδοτικές του επιλογές, ήταν μάλλον φιλικά προσκείμενος στο ΠΑΣΟΚ. Στις εκδόσεις Γνώση εξέδωσε τα πρώτα του βιβλία και ο Κώστας Σημίτης, χωρίς όμως να παραβλέπουμε το γεγονός πως κυκλοφόρησε και αρκετά βιβλία σχετικά με το ΚΚΕ. Μια μεταφράστρια που τότε έκανε τα πρώτα της βήματα –και που προτιμά να μείνει ανώνυμη– ανασύρει αρνητικές αναμνήσεις: «Το μόνο θετικό ήταν η συνεργασία μου με την επιμελήτρια Κ.Σ. Έμαθα πάρα πολλά πλάι της. Η αμοιβή μου: 25.000 δραχμές. Εναλλακτικά θα μπορούσα να πάρω δικαιώματα αλλά επέλεξα το εφάπαξ. Ο Μπουζάκης είχε πλήρη άγνοια για το τι είναι αυτό που μετέφραζα. Γενικά είχε ύφος πολύ σπουδαίου κυρίου... Η έκδοση πάντως ήταν ωραία, πήρε καλές κριτικές και με έκανε ...διάσημη, αφού για χρόνια έβλεπα παραπομπές στο όνομά μου.»¹⁰

Η πληθωρική προσωπικότητα του εκδότη συχνά ενεπλάκη σε διαφωνίες και προστριβές, μερικές από τις οποίες εντοπίστηκαν στο πλαίσιο της έρευνας για αυτήν την εργασία. Θα σταθούμε σε δύο δημοσιευμένες επιστολές του Μανώλη Μπουζάκη στο λογοτεχνικό περιοδικό *Διαβάζω*. Η μία επιστολή αφορά σε διαμάχη με τη Λιλή Ζωγράφου (τεύχος 75, 10/8/1983) η οποία τον κατηγόρησε για εκτύπωση κλεψίτυπων βιβλίων¹¹, και η άλλη είναι απάντηση στον Φίλιππο Δρακονταειδή (τεύχος 107, 5/12/1984) ο οποίος αποκάλεσε «ασυνείδητους επιχειρηματίες και απατεώνες» όλους τους εκδότες της Ελλάδας, σε συνέντευξη που έδωσε στη Γαλλική εφημερίδα *Liberation*. Και ο Δρακονταειδής, αλλά και η Ζωγράφου, συγκαταλέγονταν μέχρι τότε στους συνεργάτες των εκδόσεων Γνώση.

¹⁰ Ηλεκτρονική επικοινωνία με πρώην συνεργάτιδα των εκδόσεων Γνώση

¹¹ Βιβλία που τυπώνονται «εκτός αριθμησης» με στόχο να μην αποδώσει ο εκδότης το συμφωνημένο ποσοστό στον συγγραφέα

και να αρθρογραφεί σε τοπικές εφημερίδες, τη δε Φλώρα Σαρτζετάκη το 2016 ως υπεύθυνη του Art Café που λειτουργούσε μέσα στο Book Plus, το βιβλιοπωλείο που άνοιξαν στην Πανεπιστημίου ο Βασίλης Παπαγιάννης και η Κατερίνα Μπατουδάκη, στην θέση του παλιού Παπασωτηρίου, μια συνεργασία που όμως δεν κράτησε πολύ. Το 2018 η Φλώρα Σαρτζετάκη κυκλοφορεί το πρώτο της βιβλίο από τις εκδόσεις Πάπυρος με τίτλο *Οι δραπέτες της μπουγάδας*.

Συνέντευξη με τον Ιωάννη και την Έφη Μπουζάκη (16/5/2019)

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΠΟΥΖΑΚΗΣ: Ήμουν πλοίαρχος του εμπορικού ναυτικού και είχα μείνει στο εξωτερικό σαν επίτιμος πρόξενος και επιθεωρητής πλοίων και φορτίων. Παντρεύτηκα μετά, ήρθα στην Ελλάδα και είχα κανονίσει να αναλάβω την αρχιπλοιαρχία της εταιρίας που ήμουν, που θα μετέφερε τα γραφεία της από το Λονδίνο στον Πειραιά. Κατά τη διάρκεια του γαμήλιου ταξιδιού στη Γερμανία, μαθαίνω τα δυσάρεστα νέα. Ναυαγεί τελικά η μεταφορά των γραφείων της εταιρίας και μένω χωρίς δουλειά. Εγώ δεν είχα σχέση με τη θάλασσα, απλώς στη σχολή είχα έναν συμμαθητή, τον Παλαιοκρασσά, ο οποίος ήταν από την Άνδρο και από οικογένεια ναυτικών και έτσι πήγα στην εταιρία τη δικιά τους. Εκεί ήταν και ο υπουργός των οικονομικών την εποχή εκείνη, ο Παλαιοκρασσάς. Ξεκίνησα στην εταιρία αυτή, έμεινα μετά στο εξωτερικό, ήρθα εδώ πέρα και το μόνο που θα μπορούσα να κάνω ήταν να ξαναγυρίσω στη θάλασσα και να ασχοληθώ πάλι με τη ναυτιλία και με τα πλοία. Επειδή δεν ήθελε η σύζυγος να ξαναταξιδέψω, έψαχνα διάφορες δουλειές, να δω τι άλλες δυνατότητες υπάρχουν και τότε ο ξάδερφός μου, μου λέει: «Δεν ανοίγουμε ένα βιβλιοπωλείο;» και ήταν και επιθυμία της συζύγου να είχε ένα βιβλιοπωλείο, γιατί είχε τελειώσει την Ανωτάτη Σχολή Οικονομικών και Εμπορικών Επιστημών (Α.Σ.Ο.Ε.Ε.).

ΧΡΗΣΤΟΣ ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ: Το όνομα του ξάδερφού σας;

ΙΩΑΝΝΗΣ: Μανώλης Μπουζάκης κι αυτός. Ήταν κατά 3 χρόνια νεότερος από εμένα και ξεκινάμε επειδή είχε και το φροντιστήριο εδώ πέρα, λέει «Θα έχουμε και το φροντιστήριο», είναι τα πανεπιστήμια, έρχονταν οι σχολές τότε...

ΧΡΗΣΤΟΣ: Το φροντιστήριο που ήταν;

ΙΩΑΝΝΗΣ: Εδώ, στην Γρηγορίου Αυξεντίου.

ΕΦΗ: Ήταν της γυναίκας του, Ζωής Μπουζάκη.

ΙΩΑΝΝΗΣ: Ήταν αγγλικών, και γι' αυτό θέλαμε το σημείο του μαγαζιού να βρεθεί κοντά στο φροντιστήριο. Το 1977 ξεκινήσαμε λοιπόν χωρίς να έχουμε καμία εμπειρία. Αυτός είχε μερικούς μήνες που δούλευε εδώ στη στεριά, σε κάποιο εισαγωγέα και αντιπρόσωπο ξένων βιβλίων και θεώρησα ότι αυτός είναι πιο έμπειρος από εμένα (γέλιο). Μου λέει «Να κάνουμε αυτά», λέω «Εντάξει». «Πόσα θα χρειαστούμε περίπου;» «Θα χρειαστούμε τόσο» ένα ποσό, δεν θυμάμαι σε δραχμές πόσο ήταν εκείνη την εποχή.

ΧΡΗΣΤΟΣ: Η πρώτη σκέψη ήταν ένα βιβλιοπωλείο ή ένας εκδοτικός οίκος;

ΙΩΑΝΝΗΣ: Ένα βιβλιοπωλείο και να συμμετάσχει ο καθένας 50-50. Βάλαμε ένα κεφάλαιο για να ξεκινήσουμε, ξεκινάμε, εκεί που ήταν να βάλει 100 χιλιάδες ο καθένας μας, όταν έφτασε στις 20 χιλιάδες, δεν είχε άλλα και αναγκάστηκα να βάλω εγώ τα δικά του. Όταν ξεκίνησε το βιβλιοπωλείο, αυτός είχε του πολεμικού ναυτικού τη μεγαλομανία και την επιδεικτικότητα ας πούμε, και ξόδευε λεφτά για να έρχονται αρχιτέκτονες να βγάζουν σχέδια και λοιπά. Και φύγαν τα λεφτά. Και όταν ανοίξαμε δεν είχαμε εμπόρευμα να βάλουμε μέσα. Δηλαδή συνήθως ξεκινώντας μια επιχείρηση, πρέπει να βάλεις το 80% εμπόρευμα και το 20% να δώσεις για το μαγαζί, εμείς βάλαμε το 80% επένδυση για φωτά, ταμπέλες, διαφήμιση και λοιπά και στο τέλος τα βιβλία τα βάζαμε έτσι (δείχνει τον τρόπο, παράλληλα με το ράφι και όχι κάθετα) στα ράφια για να φαίνονται πολλά. Και επειδή ήταν ακριβά, είχαμε βάλει και κάτι σκυριανά κεραμικά – είχε κάποια γνωριμία– και γεμίσαμε τα ράφια (γέλιο). Για να μην φαίνεται άδειο το μισό μαγαζί βάλαμε περσίδες και ήταν σαν αποθήκη, το υπόλοιπο μισό μαγαζί. Γιατί ήταν τότε, ακριβώς όπως είναι τώρα.

ΧΡΗΣΤΟΣ: Ήταν πάντα τόσο μεγάλο;

ΙΩΑΝΝΗΣ: Ναι, τόσο ξεκίνησε, αλλά να σκεφτείς ότι μέχρι την κολώνα που είναι το πατάρι βάλαμε περσίδες, γιατί δεν υπήρχε εμπόρευμα (γέλιο).

ΕΦΗ ΜΠΟΥΖΑΚΗ: Αυτό δεν το είχα ακούσει!

ΧΡΗΣΤΟΣ: Και θυμάστε ποια ημερομηνία ή ποια εποχή ξεκίνησε;

ΙΩΑΝΝΗΣ: 14 Φεβρουάριου του 1978.

ΧΡΗΣΤΟΣ: Και οι πρώτες σας παραγγελίες τι είδους βιβλία ήταν;

ΙΩΑΝΝΗΣ: Είχαμε κάποια λίγα βιβλία από διάφορους εκδοτικούς οίκους.

ΕΦΗ: Ποιοι να υπήρχαν τότε; Ο Πατάκης υπήρχε;

ΙΩΑΝΝΗΣ: Ο Κέδρος ήταν τότε, Καστανιώτης, Ίκαρος αλλά βασικοί ήταν ο Κέδρος, ο Πατάκης και διάφοροι άλλοι, Παπαδόπουλος, Άγκυρα...

ΧΡΗΣΤΟΣ: Και από την αρχή φτιάξατε και τμήμα για το φροντιστήριο;

ΙΩΑΝΝΗΣ: Είχαμε και ξενόγλωσσα βιβλία, σχολικά, χαρτικά, γραφική ύλη... Θυμάμαι είχα ένα μερσεντές αυτοκίνητο –το είχα φέρει από το εξωτερικό– και πήγαμε σε μια αποθήκη και

ξεκινήσαμε το μαγαζί φορτώνοντας τα χαρτικά μέσα στη μερσεντές. Ένα δρομολόγιο, και με αυτά στήσαμε το μαγαζί. Ξύστρες, μολύβια, μπλοκάκια, όλα τα χαρτικά ας πούμε.

ΧΡΗΣΤΟΣ: Βιβλία για παιδιά είχατε;

ΙΩΑΝΝΗΣ: Είχαμε από την αρχή.

ΧΡΗΣΤΟΣ: Αλλά ακόμα όχι παιχνίδια όπως είναι σήμερα, φαντάζομαι;

ΙΩΑΝΝΗΣ: Ναι, ήταν το κλασσικό βιβλιοπωλείο με βιβλία και χαρτικά. Με αυτές τις προϋποθέσεις ήταν καταδικασμένο το μαγαζί, δεν είχε εμπόρευμα να δουλέψει και να κινηθεί. Όταν είδα πως δεν επιβιώνω με το βιβλιοπωλείο, κατεβαίνω στο λιμάνι και γνωρίζομαι και προσλαμβάνομαι σε ένα συνάδελφο πραγματογνώμονα και επιθεωρητή και πηγαίνω να δουλέψω σαν πραγματογνώμονας, γιατί το βιβλιοπωλείο ήταν στο όνομα το δικό μου, εγώ ήμουν ο ομόρρυθμος εταίρος, εγώ είχα ρίξει και τα κεφάλαια, είχαμε δεσμευτεί και ευτυχώς που η άλλη δουλειά ήταν αποδοτική και έτσι κάλυπτα τα έξοδα τα δικά μου και ταυτόχρονα βοηθούσα το βιβλιοπωλείο να εξελίσσεται.

ΧΡΗΣΤΟΣ: Και στο βιβλιοπωλείο ήταν ο ξάδερφος;

ΙΩΑΝΝΗΣ: Ναι, ο οποίος όμως δεν ασχολιόταν προσωπικά και μάλιστα επειδή ήταν τότε στο Πολεμικό Ναυτικό, είχε γράψει στη νύφη του το μερίδιο του, κι αυτός ασχολιόταν με την οργάνωση του φροντιστηρίου και με κάποια περιοδικά εγγλέζικα που αντιπροσώπευε εδώ στην Ελλάδα.

ΧΡΗΣΤΟΣ: Οπότε στο βιβλιοπωλείο είχατε υπάλληλο;

ΙΩΑΝΝΗΣ: Είχε γνωρίσει έναν υπάλληλο ο οποίος είχε μια εμπειρία 5 μηνών στον Κέδρο και παρουσιαζότανε σαν ειδήμων, ο Λευτέρης.

ΧΡΗΣΤΟΣ: Και εκείνο τον καιρό υποθέτω ότι θα έπρεπε να πληρώνεις αμέσως την παραγγελία;

ΙΩΑΝΝΗΣ: Όχι, υπήρχε από τότε η παρακαταθήκη, στην αρχή δεν μας ξέραν καθόλου, χρειαζότανε να πληρώνεις και τέλος πάντων...

ΕΦΗ: Η μαμά δε δούλευε από την αρχή ή πιο μετά;

ΙΩΑΝΝΗΣ: Η μαμά δούλευε στο φροντιστήριο του Μανώλη σαν γραμματέας. Κι έτσι λοιπόν βοηθούσα το βιβλιοπωλείο από τα λεφτά της άλλης δουλειάς και το τροφοδοτούσαμε με εμπόρευμα και το μεγαλώναμε σιγά σιγά.

ΧΡΗΣΤΟΣ: Ποια ήταν η στιγμή που έγινε απόσβεση του αρχικού κεφαλαίου σας και αρχίσατε να νιώθετε πως αυτό θα είχε μια πορεία και πως θα κρατηθεί το βιβλιοπωλείο;

ΙΩΑΝΝΗΣ: Πέρασαν αρκετά χρόνια κι είναι μεγάλη ιστορία. Ο υπάλληλος που πήραμε στην αρχή, επειδή εγώ είχα τις επιθεωρήσεις και το γραφείο στον Πειραιά, χρειαζόταν να λείπω συχνά, να βρίσκομαι στην Κρήτη, στη Θεσσαλονίκη, σε όλα τα λιμάνια της Ελλάδας μέρες και βδομάδες ολόκληρες, κι έτσι του είχα αναθέσει εν λευκώ να υπογράφει τις επιταγές και διαχειρίζεται όλα τα οικονομικά, αλλά εκείνος μεθοδικά από την αρχή, είχε μάθει να βάζει και στην τσέπη...

ΧΡΗΣΤΟΣ: Είχατε και τέτοια, στο ξεκίνημα κιόλας;

ΙΩΑΝΝΗΣ: Από το ξεκίνημα δυστυχώς, ήταν αυτή η ατυχία της συνεργασίας. Εγώ ερχόμουν μετά το κλείσιμο, το βράδυ -αν ήμουν εδώ πέρα- να ελέγξω τα βιβλία και όσο μπορούσα να ελέγγω αν κάτι χοντρό γίνεται. Αλλά η μεθοδικότητα του υπαλλήλου ήταν από την αρχή να κλέβει σταθερά, τουλάχιστον άλλον έναν μισθό απ' ότι έπαιρνε, κι αυτό ήταν καταστροφικό για το μαγαζί. Και μετά, επειδή βάζαμε και εμπόρευμα, γιατί δεν είχαμε ξεκινήσει με πολύ εμπόρευμα κι ό,τι έβγαινε, το δίναμε σε καινούριο εμπόρευμα, επειδή εγώ δεν θα μπορούσα να είμαι εδώ πέρα, ήθελα να το οργανώσω να είναι δυνατός τομέας, να έχω έναν υπεύθυνο για τη λογοτεχνία, έναν για τα χαρτικά κι έναν για τα ξενόγλωσσα και να μπορώ να ελέγγω την κατάσταση του χώρου. Είχα βάλει ορισμένους όρους, να έχουν τα βιβλία σταθερή κοστολόγηση και να μην βάζω αυτό 5, το άλλο 10 ή να βάζω κράχτες και λοιπά. Είχα από την αρχή εφαρμόσει μια σταθερή πολιτική τιμολόγησης ενός λογικού κέρδους, χωρίς να κάνω ακροβατικά, το οποίο το εκτίμησε σιγά σιγά ο κόσμος και είχε χτίσει ας πούμε μια αξιοπιστία το μαγαζί ότι έχει λογικές τιμές και ποιοτικά επώνυμα εμπορεύματα. Έφερνα επώνυμα και όχι μαϊμούδες για να βγάλω πιο πολλά.

ΧΡΗΣΤΟΣ: Τις παραγγελίες εσείς τις κάνατε;

ΙΩΑΝΝΗΣ: Βασικά στον τομέα των χαρτικών, εγώ. Τώρα, είχαν την ελευθέρια να κάνουν και οι υπάλληλοι, η ξαδέρφη του συνεταίρου και η σύζυγος που μπήκε μέσα παίρνουν και αν έβλεπα ότι είναι αποδοτικά το συνεχίζαμε, αν ήτανε αρνητικό το αποσύραμε. Στη λογοτεχνία είχαμε βάλει μια καλή υπάλληλο, φαρμακοποιός ήταν...

ΕΦΗ: Α! Η Αλεξάνδρα!

ΙΩΑΝΝΗΣ: ...της οποίας της άρесе το διάβασμα και ήτανε καλή, κι έτσι βοηθήθηκε το τμήμα της λογοτεχνίας.

ΧΡΗΣΤΟΣ: Τώρα έχουμε φτάσει περίπου στα μέσα της δεκαετίας του '80; Εσύ Έφη πόσο χρονών είσαι;

ΕΦΗ: Εγώ το '86 γεννήθηκα.

ΙΩΑΝΝΗΣ: Στο μεταξύ ο ξάδερφος επειδή είχε του ναυτικού αυτή τη μεγαλομανία...

ΕΦΗ: Είναι από αυτά τα άτομα τα χαρισματικά που όμως είναι και λίγο έτσι...

ΙΩΑΝΝΗΣ: ...χρησιμοποιώντας το όνομα του βιβλιοπωλείου Γνώση, ξεκινάει τις Εκδόσεις Γνώση.

ΧΡΗΣΤΟΣ: Πότε έγινε αυτό;

ΙΩΑΝΝΗΣ: Αυτό έγινε μετά από 2 χρόνια, το '80. Ξεκίνησε ας πούμε -τόρα δεν θυμάμαι λεπτομέρειες- αλλά εγώ είχα τον φόρτο της άλλης δουλειάς, δεν είχα χρόνο να ασχολούμαι, αλλά δεν θέλησε ούτε συνεταιρισμό ούτε τίποτα. Βάζει και την επωνυμία Γνώση στον εκδοτικό οίκο και επειδή εμένα λόγω της δουλειάς μου οι περισσότεροι δεν με βλέπανε, αυτός κυκλοφορούσε ότι η Γνώση είναι δικιά του -το βιβλιοπωλείο- και οι εκδόσεις είναι δικές του, κι εμείς ήμασταν υπάλληλοι. Και όταν -μετά από 20 χρόνια- ξεχώρισαν τα πράγματα, έρχονταν μέσα οι προμηθευτές και λέγανε «Δικό σου είναι;» και γελούσαν. «Εμείς νομίζαμε ότι είστε υπάλληλοι και ότι το βιβλιοπωλείο άνηκε στο Μανώλη»

ΧΡΗΣΤΟΣ: Η έδρα του εκδοτικού οίκου ήταν εδώ;

ΙΩΑΝΝΗΣ: Ναι, ξεκίνησε πάνω στο πατάρι που υπήρχε από την αρχή.

ΧΡΗΣΤΟΣ: Το μαγαζί δεν είναι ιδιόκτητο; Το νοικιάζετε από τότε;

ΙΩΑΝΝΗΣ: Ναι από τότε. Βεβαίως και αναγκαστήκαμε μετά και κάναμε χωριστή είσοδο, γιατί είχε τρεις εισόδους, ήταν τρία μαγαζιά στην ουσία. Αυτό ήταν δύο μαγαζιά και δεν αφήσαμε να τελειώσει το κλείσιμο από το πατάρι και κάτω -θα δείτε- υπήρχε τοίχος. Τα δύο μαγαζιά αυτά και ρίξαμε και το πατάρι που ήταν μέχρι εδώ και έγινε ενιαίος ο χώρος όπως είναι τώρα. Όταν όμως εγκατέστησε πάνω τον εκδοτικό οίκο ο ξάδερφος, ήταν τυχερός γιατί δούλεψε σε κάποιον -Δρόσος λεγότανε- που ήταν ο αντιπρόσωπος των εκδόσεων Longman του αγγλικού εκδοτικού οίκου. Αυτός ήταν ανύπαντρος και του παραχώρησε την αντιπροσωπεία, οπότε έκανε πάνω την αντιπροσωπεία η οποία ήταν χρυσορυχείο για αυτόν, πολλά λεφτά, γιατί ήταν ο μεγαλύτερος εκδοτικός οίκος στην εποχή εκείνη. Περίπου το 30% των ξενόγλωσσων βιβλίων ήτανε Longman. Και έτσι πήρε τη μια είσοδο και πήρε το πατάρι επάνω και μετά έφυγε το διπλανό μαγαζί -ήταν φωτογραφείο- και παίρνουμε και το δίπλα που

είναι ενιαίος τώρα ο χώρος, ρίξαμε τον τοίχο τον μεσαίο, πήρε αυτός το πατάρι και επάνω εκεί ήταν τα γραφεία του Longman, το εκθετήριο και οι εκδόσεις.

ΕΦΗ: Στο μισό. Και το άλλο μισό ήταν το παιδικό βιβλίο, δεν ήταν εκεί πάνω;

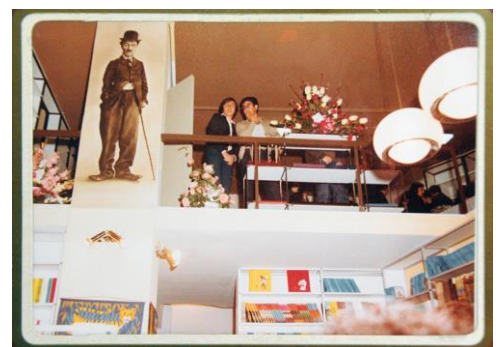
ΙΩΑΝΝΗΣ: Όχι, το παιδικό ήταν πιο πέρα, στην είσοδο της πολυκατοικίας, είχαμε πάρει ένα κομμάτι, αλλά όλο το μεγάλο μέρος του παταριού ήταν η έκθεση των εκδόσεων και του Longman.

ΧΡΗΣΤΟΣ: Μετά το αφήσατε και χτίστηκε ξανά ο τοίχος;

ΙΩΑΝΝΗΣ: Μετά από πορεία, γιατί συνολικά κράτησε η συνεργασία μας γύρω στα 20 χρόνια, αυτή η συνύπαρξη του Longman με τις εκδόσεις Γνώση και το βιβλιοπωλείο.

ΧΡΗΣΤΟΣ: Περίπου μέχρι το 2000;

ΙΩΑΝΝΗΣ: Μέχρι το '98 περίπου. Σε αυτό το μεσοδιάστημα, αυτός ποτέ δεν ασχολούταν με το βιβλιοπωλείο. Μόνον να ελέγχει και να λέει, επειδή μπεινοβγαίνανε ας πούμε οι συγγραφείς, να κάνει παρατηρήσεις στους άλλους να κρατάνε ορισμένα προσχήματα. Παρότι είχε διαφορετική είσοδο το δικό του το κομμάτι, ο κόσμος ερχότανε και έμπαινε μέσα, δηλαδή φαινότανε σαν ένα «συγκρότημα». Ήτανε δύο πράγματα αλλά φαινότανε ένα. Γι' αυτό τα παρουσίαζε ως ένα, ήταν όμως ανεξάρτητο το ένα από το άλλο και από πάνω έβλεπες κάτω τι γινότανε -δεν το χωρίσαμε- απλώς είχαμε βάλει μια βιβλιοθήκη επειδή είχαν άλλο ωράριο, για να μην μπορούν να μπαίνουν στον κάτω χώρο όταν εμείς ήμασταν κλειστοί.

ΕΦΗ: Και ο Μάνος Ελευθερίου από την αρχή μπήκε υπεύθυνος του εκδοτικού;

ΙΩΑΝΝΗΣ: Ναι, ο Μάνος ελευθερίου ήταν από τους βασικούς για τις εκδόσεις και ο οποίος είχε πολλές καλές γνωριμίες, ήτανε ήδη φτασμένος καλλιτέχνης, ποιητής, και λόγω του τραγουδιού είχε πολύ μεγάλες γνωριμίες και βοήθησε και το βιβλιοπωλείο και τις εκδόσεις. Στην αρχή ξεκίνησαν και κάνανε δυναμικές και ποιοτικές εκδόσεις, αρχές δεκαετίας '80, αλλά επειδή ήταν όλες στηριγμένες στο μοντέλο της πυραμίδας¹³, κατέρρευσαν ξαφνικά...

ΧΡΗΣΤΟΣ: Ο Ελευθερίου δούλευε ως επιμελητής;

ΙΩΑΝΝΗΣ: Ναι ήταν επιμελητής και υπεύθυνος των εκδόσεων.

ΧΡΗΣΤΟΣ: Και αυτή την περίοδο που αρχίζουνε και βγαίνουνε τα βιβλία των εκδόσεων Γνώση το βιβλιοπωλείο συνεχίζει και υπάρχει όπως το είπατε προηγουμένως;

ΙΩΑΝΝΗΣ: Ναι αλλά οι εκδόσεις ήτανε εντελώς ξεχωριστή μονάδα, δεν υπήρχε λογιστικά καμία σχέση οικονομική με το βιβλιοπωλείο. Στο βιβλιοπωλείο ήμουν εγώ ο υπεύθυνος, στις εκδόσεις ήταν ο ξάδερφος και είχε βάλει συνεταίρους.

ΧΡΗΣΤΟΣ: Ο ξάδερφος τότε ήταν που πέρασε το μερίδιό του στη νύφη του;

ΙΩΑΝΝΗΣ: Στην αρχή το είχε βάλει και μετά το πηρέ στο όνομα του, μετά που ξεκαθάρισε με τον στρατό, γιατί αρνήθηκε να επιστρέψει στο Ναυτικό. Όταν έφυγε η χούντα, το ΠΑΣΟΚ είπε σε αυτούς που είχανε αποτάξει, να ξαναγυρίσουν στο Ναυτικό, και να παίρνανε κανονικά τους βαθμούς τους σαν να μην είχανε φύγει. Αυτός επειδή είχε δικτυωθεί στις προσωπικές δουλειές, αρνήθηκε να επιστρέψει και ιδιώτευσε. Παρόλα αυτά, τώρα ζει με τη σύνταξη του ναυάρχου. Έβγαλε το ΠΑΣΟΚ άλλον νόμο και τους πληρώνουν αυτά που έχουν γίνει στις 20ετίες και με 5 χρόνια στο Ναυτικό παίρνει σύνταξη ναυάρχου.

ΧΡΗΣΤΟΣ: Δε γύρισε ποτέ πίσω;

ΙΩΑΝΝΗΣ: Ποτέ. Τα πρώτα χρόνια ήτανε υπολογαγός, ας πούμε σημαιοφόρος του Πολεμικού Ναυτικού, και στη διάρκεια αυτών των 20 ετών κατά διαστήματα άρχισε να πουλάει το ποσοστό του. Εγώ δεν ήθελα άλλο ποσοστό, μου έφτανε το δικό μου. Άρχισε να το πουλάει στον υπάλληλο που είχε γνωρίσει και τον είχε φέρει στην αρχή.

¹³ «Επιχειρηματικό σχήμα πυραμίδας»,

https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%95%CF%80%CE%B9%CF%87%CE%B5%CE%B9%CF%81%CE%B7%CE%BC%CE%B1%CF%84%CE%B9%CE%BA%CF%8C_%CF%83%CF%87%CE%AE%CE%BC%CE%B1_%CF%80%CF%85%CF%81%CE%B1%CE%BC%CE%AF%CE%B4%CE%B1%CF%82

ΕΦΗ: Αυτόν τον ωραίο τύπο

ΙΩΑΝΝΗΣ: Ασχολιόταν και με τα πολιτικά και με το ΠΑΣΟΚ και ο άλλος τον είχε γνωρίσει εκεί πέρα... στα συνδικαλιστικά του ΠΑΣΟΚ και τον έβαλε μέσα.

ΧΡΗΣΤΟΣ: Και έτσι βρεθήκατε να τον έχετε αυτόν (τον υπάλληλο) συνétaιρο.

ΙΩΑΝΝΗΣ: Ναι, σιγά σιγά και μεθοδικά αποχώρησε τελείως ο ξάδερφος, γιατί δεν μπορούσε να το αγοράσει ο άλλος όλο μαζεμένο. Του δίνει στην αρχή 10% μετά του δίνει άλλα 15-20%, στο τέλος πήρα εγώ άλλα 10% για να έχω το πλειοψηφικό, το 60%. Αλλά επειδή δεν είχα καμία σχέση με το εμπόριο ούτε με τις νομοθεσίες, νόμιζα πως επειδή ήμουν ομόρρυθμος εταίρος κάνω και ό,τι θέλω, πως μπορώ να ελέγχω την κατάσταση. Αλλά σύμφωνα με τον νόμο, αν υπάρχει εταιρία και ο ένας φύγει, διαλύεται η εταιρία. Λοιπόν ο υπάλληλος αυτός είδε ότι ο άλλος είχε μεγαλουργήσει, "φαινόταν" πολύ τότε, γιατί αυτά γινόντανε όλα με χρήματα πυραμίδας, είχε εφαρμόσει μια τέτοια πρακτική και έκανε ανοίγματα τρομερά αλλά με ξένα λεφτά. Και όταν έτυχε κάποια αναποδιά, είτε δικιά του σπατάλη, κατέρρευσε απότομα και έφυγε από τον χώρο τον εκδοτικό και από το βιβλιοπωλείο. Πούλησε και το βιβλιοπωλείο, πούλησε και τις εκδόσεις και τις αντιπροσωπείες και όλα.

ΧΡΗΣΤΟΣ: Το '98.

ΙΩΑΝΝΗΣ: Ναι, το '98 ήτανε το τελικό, αλλά μεσολάβησαν κάποια χρόνια τα οποία είχε πτώση, αλλά επειδή είχε τόσο μεγάλη φήμη στην αγορά, δεν το πίστευε ο κόσμος. Έπαιρνε λεφτά από τον έναν και μάλωνε τον άλλον. Ένα από τα θύματα ήταν και το βιβλιοπωλείο, εν αγνοία μου... 95 γραμμάρια είχε διαμαρτυρήσει χωρίς να ξέρω εγώ τίποτα και όταν πια έφυγαν αυτοί από τη μέση και χρειάστηκε να πάω στην τράπεζα να ζητήσω ένα δάνειο μου λένε «Δάνειο; Εδώ έχετε 95 γραμμάρια...» «Εγώ;»

ΕΦΗ: Απλήρωτα 95 γραμμάρια;

ΙΩΑΝΝΗΣ: Τα πλήρωνε καθυστερημένα. Επειδή είχε και γνωριμίες με τους διευθυντές τραπεζών, τον καλύπτανε και στο τέλος δεν επιβαρύνθηκα οικονομικά, αλλά είχα εκτεθεί στις τράπεζες και μου είχε δέσει τα χέρια. Όταν χρειάστηκα χρήματα για να αγοράσω εξαναγκαστικά και το ποσοστό του άλλου που με εκβίασε ο υπάλληλος, βρέθηκα...

ΧΡΗΣΤΟΣ: Και πότε έφυγε ο υπάλληλος αυτός; Πότε απεμπλακήκατε τελείως;

ΙΩΑΝΝΗΣ: Το '98. Τότε έπαθα μία ανακοπή από τα άγχη, γιατί φαινότανε από τον υπάλληλο ότι αυτός μεθόδευε να καταρρεύσει το μαγαζί και να το πάρει για ένα κομμάτι ψωμί και το

σαμποτάριζε... Ερχόταν ένας γνωστός δικός μας, του έκανε τον βίο αβίωτο. Εντωμεταξύ οι άλλοι ντρεπόντουσαν να διαμαρτυρηθούνε...

ΕΦΗ: Καθυστερούσε και παραγγελίες και τέτοια;

ΙΩΑΝΝΗΣ: Καθυστερούσε παραγγελίες και έκανε ότι μπορούσε για να σαμποτάρει το μαγαζί, για να μπορέσει να το πάρει για ένα κομμάτι ψωμί. Όταν μου τυχαίνει αυτή η ανακοπή και βγαίνω από το νοσοκομείο ενώ ήμουν 3 μέρες στην εντατική, ούτε παρουσιάστηκε και όταν ήρθε και τον βλέπω μου λέει "Από τώρα κι έπειτα μονάχα με τον δικηγόρο μου θα μιλάς, πουλάω το μερίδιό μου" "Και πόσο θέλεις;" "Τόσα." Τα βάζω κάτω και λέω "Να σου δώσω εγώ το 60% και να μου δώσεις αυτά που ζητάς;" "Όχι, εγώ δεν αγοράζω, εγώ πουλάω και με αυτούς τους όρους". Και τότε μαθαίνω ότι αν φύγει διαλύεται το μαγαζί οπότε - αυτός το ήξερε- είχε χωρίσει την πρώτη του γυναίκα ζώντας τη μεγάλη ζωή με τα κλεμμένα, σαν υπάλληλος το έπαιζε και αφεντικό. Εδώ πέρα δεν τον ξέραν και επειδή υπέγραφε «Μπουζάκης» νομίζανε οι προμηθευτές ότι ήταν ο Μπουζάκης. Τέλος πάντων, είχαμε στο Πρωτοδικείο, εκεί που γίνονται οι αλλαγές των εταιριών, κάποιον γνωστό και μας λέει ότι έχει καταθέσει χαρτιά για διάλυση της εταιρίας, Παρασκευή βράδυ, χωρίς να μας πει τίποτα. Αυτός το έκανε έτσι επειδή δεν πίστευε ότι κι εμείς θα ψάχναμε να δούμε τι γίνεται, και πώς αντιμετωπίζεται το πράγμα. Και τότε διαπίστωσα πως αν φύγει αυτός διαλύεται η εταιρία και πρέπει να ξανασυσταθεί από την αρχή και να γίνουν όλα αυτά που ορίζει ο νόμος. Μας παίρνει ο υπεύθυνος που ήταν εκεί πέρα και μας λέει «έτσι κι έτσι». Παρασκευή στις δύο η ώρα που κλείνει το τέτοιο (εννοεί το Πρωτοδικείο) κατατέθηκε ότι διαλύεται η εταιρία. Υπάρχει όμως η δυνατότητα εάν το Σαββατοκύριακο τα βρουν και δεν έχουν φύγει τα χαρτιά από το Πρωτόκολλο, τότε μπορεί... γιατί άμα φύγουν δεν μπορείς να το ανακαλέσεις- εάν όμως γίνει πριν φύγουν τα χαρτιά τη Δευτέρα... Κι έτσι αναγκαστήκαμε Σαββατοκύριακο να βρω όλο το κεφάλαιο που εκβίαζε, για να πάμε στο δικηγόρο, να γίνει εκείνη η αλλαγή και η μεταβίβαση χωρίς να διαλυθεί η εταιρία.

ΧΡΗΣΤΟΣ: Για να μπορέσει τη Δευτέρα να αποσύρει την αίτηση διάλυσης.

ΙΩΑΝΝΗΣ: Κι έτσι αναγκάστηκα να το πάρω κατόπιν επιθυμίας της συζύγου. Γιατί εγώ ήθελα να διαλυθεί η εταιρία και ό,τι βγάλουμε ας πούμε, αλλά δεν ήθελε η σύζυγος και έτσι αναγκάστηκα και τα πλήρωσα και έφυγε αυτός και από τότε ανακάμψαμε.

ΧΡΗΣΤΟΣ: Οπότε βάλατε ένα δεύτερο κεφάλαιο σαν να λέμε.

ΙΩΑΝΝΗΣ: Ναι γιατί μετά, με το να κάνει αυτό όλο το σαμποτάζ και ο ξάδερφος να πτωχεύσει, νομίζανε (εννοεί οι εκδότες) πως και το βιβλιοπωλείο διαλύεται και πέρασε ένας χρόνος γιατί, δυστυχώς στα ελεύθερα επαγγέλματα, όταν κάτι πάει στραβά όλοι σε σπρώχνουνε να τελειώσεις πιο γρήγορα και υπήρξε ένα εξάμηνο κάθετης πτώσεως αλλά όταν συνειδητοποιήσαν ότι εξακολουθεί το βιβλιοπωλείο να υπάρχει, ενημερώθηκαν για το τι είχε μεσολαβήσει και έτσι συνεχίσαμε.

ΧΡΗΣΤΟΣ: Και ήταν και τότε που αυτός έδωσε τις εκδόσεις στην Πρωτοπορία;

ΙΩΑΝΝΗΣ: Εγώ ούτως ή άλλως δεν είχα τίποτα με τις εκδόσεις, δεν με βάραιναν. Το μόνο που όταν αυτός χρειαζόταν λεφτά, έβαζε το βιβλιοπωλείο και υπέγραφα σαν εκδοτικός οίκος επειδή είχαμε συναλλαγές και μου τα γυρνούσε τα λεφτά πίσω. Δεν πλήρωσα εγώ τίποτα αλλά το θέμα είναι πως δεν πλήρωνε αυτός εγκαίρως τα γραμμάτια που υπέγραφα εγώ και φαινότανε πως είμαι εκτεθειμένος εγώ.

ΧΡΗΣΤΟΣ: Και από εκείνη την...

ΙΩΑΝΝΗΣ: Από το 1998 και μετά υπήρξε καθαρά οικογενειακή επιχείρηση.

ΧΡΗΣΤΟΣ: Εσείς μέχρι το '98 συνεχίσατε στην άλλη δουλειά σας;

ΙΩΑΝΝΗΣ: Ναι, ναι. Μα αυτή ήταν ουσιαστικά το μόνο που όλα αυτά τα χρόνια δεν μοιραστήκαμε, ένα-δύο χρόνια πήραμε κάποια ποσοστά σαν κέρδη, όλα όσα ήταν μπαίνανε στο μαγαζί σαν αύξηση κεφαλαίου, εμπορεύματος. Ζούσαμε σαν οικογένεια από τη δουλειά των επιθεωρήσεων, όταν δούλευε η σύζυγος στο μαγαζί είχε έναν μισθό που ασχολούταν εδώ πέρα και τίποτα άλλο σαν κέρδος.

ΧΡΗΣΤΟΣ: Οπότε από το '98 το δούλεψε η σύζυγος;

ΙΩΑΝΝΗΣ: Όχι, είχε μπει και πιο πριν από το '82... '81-'82...

ΕΦΗ: Γιατί σε εκείνη την εκδήλωση τη μεγάλη της Σωτηρίου ήτανε.

ΙΩΑΝΝΗΣ: Αυτά ήτανε με την πορεία του βιβλιοπωλείου ας πούμε. Τα πρώτα χρόνια, λόγω του Ελευθερίου, κάναμε μια μεγάλη εκδήλωση για τα 70 χρόνια του Ρίτσου.

ΕΦΗ: Το '79 έγινε και είναι από τις εκδηλώσεις από τις οποίες υπάρχουν φωτογραφίες. Γιατί εγώ έψαχνα πέρσι (υλικό) για το βίντεο που κάναμε για τα 40 χρόνια και βρήκα μόνο μία και μοναδική φωτογραφία με το Ρίτσο να υπογράφει πάνω στο πατάρι ένα βιβλίο, το '79 και άλλες δύο φωτογραφίες από τη Διδώ Σωτηρίου το '92 για τα 70 χρόνια της Μικρασιατικής

Καταστροφής που τότε είχε γίνει μία συγκλονιστική εκδήλωση εδώ, την οποία θυμάμαι ως παιδί. Θυμάμαι τον άπειρο κόσμο.

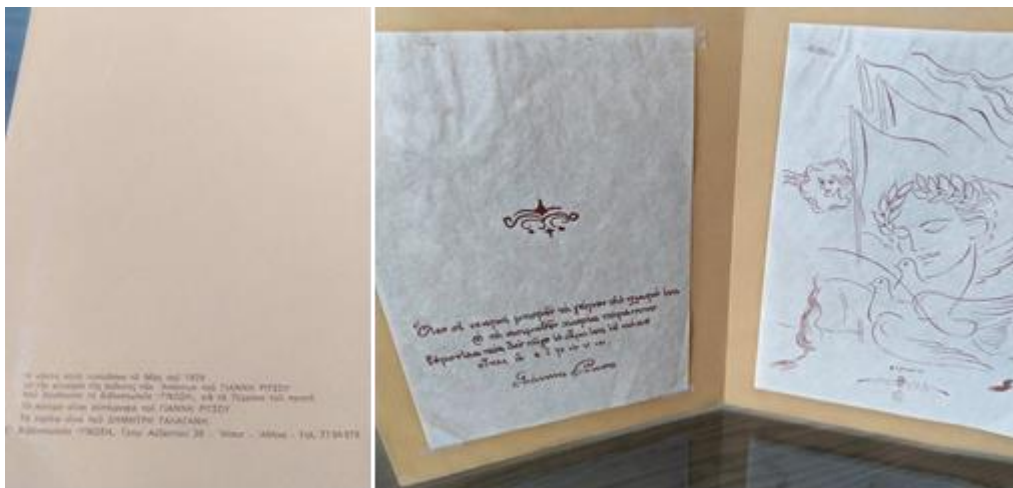
ΧΡΗΣΤΟΣ: Αυτή με το Ρίτσο δεν είχε δημοσιογραφική κάλυψη;

ΕΦΗ: Όχι! Δεν μπόρεσα να βρω κάτι.

ΙΩΑΝΝΗΣ: Δεν είχε. Είχαμε τότε εκδώσει -και ακόμα υπάρχουνε- κάρτες με ποιήματα του Ρίτσου...

ΕΦΗ: Αυτό να στο φέρω να το βγάλουμε φωτογραφία. Είχε εκδοθεί κάρτα για την εκδήλωση με...

ΙΩΑΝΝΗΣ: Ο Ταλαγάνης (Δημήτριος) ο ζωγράφος είχε κάνει σκίτσα σε κάρτες, σαν ενθύμιο και τις πουλούσαμε. Μεταξοτυπίες σε πολυτελές χαρτί και αντί για κάρτες είχαμε βάλει από τον Σαχτούρη, από τον Εγγονόπουλο, από τον Ρίτσο.

ΕΦΗ: Τέτοιες έχουμε αλλά θα βρω να σου δείξω και του Ρίτσου που είχε εκδώσει σε περιορισμένα αντίτυπα και έγραφε από πίσω «Για τον εορτασμό των 70 χρόνων - Βιβλιοπωλείο Γνώση» και ήταν ένα πολύ ωραίο δίφυλλο με ένα πολύ ωραίο χαρτί, με ποίημα του Ρίτσου, με τον γραφικό του χαρακτήρα και δίπλα σχέδιο δικό του.

ΙΩΑΝΝΗΣ: Όχι, το σχέδιο ήταν του Ταλαγάνη.

ΕΦΗ: Του Ταλαγάνη ήτανε; Γιατί και ο Ρίτσος σχεδίαζε...

ΙΩΑΝΝΗΣ: Ναι, αυτό ήταν του Ταλαγάνη. Τα γράμματα ήταν η βυζαντινή γραφή του Ρίτσου, που έγραφε πολύ ωραία, αλλά η ζωγραφιά ήταν του Ταλαγάνη.

ΕΦΗ: Καταφέραμε ένα και έμεινε σε εμάς, γιατί δόθηκαν όλα υποθέτω και έχουμε ένα στο σπίτι, θα το βρω και θα στο φέρω.

ΧΡΗΣΤΟΣ: Οπότε αυτή ήταν η πρώτη μεγάλη εκδήλωση που κάνατε ένα-δύο χρόνια αφότου είχατε ανοίξει.

ΙΩΑΝΝΗΣ: Ναι.

ΧΡΗΣΤΟΣ: Και η άλλη μεγάλη εκδήλωση με τη Διδώ Σωτηρίου;

ΕΦΗ: Το '92 είχε γίνει μια μεγάλη εκδήλωση -ανέτρεξα και βρήκα το υλικό- με προβολή slides από αρχειακό υλικό. Είχε ασχοληθεί πολλούς μήνες η μητέρα για να την ετοιμάσει.

ΙΩΑΝΝΗΣ: Είχαν πάρει στολές...

ΕΦΗ: Α ναι, ήταν σαν έκθεση παράλληλα με την ομιλία της Διδώς Σωτηρίου. Μίλησε την ημέρα των εγκαίνιων. Γέμισε το μαγαζί με φωτογραφίες, με φορεσιές Μικρασιατών και έδωσε μια ομιλία για την καταστροφή της Σμύρνης, την οποία ο κόσμος συζητούσε για πολλά χρόνια. Εγώ θυμάμαι ως παιδί να θυμούνται όλοι την εκδήλωση αυτή. Η Σωτηρίου πρέπει να ήταν και πολύ προσιτή...

ΙΩΑΝΝΗΣ: Ναι ήτανε, εδώ πιο πάνω έμενε.

ΧΡΗΣΤΟΣ: Εκείνα τα χρόνια, τη δεκαετία του '80, υπήρχε άλλο βιβλιοπωλείο στην περιοχή; Λειτουργούσατε με τη λογική της συνοικίας;

ΙΩΑΝΝΗΣ: Υπήρχε πιο πάνω ο Σανιδάς ο οποίος ήτανε πιο παλιός από εμάς αλλά μικρό, απέναντι από το σχολείο, βιβλιοχαρτοπωλείο πιο πολύ, παρά βιβλιοπωλείο. Μετά έγινε πιο πάνω ο Προμηθέας ήταν κι αυτό μια στημένη άλλη απάτη...

ΕΦΗ: Και ο Προκόπης στου Ζωγράφου.

ΙΩΑΝΝΗΣ: Ο Προκόπης ήταν σε άλλη γειτονιά. Το κοινό μας ήταν ξεχωριστό.

ΕΦΗ: Το κοινό ήταν και από άλλες περιοχές, θυμάμαι μου έλεγε.

ΙΩΑΝΝΗΣ: Ναι, σε εμάς ερχότανε διότι λόγω του εκδοτικού οίκου και της αντιπροσωπείας του Longman, ερχόταν απ' όλη την Ελλάδα φροντιστές (ιδιοκτήτες φροντιστηρίων). Τότε δεν ήταν όπως τώρα η δομή των ξενόγλωσσων. Τα φροντιστήρια ήταν σε επαφή με τους εκδοτικούς οίκους οι οποίοι ήταν λίγοι, και ενημερώνότανε στα σεμινάρια.

ΕΦΗ: Υπήρχε και έκθεση επάνω.

ΙΩΑΝΝΗΣ: Επάνω ήταν μόνιμο εκθετήριο των εκδόσεων Longman και επειδή ήταν η ραχοκοκαλιά του εγγλέζικου περνούσε κόσμος, βασικά όλοι οι φροντιστές κι από όλη την Ελλάδα. Μετά πάλι λόγω των εκδόσεων ερχότανε... γιατί όπως είπα από την αρχή, είχε βάλει υψηλά στάνταρντ, πλήρωνε πολύ περισσότερα χρήματα απ' τους άλλους εκδότες. Ήταν κι αυτός όπως η περίπτωση Κοσκωτά που ήρθε και σκόρπιζε λεφτά, ήταν η εποχή που οι τράπεζες πληρώνανε, ήταν ο πληθωρισμός 20-25% σου έλεγε «Έχεις λεφτά; Δώσε μου τα» και αντί για 20 να σου δίνει 30 και μετά όταν μαζευότανε και έβλεπε ότι είχε φάει μερικά εκατομμύρια σε τόκους σου έλεγε «Δώσε μου» φερ' ειπείν είχες κάνει 5-10 συναλλαγές και όταν σου έδινε με 30% έβγαζες το κεφάλαιο το αρχικό και σου λέγε «Δώσε μου τώρα 1 εκατομμύριο, δώσε μου 5 την άλλη» και όταν έβλεπε ότι έχει πάρει τόσα από τους τόκους και περίμενε να πάρεις μαζεμένα.. γιοκ. Και πήγαινε τοκογλύφος και έτσι έκανε όλο αυτό το σόου του να θεωρείται ο καλύτερος εκδοτικός οίκος, χωρίς να έχει βάλει μία δεκάρα δικιά του και τα δικά μου με το ζορι τα έπαιρνα σιγά σιγά πίσω για να ξεχρεώσω το αρχικό κεφάλαιο που είχε επενδύσει ότι θα συμμετείχε και δεν συμμετείχε. Κι εγώ για να μην τα χάσω όλα, αναγκάστηκα και συμπλήρωνα για να τα πάρω αναδρομικά ας πούμε από το μαγαζί προχωρώντας.

ΧΡΗΣΤΟΣ: Έκανε όμως και πωλήσεις, είχε πετυχημένες επιλογές.

ΙΩΑΝΝΗΣ: Έκανε, έκανε, αλλά σου λέω ο τρόπος της διαχείρισης, γιατί έκανε και τη μεγάλη ζωή, χώρισε τη γυναίκα του, πήρε τη γραμματέα του, φεύγανε Σεϋχέλλες και ταξίδια δεξιά αριστερά, μοιράζανε και στον κόσμο για να πάρουνε τις φίρμες, τους δίνανε λεφτά, μπήκε εν τω μεταξύ με το να βγάζει πανεπιστημιακές εκδόσεις και μάλλον έτσι -τουλάχιστον έτσι έχει παρουσιάσει αυτός- τον κρέμασε το δημόσιο, δεν του πληρώσανε τα λεφτά εγκαίρως και κλώτσησε... Αλλά αυτά θα έπρεπε να τα ελέγχει και να τα...

ΕΦΗ: Αυτό είχε ακουστεί και για τα Ελληνικά Γράμματα που ήταν μεγάλος εκδοτικός, πως κλείσανε, και λέγανε ότι λίγο τα πανεπιστημιακά...

ΧΡΗΣΤΟΣ: Μπορεί να είναι ένας συνδυασμός πραγμάτων, αλλά είναι και πού σε «συμφέρει» να ρίξεις το βάρος και την ευθύνη της αποτυχίας. Εσείς εδώ κάνατε και λιανική πώληση των Εκδόσεων Γνώση;

ΙΩΑΝΝΗΣ: Ναι βέβαια. Όπως σε όλους τους εκδοτικούς. Τα προβάλλαμε και πιο πολύ από τα άλλα.

ΕΦΗ: Είχε και πολύ μεγάλα ονόματα, και Έκο είχε, και Έλληνες πολύ δυνατούς...

ΙΩΑΝΝΗΣ: Ειδικά *Το εκκρεμές του Φουκώ*, ήταν από τα βιβλία...

ΧΡΗΣΤΟΣ: Από εκδηλώσεις ή βιβλιοπαρουσιάσεις θυμάστε άλλες;

ΙΩΑΝΝΗΣ: Πιο πολύ ερχότανε για το παιδικό τμήμα. Ερχότανε η Ζωρζ Σαρή...

ΕΦΗ: Ναι, στο παιδικό ή μητέρα μας έδωσε πολύ μεγάλη βάση από τότε που μπήκε και έβαλε και πολύ εκπαιδευτικό παιχνίδι για την εποχή. Από το '82 και μετά.

ΧΡΗΣΤΟΣ: Οπότε το παιδικό τμήμα ήταν διακριτό και ξεχωριστό από την αρχή.

ΙΩΑΝΝΗΣ: Ναι, μετά τον δεύτερο χρόνο, όταν ανέλαβε η σύζυγος, έγινε δυνατό μέρος του βιβλιοπωλείου.

ΕΦΗ: Φαντάσου ότι η μαμά ερχότανε στο σπίτι το Σάββατο το μεσημέρι με έναν πάκο βιβλία, για να είναι έτοιμη για τη Δευτέρα. Γιατί δεν υπήρχε βιβλίο που θα έμπαινε στο παιδικό τμήμα -εντάξει δεν ήταν τόση η παραγωγή τότε αλλά ήταν σημαντική- δεν υπήρχε βιβλίο στο παιδικό τμήμα που να μην το είχε διαβάσει. Ούτε ένα. Για να το εγκρίνει και να το βάλει στο μαγαζί. Και είχε και πιστό κοινό, και παιδιά και ενήλικες, οι οποίοι αν δεν το είχε διαβάσει η κυρία Κατερίνα δεν το παίρνανε, έλεγαν "Την άλλη εβδομάδα, που θα το έχει διαβάσει η κυρία Κατερίνα για να έχει περάσει την έγκριση" οπότε κι εμείς το κρατήσαμε αυτό και φτάσαμε σε ένα σημείο με την Αλεξάνδρα -τη δίδυμη αδερφή μου- και είμαστε πλήρως εδώ.

ΧΡΗΣΤΟΣ: Από πότε είστε εδώ;

ΕΦΗ: Εμείς είμαστε από το 2012 πλήρως, έχει περάσει δηλαδή η επωνυμία σε εμάς, Αλεξάνδρα και Έφη Μπουζάκη.

ΧΡΗΣΤΟΣ: Α, έχει περάσει πια και ιδιοκτησιακά σε εσάς.

ΕΦΗ: Βέβαια, από πάντα, εδώ μεγαλώσαμε. Όσες αναμνήσεις έχουμε είναι από το μαγαζί. Εγώ θυμάμαι χαρακτηριστικά σε εκδηλώσεις την Κίρα Σίνου, που διάβαζα τα βιβλία της και περίμενα πώς και πώς να τη γνωρίσω, θα ήμουν 8-9 χρονών... το '95 περίπου... η Άλκη Ζέη, εμβληματική φυσιογνωμία που την περίμενα πώς και πώς, η Ζωρζ Σαρή, η Λότη Πέτροβιτς Ανδρουτσοπούλου, η Λήδα Βαρβαρούση που τώρα είναι πολύ γνωστή πια, τότε ήτανε στις αρχές της, είχε προταθεί και για το Άντερσεν νομίζω η Λήδα. Γενικά το παιδικό ήταν πάρα πολύ ακμαίο και είναι ακόμα. Το ανέβαζε λέβελ κάθε χρόνο η μαμά πολύ και στο εκπαιδευτικό παιχνίδι. Είχαμε συνεργασίες με παιδικούς σταθμούς για εκπαιδευτικά παιχνίδια, με ιδιώτες, εργοθεραπευτές, λογοθεραπευτές παιγνιοθεραπευτές...

ΧΡΗΣΤΟΣ: Η μαμά σου μέχρι πότε ασχολήθηκε με το μαγαζί;

ΕΦΗ: Μέχρι το τέλος. Πέθανε πριν 6 χρόνια, το '13, οπότε μέχρι το '11 ήταν πολύ ενεργή παρόλα τα προβλήματα υγείας που είχε, γιατί είχε πολλά χρόνια καρκίνο, αλλά ήταν πάρα πολύ δραστήρια.

ΧΡΗΣΤΟΣ: Οπότε μετά το θάνατο της μητέρας σας, αναλάβατε εσείς πλήρως.

ΕΦΗ: Ναι, παραγγελίες, έλεγχο των πάντων και τα λοιπά.

ΧΡΗΣΤΟΣ: Κι εσείς ήσασταν πάντα υποστηρικτικά από δίπλα.

ΙΩΑΝΝΗΣ: Εγώ ήμουν με δεμένα τα χέρια αρχικώς με τον συνεταίρο και τον υπάλληλο. Μετά έπαθα την ανακοπή καρδιάς και αναγκάστηκα να σταματήσω και τις επιθεωρήσεις, γιατί δεν επιτρεπόταν να ανεβαίνω στις κατακόρυφες σκάλες και είχα πάρει έναν βοηθό και απέφευγα τις δύσκολες επιθεωρήσεις να τις κάνω ο ίδιος. Τα παιδιά έλεγαν «Εγώ θέλω να μείνω στην Κρήτη καθηγήτρια»...

ΕΦΗ: Εγώ έχω σπουδάσει Φιλολογία και δυσκολευόμουν να σκεφτώ πως όλη η ζωή μου θα έχει τόσο φόρτο εργασίας διότι οι γονείς μου δούλευαν πάντα άπειρες ώρες και όλη η ζωή μας ήταν πάντα το βιβλιοπωλείο. Βέβαια ήρθανε και περάσανε και δύσκολες εποχές οικονομικά πολύ στρεσογόνες, οπότε ενώ μ' άρεσε πάρα πολύ πρώτον αδύνατον να καταφέρω να ζήσω σαν άνθρωπος με ένα τόσο πιεσμένο πρόγραμμα. Σκεφτόμουν να γίνω καθηγήτρια στην Κρήτη με πιο χαλαρούς ρυθμούς, η αδερφή μου έχει τελειώσει διακόσμηση εσωτερικών χώρων οπότε σκεφτόταν κι εκείνη παράλληλα με την ενασχόλησή μας με το βιβλιοπωλείο, αλλά είδαμε ότι μας αρέσει πάρα πολύ για να το αφήσουμε και να το πουλήσουμε σαν επιχείρηση. Ρεαλιστικά και οικονομικά ήτανε πολύ δύσκολο το να τρέχεις σε ιδιαίτερα.

ΧΡΗΣΤΟΣ: Είχε αρχίσει και η δυσκολία της κρίσης...

ΙΩΑΝΝΗΣ: Εγώ από το 2001 όταν πέσανε οι δίδυμοι πύργοι, από την εμπειρία μου και από αυτά που είχα ζήσει στην Αφρική που ήμουν στη μεταβατική περίοδο και οι Ρώσοι και οι Αμερικάνοι διώξαν όλους τους Ευρωπαίους και πήρανε όλη την Αφρικανική ήπειρο, ενώ πρώτα ήτανε εκατοντάδες χιλιάδες στρατός πορτογαλικός, βελγικός, εγγλέζικος, γαλλικός και ελέγχανε τις αποικίες, φύγανε όλοι, αναγκάσανε να φύγουνε και τα στρατεύματα και οι περισσότεροι εκτός από τη Νότιο Αφρική που ήταν αυτόχθονες και είχανε εγκατασταθεί, οι άλλοι...

ΕΦΗ: Για τη Μοζαμβίκη λέμε τώρα;

ΙΩΑΝΝΗΣ: Μοζαμβίκη, Αγκόλα, Ροδεσία, Σουδάν που ήτανε ξένοι, φύγανε και πήγανε οι πολυεθνικές χωρίς κανένα στρατιώτη βάλανε εγκάθετες κυβερνήσεις, τους βάζουν και τρώγονται μεταξύ τους, παίρνουνε τον πλούτο όλο και ακούς τίποτα για την Αφρική; Ασχολούμεθα με τη Συρία, με την Παλαιστίνη και με ολόκληρη ήπειρο που είναι η κινητήριος δύναμη της παγκόσμιας οικονομίας, δεν ασχολείται κανένας. Νέμονται οι Αμερικάνοι, οι Ρώσοι και οι Κινέζοι. Όταν έγινε τότε η μοιρασιά δώσανε μόνο την Τανζανία στους Κινέζους, οι Ρώσοι πήραν την Αγκόλα και τη Μοζαμβίκη και τα υπόλοιπα τα πήρανε οι Αμερικάνοι.

ΕΦΗ: Πως το συνδέσαμε αυτό; Α ναι, ο πατέρας μου και λόγω της εμπειρίες και λόγω των οικονομικών βιβλίων που διάβαζε...

ΙΩΑΝΝΗΣ: Όταν πέσανε οι πύργοι κατάλαβα ότι ξεκινάει ο τρίτος παγκόσμιος πόλεμος.

ΕΦΗ: Οικονομικού τύπου...

ΙΩΑΝΝΗΣ: Πριν διάβαζα την αρχαία ελληνική γραμματεία και ηρεμούσα. Όσος χρόνος μου έμενε να διαβάζω, διάβαζα αρχαίους. Από το 2001 μέχρι το 2011-12, δέκα χρόνια τα έφαγα διαβάζοντας τα βιβλία της παγκοσμιοποίησης, ό,τι έμπαινε εδώ μέσα σχετικό με την παγκοσμιοποίηση, το διάβαζα.

ΕΦΗ: Οικονομία, πολιτική, συσχετισμός δυνάμεων, όλα αυτά...

ΙΩΑΝΝΗΣ: Και διαπίστωσα και είχα προείδει (προβλέπει) αυτά που συνέβησαν στην Ελλάδα, κι έτσι έλαβα εγκαίρως μέτρα και προσάρμοσα το μαγαζί στους νέους τομείς και δεν κρατήθηκα στο εγγλέζικο που ήταν η σπονδυλική στήλη του μαγαζιού. Μετά επειδή είχαμε καλή φήμη και ήμασταν οργανωμένο μαγαζί, όλοι οι παιδικόι σταθμοί, ο Δήμος και λοιπά, τους προμηθεύαμε εμείς. Και με την κρίση αυτά κατέρρευσαν όλα. Και τα άλλα μικρά μαγαζιά πάθανε ζημιά, αλλά όχι τόσο. Εμένα ήταν τρομαχτική. Το εγγλέζικο έπεσε 80% κάτω, με τις αλλαγές που γίνανε. Μπήκαν οι εκδοτικοί οίκοι να μοιράζουνε πακέτα και να παίρνουν αποκλειστικότητα. Αντί να έχουν πακέτα από 5 εκδοτικούς οίκους βάζανε ένα πακέτο του τάδε εκδοτικού οίκου και κάνανε συμφωνία με τον φροντιστή, του δίνανε δωρεάν τα δικά του για να διδάσκει και τα προμήθευε σε όλους τους μαθητές, κι έτσι εμάς μας πετάξανε στην άκρη ή αναγκαζόμαστε να τα δίνουμε με τιμές που δουλεύουμε χονδρική και όχι λιανική. Χάσαμε μετά από το δημόσιο όλα αυτά που πρώτα τα παίρνανε από τα διάφορα μαγαζιά της περιοχής, τώρα κάνουνε συμβάσεις τα παίρνουνε από χοντρέμπορους, από εισαγωγείς.

ΕΦΗ: Και το βιβλίο έπεσε.

ΙΩΑΝΝΗΣ: Και το βιβλίο είχε 70% πτώση. Στράφηκα στο παιδικό βιβλίο και στο εκπαιδευτικό παιχνίδι και εν συνεχεία στα είδη δώρων και προσπάθησα να μην μπω στη λογική του κινέζικου και του φτηνού jumbo υλικού, να το αναβαθμίσω ποιοτικά και να τραβήξω τους εύπορους της περιοχής που πηγαίνουν στα ΑΒ μαγαζιά κι έτσι κατόρθωσα και επιβίωσα.

ΧΡΗΣΤΟΣ: Κρατώντας πάντα και ένα μεγάλο ποσοστό στο βιβλίο;

ΕΦΗ: Στο βιβλίο δεν κάναμε ποτέ υποχωρήσεις και σε όλους τους εκδοτικούς οίκους οι οποίοι ζορίζονταν. Είχαμε πλήρη γκάμα όλων των εκδοτικών οίκων παρόλη την πτώση, αλλά αναπτύξαμε και τους άλλους τομείς για να μπορέσουμε να κρατήσουμε το βιβλίο γιατί δεν υπήρχε περίπτωση να ζήσει το βιβλιοπωλείο μόνο από το βιβλίο και δη των ενηλίκων, γιατί το παιδικό βιβλίο ευτυχώς δεν είχε παρουσιάσει δείγματα πτώσης.

ΙΩΑΝΝΗΣ: Το παιδί είναι δύσκολο να το τραβάς και να το πας σε μεγάλο κατάστημα να ψωνίσει. Είναι πιο εύκολο στη γειτονιά και επειδή ήτανε και πάντοτε οργανωμένο το παιδικό τμήμα...

ΕΦΗ: Αυτό μας κράτησε περισσότερο αυτά τα χρόνια, μέχρι το '13 που άρχισε να παρατηρείται άνοδος στο βιβλίο. Ο πατέρας μπορούσε πάντα να βλέπει πιο μπροστά απ' ότι βλέπαν οι υπόλοιποι γιατί και οι εκδότες είχαν πάρα πολύ μεγάλη ανησυχία και πολλοί έκλεισαν και πολλοί μείωναν (την παραγωγή) και ο πατέρας πίστευε πάρα πολύ στο βιβλίο, ότι θα ανακάμψει πάλι και θα είναι η κινητήριος δύναμη του βιβλιοπωλείου. Και στη συνέχεια, από το '13 ξεκίνησε η άνοδος στο βιβλίο.

ΧΡΗΣΤΟΣ: Το εκπαιδευτικό παιχνίδι πότε αρχίσατε να το δουλεύετε;

ΙΩΑΝΝΗΣ: Από το 2012.

ΕΦΗ: Πάντα είχαμε αλλά από το '12 κάναμε πλέον πάρα πολύ μεγάλη επέκταση σε εκπαιδευτικό παιχνίδι.

ΙΩΑΝΝΗΣ: Και μετά από το '15 το γυρίσαμε και στο δώρο.

ΕΦΗ: Σε επιλεγμένα είδη δώρου.

ΧΡΗΣΤΟΣ: Φαντάζομαι ότι θα είχε ήδη μειωθεί το κομμάτι χαρτικά.

ΙΩΑΝΝΗΣ: Τα κλασικά, τα φτηνά χαρτικά.

ΕΦΗ: Οι εταιρίες δύσκολα παίρνανε πια από το βιβλιοπωλείο της συνοικίας. Πηγαίνανε κατευθείαν στη χοντρική. Εμείς είχαμε πολλές εταιρίες παλιά, φροντιστήρια... γενικά φεύγανε.

Αυτό εμένα με φόβιζε πάρα πολύ, γιατί έλεγα πως είμαι σε μια επιχείρηση από την οποία φεύγουνε διαρκώς πράγματα με τα οποία ασχολείται! Όταν έφυγε το ξενόγλωσσο, που εγώ θυμάμαι ξενύχτια απίστευτα ως παιδί, να έρχονται δύο η ώρα τη νύχτα στο σπίτι με τις υπαλλήλους για να κοιμηθούνε λίγο και να γυρίζουνε πίσω το πρωί για το ξενόγλωσσο. Φροντιστηριούχοι απ' όλη την Ελλάδα να έρχονται να παίρνουν βιβλία του Longman. Προσπαθούσα να καταλάβω τι γίνεται, ένα βιβλιοπωλείο πώς θα αντισταθεί στο σήμερα όταν διαρκώς φεύγουν είδη απ' τα χέρια του... το χαρτικό φεύγει... το ξενόγλωσσο φεύγει, η λογοτεχνία φθίνει... Τι είναι αυτό που θα ανέβει; Ο μπαμπάς είχε την απάντηση και ότι τα ταιριάζαμε όλα -που βέβαια από πίσω θέλει πολύ περισσότερη δουλειά για να είσαι ενημερωμένος και στο βιβλίο και στο εκπαιδευτικό παιχνίδι και στο επιλεγμένο δώρο- αλλά αυτό μας κράτησε και μπορέσαμε να στηρίξουμε και τη λογοτεχνία μέχρι να φτάσει και αυτή σε ένα καλύτερο επίπεδο απ' ότι ήτανε.

ΧΡΗΣΤΟΣ: Εσείς τώρα με την Αλεξάνδρα έχετε χωρίσει τομείς;

ΕΦΗ: Εγώ είμαι περισσότερο στη λογοτεχνία των ενηλίκων και η Αλεξάνδρα περισσότερο στο παιδικό, αλλά έχουμε πλήρη εικόνα και οι δύο. Και οι υπάλληλοι κάνουν το χαρτικό και το κομμάτι το πιο διεκπεραιωτικό, φωτοτυπίες κλπ. Οπότε είναι πάντα κάποια από τις δυο μας εδώ, και τρεις υπάλληλοι. Μία μόνιμη δωρη, μια παρτ-τάιμ και μια που κάνει με το μηχανάκι παραγγελίες και λοιπά,

ΙΩΑΝΝΗΣ: Και η Τζίνα. Δύο παρτ-τάιμ, μια με το μηχανάκι και μια φουλ-τάιμ. Μπαλαντέρ εγώ... κρατάω ακόμα τα οικονομικά. Τους συμβουλεύω σιγά σιγά... Εκεί είναι δυστυχώς το δύσκολο.

ΧΡΗΣΤΟΣ: Έχετε όμως φυσικά και λογιστή.

ΙΩΑΝΝΗΣ: Έχουμε, αλλά ο λογιστής είναι να παίρνει έτοιμα αυτά που του έχουμε φτιάξει αλλά... δεν μπορεί να σου αλλάξει την πραγματικότητα. Αν δεν τα έχεις ρυθμίσει καλά και να έχεις...

ΕΦΗ: Να ξέρεις τι θα ξοδέψεις σε κονδύλι για τις παραγγελίες και ξεφύγεις εύκολα... Εντωμεταξύ αυτά τα χρόνια που λέγαμε, ο μπαμπάς διάβαζε πάρα πολύ βιβλία οικονομίας, πολιτικής και τα λοιπά οπότε ήταν πάρα πολύ βαθιά σε αυτό το κομμάτι και όποιος πελάτης έμπαινε προσπαθούσε να τον πείσει ότι «Αυτό το βιβλίο διαβάστε, είναι σημαντικό», οπότε έμπαινε η κυριούλα η οποία ήθελε Μαντά για παράδειγμα, και της έλεγε «όχι μην το πάρετε αυτό, θα πάρετε *To lexus και η ελιά*», πώς λεγόταν αυτό το σημαντικό βιβλίο της Ωκεανίδας

για την παγκοσμιοποίηση; Ή το τάδε βιβλίο και τους έβλεπες τους άλλους να λένε «Τι γίνεται εδώ μέσα;» ή μετά, αγαπάει πολύ τις εκδόσεις Τραυλός και γενικά τα βιβλία εκλαϊκευμένης επιστήμης, οπότε όποιος έμπαινε, τον έστελνε προς τα κει «Βρε πατέρα δεν είναι όλα για όλους»...

ΧΡΗΣΤΟΣ: Ένα βιβλιοπωλείο ή ένας άνθρωπος πίσω από ένα βιβλιοπωλείο που λειτουργεί και λίγο ως μέντορας έχει και ένα...

ΕΦΗ: Ήτανε πολύ χαρακτηριστικό του.

ΙΩΑΝΝΗΣ: Είχα φτάσει να πουλάω βιβλία πιο πολλά (τέτοια βιβλία) από αυτά που πουλούσε ο Παπασωτηρίου.

ΕΦΗ: Και η Πολιτεία. Στα βιβλία του αρχαίου ελληνικού κόσμου. Ένα πολύ ωραίο από την Ωκεανίδα που βγήκε, ένα συγκεντρωτικό δοκίμιο για την ιστορία του αρχαίου ελληνικού κόσμου που εξαντλήθηκε τώρα και το αγάπησε πάρα πολύ και το πίστεψε και πουλήσαμε εκατοντάδες. Μας πήραν από τον εκδοτικό οίκο να μας δώσουν συγχαρητήρια ότι ξεπεράσαμε την Πολιτεία, την Πρωτοπορία, τον Ελευθερουδάκη... οπότε είναι πολύ μεγάλη υπόθεση το τι αγαπάει ο βιβλιοπώλης και τι επικοινωνεί στον κόσμο.

ΧΡΗΣΤΟΣ: Εσείς Έφη όταν μπήκατε ακολουθήσατε την πορεία που είχε χαράξει ο μπαμπάς, θέλατε να κάνετε αλλαγές, φέρατε κάτι δικό σας;

ΕΦΗ: Εμείς ασχοληθήκαμε με το παιδικό παιχνίδι παραπάνω. Πήγαμε στη Νυρεμβέργη να είμαστε ενημερωμένοι τί κυκλοφορεί σε παγκόσμιο επίπεδο στο παιχνίδι, ψάξαμε να βρούμε πολύ επιλεγμένο και ιδιαίτερο εκπαιδευτικό παιχνίδι και βάλαμε στόχο να διαβάζουμε πάρα πολύ για να μπορούμε να συνεχίσουμε έτσι την ενημερωμένη πορεία του βιβλιοπωλείου.

ΧΡΗΣΤΟΣ: Δεν κάνατε ποτέ εισαγωγές;

ΕΦΗ: Όχι δεν κάναμε. Δεν αλλάξαμε κάτι στην πορεία, γιατί ήτανε ήδη πολύ καλά χαραγμένη, αλλά αυτό που προσπαθούμε να ξαναστήσουμε είναι το βιβλιοπωλείο ως τόπος συγκέντρωσης κόσμου και ως στοιχείο της καθημερινότητας ενός πολίτη και κυρίως ενός παιδιού. Εγώ θυμάμαι ως παιδί, να έρχονται παιδιά συστηματικά κάθε μέρα χωρίς τη συνοδεία γονέων 7, 8, 10, 12 χρονών και να κάθονται κυρίως πάνω που είναι το πατάρι και να διαβάζουν, να παίζουν, να κάνουν κατασκευές στο τραπέζι των Lego που έχει επάνω, να ξεφυλλίζουν βιβλία που δεν έχουν τη δυνατότητα να πάρουν...

ΧΡΗΣΤΟΣ: Αυτό που περιγράφεις γίνεται σήμερα ή το θυμάσαι ως παιδί;

ΕΦΗ: Ως παιδί. Τα παιδιά ερχόντουσαν συστηματικά και καθημερινά και αυτό θέλουμε να βάλουμε στην καθημερινότητα του άλλου. Να είναι η επίσκεψη στο βιβλιοπωλείο συστηματική, όχι απαραίτητως για να ψωνίσει -καλό είναι κι αυτό βέβαια- αλλά να ξαναμπίσας στοιχείο καθημερινότητας. Δηλαδή βγαίνω στη γειτονιά να πάω στο βιβλιοπωλείο, να περάσω χρόνο για να ξεφυλλίσω βιβλία, να κάτσω στον κήπο και να πάρω ένα βιβλίο και να δω κάτι διαφορετικό. Αυτό παλιά υπήρχε πάρα πολύ και έχει εκλείψει τελευταία και λόγω ρυθμών ζωής και λόγω ότι ο κόσμος έχει συνδέσει το εμπόριο ότι «Ωχ δεν έχουμε λεφτά δεν μπαίνουμε γιατί θα αναγκαστούμε να πάρουμε κάτι και δεν μπορούμε».

ΧΡΗΣΤΟΣ: Ή ότι θα μας πιέσουν να πάρουμε κάτι, αυτό στον εμπορικό κόσμο είναι πια πολύ σύνηθες.

ΙΩΑΝΝΗΣ: Επειδή και εγώ και ο ξάδερφος, είχαμε μια σφαιρική εικόνα του κόσμου λόγω του επαγγέλματος του ναυτικού, από την αρχή ξεκινήσαμε να κάνουμε κάτι που να ξεχωρίζει. Δηλαδή από την ταμπέλα, το εσωτερικό ντεκόρ, την ποιότητα των εμπορευμάτων κι όλα αυτά, προσπαθήσαμε και δώσαμε κάτι ξεχωριστό, να έχει μια οντότητα το βιβλιοπωλείο κι όχι μονάχα σαν οικονομική επένδυση αλλά είχαμε ένα όραμα. Θυμόμουν ας πούμε το '70 που πήγα στο Λονδίνο και έμπαينا στο Forest το τεράστιο βιβλιοπωλείο, και έβλεπα τον Εγγλέζο που έκανε μπρέικ μία ώρα για να φάει και ερχότανε μέσα και έπαιρνε, ξεφύλλιζε ένα βιβλίο. Την άλλη μέρα, την ίδια ώρα, συνέχιζε και το διάβαζε χωρίς να τον ενοχλεί κανένας. Βασικά τα οράματα τα δικά μου ήταν μεγαλύτερα πιστεύοντας στο φοιτητικό κόσμο, αλλά εκεί διαψεύστηκα πλήρως. Τώρα μπαίνει και κάποιος φοιτητής. Στην αρχή δεν πατούσε κανείς φοιτητής. Ήταν όλοι... Η φοιτητική εστία είναι 300 μέτρα από εδώ και όταν ήταν η εποχή των εγγλέζικων, όλο το λεκανοπέδιο ερχότανε εδώ, είχα βγάλει εκπαιδευτικές κάρτες και τις είχα αριθμήσει κατά περιοχή. Είχα 903 στη φοιτητική εστία και συνέκρινα τα νούμερα που

ερχότανε να ψωνίσουν, είχα βάλει άνθρωπο και μοίρασε στο Ελληνικό, στην Αγία Παρασκευή. Και εδώ έβαλα στη θυρίδα του κάθε φοιτητή 903 θυμάμαι κάρτες εκπαιδευτικές και από αυτές το ποσοστό που ήρθε και τις χρησιμοποίησε ήταν λιγότερο από αυτό που ερχότανε από το Ελληνικό ή την Αγία Παρασκευή. Γιατί τελικά οι φοιτητές έχουν απεριόριστο ελεύθερο χρόνο, έχουν τα στέκια τους κάτω και ορισμένα στέκια έχουν κατορθώσει να δίνουν δελεαστικές τιμές και να αποσπών τα λίγα χρήματα που έχει ο κάθε φοιτητής. Τώρα ξέρω 'γω είναι η Πολιτεία, η Πρωτοπορία να πάρει το βιβλίο. Δεν θα πάει ούτε στον Ελευθερουδάκη, ούτε στον Παπασωτηρίου, ούτε σε μένα ερχότανε. Ή τα χαρτικά, η φωτοτυπία. Είναι για φοιτητές, άλλοι οργανωμένοι που έχουν βαριά μηχανήματα και εκεί που βγάζω εγώ τη φωτοτυπία και μου κοστίζει δύο λεπτά αυτός την πουλούσε δύο λεπτά και κέρδιζε και ο ίδιος, και δεν μπορούσαμε να ανταγωνιστούμε σε αυτό το σημείο. Πάντοτε πιστεύαμε ότι θα γινότανε φοιτητικό στέκι αυτός εδώ ο χώρος, δεν υπήρχε τότε, ήταν σφραγισμένα, δεν είχε σκεφτεί κανείς να τον αξιοποιήσει. Αυτός είναι ο ακάλυπτος χώρος της πολυκατοικίας.

ΧΡΗΣΤΟΣ: Δεν είχε έξοδο το κατάστημα προς τα εδώ;

ΕΦΗ: Είχε αυτή την πόρτα που ήταν πάντα κλειστή με βιβλιοθήκες.

ΙΩΑΝΝΗΣ: Κι άλλη μία είναι, αλλά ήτανε κλειστές. Επειδή εδώ πέρα και ειδικά σε αυτό το σημείο (δείχνει) κάνει λακκούβα, μαζεύονται νερά και γίνεται μια γλίτσα κι έχει κουνούπια, τα οποία ήταν απροσπέλαστα και η πολυκατοικία δεν έχει πρόσβαση. Για να μπουνε θα πρέπει να μπουν μέσω των εισόδων των καταστημάτων ή από την κύρια είσοδο που ήταν το λεβητοστάσιο με μια τέτοια σκάλα.

ΕΦΗ: Δεν μπορούν να μπουνε οι κάτοικοι.

ΙΩΑΝΝΗΣ: Ναι, πρέπει να ανεβούνε βαπορίσια σκάλα, σιδερένια, για να βγούνε σε αυτό το χώρο. Κι έτσι ήτανε κλειστό. Κι εγώ με την κρίση κι όλα αυτά βλέποντας ότι τα παιδιά θέλουν να συνεχίσουν, άρχισα να κάνω τις ανακαινίσεις για να εκμεταλλευτώ αυτό το χώρο. Κατόρθωσα κι έκανα όλα αυτά με προσωπική πρωτοβουλία δικιά μου και με μεγάλο αγώνα για να πάρω την έγκριση, κι ακόμα δεν έχει παρθεί ας πούμε...

ΕΦΗ: Συμφώνησαν όλοι εκτός από δύο άτομα, αλλά επειδή χρειάζεται πλήρη απαρτία... εμείς την κάναμε την κίνηση και ας ελπίσουμε ότι θα είναι όλα καλά.

ΧΡΗΣΤΟΣ: Κι αυτό πότε έγινε;

ΙΩΑΝΝΗΣ: Τώρα τελευταία έγινε, πριν μερικά χρόνια.

ΕΦΗ: Το '15;

ΙΩΑΝΝΗΣ: '14, '15...

ΧΡΗΣΤΟΣ: Και τώρα κάνετε εδώ τις καλοκαιρινές εκδηλώσεις;

ΙΩΑΝΝΗΣ: Χθες έγινε η πρώτη και τους είχαμε γράψει χαρτί ότι θα λειτουργεί σαν αναγνωστήριο και τα λοιπά.

ΕΦΗ: Και πέρσι που είχε και προβολή, ήτανε ανύπαρκτος ο θόρυβος. Μόνο η φωνή του συγγραφέα. Και μπορούνε να το αξιοποιούν, να έρχονται να διαβάζουν το βιβλίο τους, αλλά το βάλουμε κι αυτό στο σκεπτικό ότι θέλουμε να τονώσουμε τον κόσμο να συχνάζει στο βιβλιοπωλείο, το οποίο ως συνήθεια έχει εκλείψει. Πάει δειλά-δειλά να γίνει, εμείς το επικοινωνούμε στον κόσμο ότι «Ελάτε, δεν χρειάζεται να ψωνίσετε κάθε μέρα, μην αποτρέπετε το παιδί από το να μπει στο βιβλιοπωλείο γιατί δεν μπορείτε να του πάρετε κάτι σήμερα», κι έχουμε πολλούς πελάτες που μπαίνουν για τη βόλτα τους. Έχουν κάνει συμφωνία ότι θα ψωνίζουν μια φορά την εβδομάδα, πηγαίνουν πέντε -συνήθως με το πιτσιρίκι τους- όταν είναι ενήλικας έρχεται και δεν απολογείται σε κανέναν ότι δεν πήρε κάτι, αλλά όταν έρχονται με παιδιά έχουν κάνει συμφωνία ότι «Θα ψωνίζουμε μία φορά την εβδομάδα και τις πέντε θα ξεφυλλίζουμε βιβλία και θα παίζουμε».

ΧΡΗΣΤΟΣ: Άρα το έχεις δει να συμβαίνει, αυτόν τον στόχο που έλεγες πριν.

ΕΦΗ: Ναι και αυτό είναι πολύ ελπιδοφόρο.

ΧΡΗΣΤΟΣ: Και αυτό απευθύνεται στη γειτονιά που είναι η βόλτα τους, το πέρασμά τους, ο δρόμος για το σχολείο...

ΙΩΑΝΝΗΣ: Είναι και το άλλο. Ότι στα 41 χρόνια που λειτουργούμε, έχουμε 2 γενιές. Παιδιά που ήταν τόσα (δείχνει) έχουν γίνει μαμάδες και φέρνουν τα παιδιά τους, ή είναι γιαγιάδες και φέρνουν τα εγγονάκια τους. Δεν έχουμε αλλάξει σημείο.

ΧΡΗΣΤΟΣ: Είναι σπάνιο αυτό για κατάσταση, ακόμα και εκδοτικοί οίκοι μέσα σε μία πορεία 40-50 χρόνων 2 αλλαγές έδρας τις έχουνε.

ΕΦΗ: Και από τη στιγμή που δεν είναι και δικό μας, κάνουμε όλον αυτόν τον αγώνα.

ΧΡΗΣΤΟΣ: Γι' αυτό ρώτησα. Γιατί θεωρούσα αυτονόητο ότι θα είναι ιδιόκτητο για να είστε εδώ τόσα χρόνια.

ΕΦΗ: Όχι, είναι με ενοίκιο.

ΙΩΑΝΝΗΣ: Όταν ενδιαφερόμασταν να το αγοράσουμε δεν το πουλούσε κι όταν το πουλούσε δεν θέλαμε να το αγοράσουμε. Και ευτυχώς που δεν το αγοράσαμε, γιατί αν το αγοράζαμε στην αρχή της κρίσης, θα το είχαμε κλείσει τώρα. Γιατί αυτό το... είχα φτάσει να πληρώνω 2.650 ενοίκιο και έκανα λογαριασμό με τις τράπεζες. Αν έπαιρνα δάνειο, θα έδινα κάτω από 2.000 χιλιάδες. Κι έλεγα «Γιατί να μην πάρω το δάνειο και να μου μείνει και το μαγαζί;» και προσπάθησα να πιάσω τον ιδιοκτήτη να μου το δώσει -γιατί οι τράπεζες δίνανε δάνεια- και ευτυχώς δεν το πουλούσε. Δεν είχε ακόμα πιάσει η κρίση, διότι θα παθαίναμε ότι πάθαμε και με το σπίτι. Σπίτι δεν ήθελα να αγοράσω, γιατί «Αφού έχω το εμπόριο γιατί να δεσμεύσω τα χρήματα σε σπίτι;» Κι όταν είδαμε ότι πλήρωνα ενοίκιο 1.200 αντίστοιχα σε ευρώ και το δάνειο θα ήταν 900, πήρα το δάνειο, πήρα το σπίτι και μετά το σπίτι με υποτιθέμενη αξία αγοράς 250.000 ξαφνικά βρέθηκε με 100.000 - 120.000 και η δόση που πλήρωνα 900, ενώ θα έβρισκες με 500 να μένεις σε σπίτι. Κι έτσι αυτά που έγιναν τώρα που η μισή κοινωνία έχει τυναχτεί στον αέρα, ήταν αυτό των τραπεζών, πάρτε δάνεια, πάρτε, να φωνάζουνε 5 τράπεζες πάρε χρήματα, πάρε χρήματα, πάρε χρήματα... σε παρακαλούσαν. Πάρε κάρτες, πάρε... Και τώρα σου λένε «δεν ξέρουμε τίποτα, δεν φταίμε, εσείς»... δυστυχώς... ο καπιταλισμός...

ΧΡΗΣΤΟΣ: Αισθάνεσαι κι εσύ ότι πρέπει να ακολουθήσεις τη ροή της αγοράς, να εκσυγχρονιστείς, να κάνεις αυτό που σου προτείνουνε και μετά βρίσκεσαι εκτεθειμένος και κανείς δεν αναλαμβάνει την ευθύνη, επιλογή σου ήταν να πάρεις το δάνειο, το σπίτι... Πείτε μου λίγο για το λογότυπο. Το λογότυπο των εκδόσεων προέκυψε όταν φτιάχτηκε ο εκδοτικός;

ΙΩΑΝΝΗΣ: Των εκδόσεων ναι, αν δεν κάνω λάθος ήταν του Μάνου Ελευθερίου. Ένα γραμματόσημο πήρανε... Εμείς ξεκινήσαμε με το Γνώση διαφορετικό, είχε ένα «γάμα» μεγάλο και μετά στην πορεία του κάναμε την αλλαγή αυτή και ο γραφίστας το άλλαξε.

ΧΡΗΣΤΟΣ: Και το λογότυπο τώρα δεν χρησιμοποιείται; Είναι των εκδόσεων;

ΙΩΑΝΝΗΣ: Και τότε δεν το χρησιμοποιούσαμε, ο εκδοτικός οίκος το χρησιμοποιούσε.

ΧΡΗΣΤΟΣ: Και τώρα νομίζω η Πρωτοπορία το χρησιμοποιεί.

ΙΩΑΝΝΗΣ: Δεν ξέρω, τα ίδια πρέπει να έχουνε, το ίδιο λογότυπο, δεν πρέπει να έχει αλλάξει. Αλλά δεν ξέρω αν έχει κυκλοφορήσει κανένα καινούριο βιβλίο σαν Γνώση η Πρωτοπορία ή μόνο επανεκδόσεις κάποιων όπως το *Εγώ ελπίζω να τη βολέψω* που κινούνται διαχρονικά.

ΧΡΗΣΤΟΣ: Κάποια βιβλία που έχει κυκλοφορήσει η Πρωτοπορία αλλά είναι πρόσφατα, του 2015...

ΙΩΑΝΝΗΣ: Επανεκδόσεις πρέπει να είναι. Χωρίς να είμαι σίγουρος. Μπορεί να έχει αλλάξει τα εξώφυλλα, δεν ξέρω κάποιο να είναι δική της, να μην στηρίζεται στο υλικό του εκδοτικού.

ΧΡΗΣΤΟΣ: Γιατί δεν θα είχε και κάποιο άμεσο συμφέρον να κυκλοφορήσει κάτι καινούριο με το λογότυπο της Γνώσης.

ΙΩΑΝΝΗΣ: Σαν λογότυπο η Γνώση ήτανε φίρμα και μπορεί να βγάζει και βλακεία δικιά της [η Πρωτοπορία], βάζοντας το λογότυπο της Γνώσης, για να το παίρνει ο άλλος...

ΕΦΗ: Να αυτό είναι το πρώτο σήμα, ένα «γάμα» στραβό. Αυτό είναι παλιό φυλλάδιο.

ΙΩΑΝΝΗΣ: Διαφημιστικά. Μοιράζαμε διαφημιστικό υλικό.

ΕΦΗ: Εδώ είναι ο κάτω χώρος από πάνω (δείχνει φωτογραφία)

ΙΩΑΝΝΗΣ: Ο Ομάρ Σαρίφ!

ΕΦΗ: Να αυτό που λες, το μαγαζί που έχει άδεια ράφια... Εδώ είναι λογικά '90. Η αύξηση του εκπαιδευτικού παιχνιδιού το '90 που γεμίζει η βιτρίνα με εκπαιδευτικά παιχνίδια... Εδώ είναι στα εγκαίνια. Αυτές τις ελάχιστες βρήκα... Α κι αυτό που έλεγες με τα σκυριανά...

ΧΡΗΣΤΟΣ: Πολύ ωραίες αυτές.

ΕΦΗ: Κειμήλια. Τα βρήκαμε μετά από πολύ ψάξιμο. Στο σπίτι κυρίως, μία εδώ στο βιβλιοπωλείο. Εδώ είναι από την Μικρασιατική Καταστροφή (εννοεί την εκδήλωση), η Διδώ Σωτηρίου. Είχανε μπει μεγάλα πανό μπροστά από τις βιβλιοθήκες για να κρεμαστούν.

ΧΡΗΣΤΟΣ: Είχε γίνει σαν εκθεσιακός χώρος.

ΕΦΗ: Τώρα βλέπω, αυτοί οι δυο άνθρωποι που είναι εδώ πάνω από την Διδώ Σωτηρίου, ήταν εχθές στην εκδήλωση του Κατσικονούρη. Είναι της γειτονιάς και είναι ίδιοι σχεδόν. Εντάξει, έχουν ασπρίσει βέβαια... Εδώ είναι το παιδικό τμήμα, επάνω... Κι εδώ πάλι η Διδώ Σωτηρίου...

ΧΡΗΣΤΟΣ: Αυτή η εκδήλωση ήτανε μία μέρα;

ΕΦΗ: Η έκθεση είχε κρατήσει κάποιες μέρες. Κάπου είχα κι ένα φυλλάδιο που έλεγε από τότε μέχρι τότε... Να εδώ η Δήμαρχος Ζωγράφου... Εδώ είναι μπροστά στην είσοδο. Δεν υπάρχουν πια αυτά τα φώτα. Κακώς. Θα έπρεπε να τα είχαμε κρατήσει αυτά τα ωραία φώτα.

ΙΩΑΝΝΗΣ: Ναι αλλά αυτά δεν ήταν για βιβλιοπωλείο. Γιατί το βιβλιοπωλείο θέλει φως αυτά απορροφούν το φως και από τον Κωνσταντακόπουλο, από το Σύνταγμα τα είχαμε πάρει πανάκριβα.

ΧΡΗΣΤΟΣ: Ίσως μόνο για να φτιάξουν ατμόσφαιρα και να δημιουργήσουν μια αίσθηση.

ΕΦΗ: Αυτή είναι η πρώτη ταμπέλα που ήταν κάπως έτσι, γιατί είχαμε και δίσκους. Κάποια στιγμή - αυτή την κρατήσαμε πάρα πολλά χρόνια -και έμπαινε κόσμος και μας ζητούσε δίσκους, τι να τους πούμε; «ξέρετε έχει ξεμείνει από παλιά» και από δω ήτανε το ξενόγλωσσο που ήταν επάνω και είχε έδρα και ο Απόλλωνας που ήτανε διακινητής ξενόγλωσσου και έχουσε μείνει κάποια υπολείμματα του δαπέδου.

ΧΡΗΣΤΟΣ: Οπότε η είσοδος που λέγατε πριν για την έκθεση του Longman ήταν από δω;

ΕΦΗ: Από το γκαράζ ήτανε;

ΙΩΑΝΝΗΣ: Από δω ήτανε η είσοδος, από το σκαλοπάτι και ανέβαινε πάνω. Αλλαγές γίνανε τελευταία.

ΕΦΗ: Την ίδια ταμπέλα είχαμε για πάρα πολλά χρόνια μέχρι που είπαμε «Εντάξει δεν γίνεται».

ΙΩΑΝΝΗΣ: Τα παιδιά λέγανε ότι δεν θα συνεχίσουν, μετά υπήρχαν τα προβλήματα υγείας σε μένα, της συζύγου και έλεγα «να το κρατήσω;»

ΕΦΗ: Ε, δεν λέγαμε «Δεν θα συνεχίσουμε» αλλά είχαμε προβληματισμούς.

ΙΩΑΝΝΗΣ: Αν συνεχίζατε (εννοεί νωρίτερα) θα είχαμε στην κρίση αντικαταστήσει τον υπάλληλο, τον έναν από τους δυο, που τους πληρώναμε και λοιπά και θα...

ΕΦΗ: Πρέπει να κρατάει κανείς αρχαιακό υλικό απ' όλες τις εκδηλώσεις γιατί μετά από χρόνια είναι σπουδαίο.

ΙΩΑΝΝΗΣ: Είναι ευκαιρία να δώσουμε μια δημοσιότητα και στο βιβλιοπωλείο. Έχει τα φόντα να αποτελέσει ένα σημείο αναφοράς για την περιοχή και για το χώρο του βιβλίου.

ΧΡΗΣΤΟΣ: Για τις εκδόσεις έχετε κρατήσει κάποιον παλιό κατάλογο ή κάποια λίστα έστω και αποσπασματική;

ΙΩΑΝΝΗΣ: Δε νομίζω. Ό,τι βρεις μέσα από τη *biblionet*, τι έχει κυκλοφορήσει. Αυτά που ήταν μνημειώδη, ας πούμε, ήταν το *Εγώ ελπίζω να τη βολέψω*, το παιδικό βιβλίο...

ΕΦΗ: Α, ναι, με τις εκθέσεις παιδιών από δημοτικό σχολείο της Ιταλίας. Το βγάζει ακόμα η Πρωτοπορία.

ΙΩΑΝΝΗΣ: Μετά ήταν του Έκο τα βιβλία, *Το όνομα του ρόδου* και *Το εκκρεμές του Φουκώ*, αλλά *Το όνομα του ρόδου* ήταν τρομερή επιτυχία. Και το *Λεύκωμα των Αθηνών*, ένα τρομερό λεύκωμα το οποίο δεν υπάρχει τώρα στην αγορά. Ήταν ένα λεύκωμα μεγάλο, το είχε επιμεληθεί ο Ιερωνυμίδης, είχε βγει σε πολλά αντίτυπα, με φωτογραφίες της μεταπολεμικής Ελλάδας, Αθήνας.

ΕΦΗ: Φωτογραφικό λεύκωμα πάντως.

ΙΩΑΝΝΗΣ: Ναι, Είχε όμως και κείμενα.

ΕΦΗ: Ήταν σαν την *Αθήνα* του Γιοχάλα;

ΙΩΑΝΝΗΣ: Όχι, ήταν σε μεγάλο μέγεθος, ιλουστρασιόν και πολυτελές χαρτί.

ΧΡΗΣΤΟΣ: Και το αναφέρετε επειδή είχε πάει καλά εμπορικά ή επειδή ήταν ξεχωριστό;

ΙΩΑΝΝΗΣ: Και τα δύο. Πρέπει να ήταν από τα πιο ενημερωμένα και προσεγμένα στην κατηγορία του, που είχαν κυκλοφορήσει. Δεν ξέρω, σε παλαιοπωλεία σίγουρα θα υπάρχει.

ΕΦΗ: Επειδή ήταν ξεχωριστός ο εκδοτικός με το βιβλιοπωλείο δεν κρατούσαμε τίποτα και έχω ξεθάψει από την αποθήκη ότι μπορώ να βρω και έχω φτιάξει ένα μικρό ραφάκι Εκδόσεις Γνώση στο οποίο είναι ελάχιστα. *Τα παιδιά από το Άρμπατ*; Πώς λεγόταν αυτό;

ΙΩΑΝΝΗΣ: Αρμπάτ.

ΕΦΗ: Κι αυτό είναι ένα θέμα αλλά εντάξει δεν ξέρει κανείς πως θα εξελιχθούν τα πράγματα, δεν υπολογίζεις τότε πόσο μεγάλος είναι ο εκδοτικός και τη φήμη που είχε...

ΧΡΗΣΤΟΣ: Με το Μανώλη είναι καλές οι σχέσεις σας;

ΕΦΗ: Αξιοπρεπείς.

ΙΩΑΝΝΗΣ: Εεεε...

ΧΡΗΣΤΟΣ: Ρωτάω για να δω αν θα μπορούσα να κάνω μια κουβέντα μαζί του για να μου πει τα του εκδοτικού, για το δικό του κομμάτι;

ΙΩΑΝΝΗΣ: Εεεε, μπορούμε να βρούμε το τηλέφωνό του. Κοίταξε εγώ προσωπικά, επειδή σε όλη αυτή την κατάσταση, αποδείχτηκε ότι είχε διαφορετική ψυχολογία από τη δικιά μας, παρόλο που μεγαλώσαμε δίπλα τα σπίτια μας, αλλά αυτός ο πατέρας του ήταν καθηγητής ο παππούς από τους προύχοντες, είχαν άλλη νοοτροπία. Οι γονείς οι δικοί μου ήταν απλοί αγρότες και εκ των υστέρων αποδείχθηκε ότι όλη η συνεργασία αυτή ήταν... εμένα μου έχει

δημιουργήσει πικρία γιατί είχαμε τα φόντα και τη δυνατότητα να ήμασταν Παπασωτηρίου, Ελευθερουδάκης και μεγαλύτεροι... Αλλά ήθελε να το μονοπωλήσει και να το παρουσιάσει όλο ως δικό του ό,τι έκανε από τη μια μεριά δεν... πήρε το όνομα... Γνώση ήταν βιβλιοπωλείο, δεν υπήρχε Γνώση εκδοτικός οίκος. Το παιδάκι του βιβλιοπωλείου ήταν ο εκδοτικός οίκος, το οποίο λογικά θα έπρεπε να ήταν μια συνεταιρική συνέχιση αλλά αυτός θέλησε να τα κάνει όλα μόνος του, να σφετεριστεί και όλα τα άλλα, και να φαινόμαστε ότι είμαστε υπάλληλοι.

ΕΦΗ: Μπορούμε να βρούμε το τηλέφωνο.

ΙΩΑΝΝΗΣ: Οι σχέσεις οι προσωπικές του ατόμου με τον εκδοτικό οίκο δεν... Σαν εκδοτικός οίκος ήταν ένας πρωτοπόρος και προσεγμένος, ποιοτικός. Ίσως ο καλύτερος εκδοτικός οίκος στην εποχή του. Το ότι υπήρξε κακή διαχείριση είναι άλλο.

ΙΩΑΝΝΗΣ: Θα σου δώσει πολλά στοιχεία, να διασταυρώσουμε ορισμένα αν μπορεί να σε βοηθήσει γιατί ακόμα έχει την μεγαλομανία αυτή και θα σου πει φανταστικά πράγματα τα οποία ή θα είναι και πραγματικότητα γιατί πραγματικά έκανε ανοίγματα τρομερά και όσοι δεν έχουνε οικονομική δοσοληψία μαζί του θεωρούνε... αλλά όπου είναι να μπει το συμφέρον το ατομικό εκεί αλλάζει η προσωπικότητα.

ΕΦΗ: Κάποιον συγγραφέα γνώρισα σε ένα σεμινάριο με τον Πελασγό ο οποίος μιλούσε για τον Μανώλη -αυτός δεν είχε καμία οικονομική δοσοληψία μαζί του- αλλά...

ΧΡΗΣΤΟΣ: Είχε εκδώσει βιβλίο στη Γνώση;

ΕΦΗ: Κάτι είχε εκδώσει τότε το οποίο είχε πάει και καλά και μάλιστα με ρωτούσε αν έχουμε αντίτυπα και στην πορεία μετά δεν είχαν άλλες οικονομικές συναλλαγές, μόνο αυτό το βιβλίο, και μιλούσε πραγματικά με τα καλύτερα λόγια και μου έδωσε μια άλλη εικόνα γιατί εγώ ήξερα τα δύσκολα σημεία.

ΙΩΑΝΝΗΣ: Όσοι δεν έχουν οικονομικές συναλλαγές μαζί του, πίνουν στο όνομά του, λιώνουν, αν δεν υπήρχε σκοπιμότητα και αν δεν ήταν... Το χρήμα όταν το δουλεύεις δεν το σκορπάζ έτσι και όταν σου έρχεται και το σκορπάζ, ο άλλος δεν ξέρει την προέλευση του χρήματος, σου λέει για να το κάνει αυτό άρα είναι κάτι ξεχωριστό, αυτός την έκανε τόσο έξυπνα τη χρήση των χρημάτων που όσοι δεν πέφτανε στη συναλλαγή θύματά του, του βγάζουν το καπέλο γιατί κανείς άλλος δεν τους συμπεριφερόταν έτσι.

Πήγαινες σε έναν εκδοτικό οίκο και έπαιρνες 10% και σε κορόιδευε, αυτός έδινε προκαταβολικά 15%, 20%. Μπορείς να πεις κακό λόγο για αυτόν; Σίγουρα θα πεις καλά.

Μετά, είχε ευφράδεια και ήτανε... όταν έφτασε να πωχεύσει λέγανε «πλάκα κάνετε τώρα; σιγά που ο Μπουζάκης πώχευσε, αποκλείεται» ήταν μήνες ολόκληροι και ακόμα αν δεν είχανε στοιχεία νομίζανε ότι ήτανε fake news ας πούμε. Τόσο πολύ είχε δώσει μια εικόνα πλαστή έξω, είχε κατορθώσει με χίλιους δυο τρόπους και ο ένας καλός με τον άλλον δημιουργήσαν ένα μπουμ από τη μια μέρα στην άλλη.

Το ότι ήρθε ο Ρίτσος μέσα σε αυτά, ήτανε οι γνωριμίες. Τώρα εγώ μπορώ να φέρω και να πλησιάσω αλλά εκείνη τη στιγμή δεν είχα καμία επαφή. Ο Ελευθερίου είχε τον κύκλο του, πλησίαζε τον άλλον, πλησίασε τους οικονομικούς, μπλέχτηκε με τα πολιτικά αλλά τώρα όταν πεις στον Σημίτη για τον Μανώλη βγάζει σπυράκια.

ΧΡΗΣΤΟΣ: Άλλο όνομα που θυμάστε από λογοτέχνη;

ΙΩΑΝΝΗΣ: Ο Κρεμμυδάς με την ιστορία ας πούμε ήταν... Και πολλοί άλλοι τους οποίους δεν θυμάμαι. Με όποιον αξιόλογο υπήρχε εκείνη τη στιγμή ήταν σε επαφή.

ΕΦΗ: Έκανε και εκδηλώσεις; Τα βιβλία παρουσιαζόντουσαν εδώ;

ΙΩΑΝΝΗΣ: Όχι δεν έκανε. Μετά άνοιξε το Info καφέ στην Ιπποκράτους.

ΕΦΗ: Που ήταν ένας συνδυασμός καφετέριας και βιβλιοπωλείου. Είχε και στου Ζωγράφου, στη Γαρδένια στην πλατεία και στην Ιπποκράτους το οποίο ήταν πολύ πρωτοποριακό γιατί ήταν η ιδέα του βιβλιοκαφέ, πριν αρχίσει η τάση.

ΙΩΑΝΝΗΣ: Μετά ασχολήθηκε η γυναίκα του που χώρισε και ανέλαβε στη Γλυφάδα μου φαίνεται είχε και εκεί Info καφέ.

ΧΡΗΣΤΟΣ: Άλλα ονόματα που θυμάστε και από τα νεότερα χρόνια;

ΕΦΗ: Ελένη Πριοβόλου, Ισίδωρος Ζουργός που είναι από τους πολύ αξιόλογους λογοτέχνες που έχουμε; Ο Πέτρος Μάρκαρης, ο Καλπούζος, ο Ανδρικόπουλος ο εικονογράφος, ο Μπουλώτης, ο Βαγγέλης Ηλιόπουλος, η Βαρβαρούση, ο Κατσικονούρης και η Ηρώ Μανέ, η Μαρία Ευθυμίου η ιστορικός...

Πρέπει να ανοίξω το μαγαζί.

ΧΡΗΣΤΟΣ: Πήγε 5 η ώρα;

ΕΦΗ: Ναι. Ελπίζω να μην σε κουράσαμε.

ΧΡΗΣΤΟΣ: Καθόλου και σας ευχαριστώ πολύ.

Σύντομο βιογραφικό¹⁴ και συνέντευξη του Μανώλη Μπουζάκη

Ο Μανώλης Μπουζάκης, γιος του καθηγητή μαθηματικών Γιώργου Μπουζάκη και της Λιλίκας Κονταδάκη, γεννήθηκε στον Σταυρό της Σαρακήνας το 1943, πρωτοπήγε στο σχολείο στην Παλιόχωρα και στη Σαρακήνα και τέλειωσε το γυμνάσιο στα Χανιά. Σπούδασε και ξεκίνησε τη σταδιοδρομία του σαν αξιωματικός του Πολεμικού Ναυτικού. Έκανε μεταπτυχιακές σπουδές στην Ελλάδα και στην Αμερική, ενώ κατά την ολιγόχρονη καριέρα του στο Πολεμικό Ναυτικό υπηρέτησε σε πλοία και σε επιτελικές θέσεις κλείνοντας ουσιαστικά αυτή την καριέρα στην Κύπρο ως υποδιοικητής του Κυπριακού Ναυτικού σε καιρούς ιδιαίτερα δύσκολους για τη μαρτυρική Μεγαλόνησο. Το 1973 συμμετείχε στο Κίνημα του Ναυτικού και στην ανταρσία του «Βέλους», συνελήφθη από τη Χούντα, φυλακίστηκε και αποτάχτηκε από το Π.Ν. Αργότερα, η Πολιτεία του απένειμε, «τιμής ένεκεν», τον τίτλο του επίτιμου υποναυάρχου του Πολεμικού Ναυτικού. Στην Αθήνα δημιούργησε και διηύθυνε, για 20 και πλέον χρόνια, τον εκδοτικό οίκο Γνώση, έναν από τους εγκυρότερους εκδοτικούς οίκους της Ελλάδας και ήταν για 6 χρόνια πρόεδρος των Ελλήνων Εκδοτών. Για δυο τετραετίες εκλέχτηκε δημοτικός σύμβουλος στον Δήμο Ζωγράφου Αττικής. Το 2000 μετακινήθηκε οριστικά στα Χανιά και στη Σαρακήνα. Από το 2001 μέχρι το 2006 ήταν προϊστάμενος Πολιτικής Προστασίας στη Νομαρχία Χανίων και ειδικός συνεργάτης του Νομάρχη. Έχει εκδώσει διηγήματα, κάμποσα βιβλία για παιδιά και τελευταία ένα ειδικό εγχειρίδιο αντιμετώπισης των σεισμών, που απευθύνεται στους μαθητές του Δημοτικού και των Γυμνασίων. Αρθρογραφεί συστηματικά σε τοπικές εφημερίδες των Χανίων.

Στις 12/7/2019 είχαμε μια τηλεφωνική συνομιλία/συνέντευξη στην οποία προσπάθησε να ανασύρει από τη μνήμη του -και από κάποιον πρόχειρο ανεπίσημο κατάλογο που είχε μπροστά του- τις σειρές βιβλίων και τους τίτλους που εξέδωσε η Γνώση, τα 21 χρόνια λειτουργίας της. Μιλήσαμε αρκετά και για τη συνθήκη της εποχής και την δική του προσωπική πορεία και δεν αναφέρθηκε καθόλου στο βιβλιοπωλείο, ούτε στον ξάδερφο, ενώ απέφυγε να απαντήσει σε οποιαδήποτε ερώτηση αφορούσε γεγονότα και πρόσωπα εκτός του εκδοτικού κύκλου. Μιλούσε για γεγονότα, πρόσωπα και ημερομηνίες, χωρίς να υπάρχει καμία προσωπική θέση ή κρίση. Το μόνο που μπορούσε κανείς ξεκάθαρα να διακρίνει είναι το οξύ πνεύμα και η ικανότητα στον λόγο που χαρακτηρίζουν τον Μανώλη Μπουζάκη.

¹⁴ http://kallikratischania.blogspot.com/2010/09/blog-post_9835.html

Βιβλιοπωλείο & Εκδόσεις Γνώση - Χρονοδιάγραμμα με άξονα τον Ιωάννη Μπουζάκη

	ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟ	ΕΚΔΟΣΕΙΣ	ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΜΠΟΥΖΑΚΗ
1977	Ξεκινούν οι εργασίες		
1978	Ανοίγει το κατάστημα (14/2)		
1979	Εκδήλωση για τα 70 χρόνια του Ρίτσου	Ιδρύονται οι εκδόσεις Γνώση	
1982	Ξεκινάει να εργάζεται η Κατερίνα Μπουζάκη, σύζυγος του Ιωάννη		Γεννιούνται η Αλεξάνδρα & η Έφη
1983	Μπαίνει το εκπαιδευτικό παιχνίδι		
1986			
1990	Το εκπαιδευτικό παιχνίδι επεκτείνεται		
1992	Εκδήλωση για τα 70 χρόνια από τη Μικρασιατική Καταστροφή		
1998			Ο Ιωάννης Μπουζάκης νοσηλεύεται με ανακοπή
2000		Η Πρωτοπορία εξαγοράζει τις Εκδόσεις Γνώση	
2011	Σταματάει να εργάζεται η Κατερίνα Μπουζάκη		
2012	Περνάει στην Αλεξάνδρα & στην Έφη Το εκπαιδευτικό παιχνίδι επεκτείνεται		Θάνατος της συζύγου του Ιωάννη Μπουζάκη, Κατερίνας
2013	Το βιβλίο σημειώνει άνοδο πωλήσεων		
2015	Μπαίνουν επιλεγμένα δώρα Διαμορφώνεται ο κήπος		
2019	Πρώτη εκδήλωση στον κήπο		

Σκέψεις και συμπεράσματα

Όταν ξεκινούσε η οικονομική κρίση στην Ελλάδα (2009) όλοι προφήτευαν πως τα μικρά βιβλιοπωλεία σύντομα θα έκλειναν και πως μόνο οι μεγάλες αλυσίδες θα μπορούσαν να επιβιώσουν. Πράγματι κάποια μικρά βιβλιοπωλεία και βιβλιοχαρτοπωλεία έκλεισαν και μάλιστα σχετικά σύντομα. Έκλεισαν όμως και μεγάλες αλυσίδες βιβλιοπωλείων όπως η Fnac, ο Ελευθερουδάκης, ο Παπασωτηρίου κ.α., αφήνοντας μεγάλα χρέη σε εκδότες ή και σε άλλους κρίκους της αλυσίδας του βιβλίου. Ωστόσο, εκείνα τα χρόνια, μπορούσε κανείς να διακρίνει στο χώρο της βιβλιοαγοράς την τάση εμφάνισης μικρών και ανεξάρτητων βιβλιοπωλείων που έφεραν έναν νέο «αέρα» στην διαδικασία της επιλογής και της αγοράς ενός βιβλίου. Η τάση αυτή συνεχίστηκε για αρκετά χρόνια και έτσι δίπλα σε παλιότερα και σχεδόν «ιστορικά» πια μικρά βιβλιοπωλεία –όπως το «Λεμόνι» στο Θησείο- έχουμε νέα βιβλιοπωλεία όπως οι «Πλειάδες» στο Παγκράτι, το «Bookloft», το «Επί λέξει» και το «Free Thinking Zone» στο Κολωνάκι, ο «Μωβ Σκίουρος» στην πλατεία Καρύτση, ο «Σπόρος» στην Κηφισιά και πολλά άλλα. Κάποια από αυτά μάλιστα συνδυάζουν το βιβλίο με τον καφέ, όπως το «Booktalks» στο Φάληρο ή το «Little tree» στο Κουκάκι. Η άνθιση αυτών των βιβλιοπωλείων ενισχύει την ανάγκη της επιλογής βιβλίου ως μια χαλαρή και απολαυστική διαδικασία η οποία ενίοτε ενισχύεται από την καθοδήγηση ικανών και ενημερωμένων βιβλιοπωλών -σπανιότερα και υπαλλήλων- φανερώνοντας την επιτακτική ανάγκη της εποχής να δημιουργηθούν νέες εστίες συζήτησης, ζύμωσης και διάδοσης του βιβλίου.

Τα βιβλιοπωλεία αυτά δεν δημιουργήθηκαν από ανθρώπους με εμπορικές βλέψεις και όνειρα πλουτισμού, αλλά από ρομαντικούς εραστές των βιβλίων ή από πρώην υπαλλήλους βιβλιοπωλείων που έκλεισαν, δηλαδή από ανθρώπους που γνωρίζουν τους περιορισμούς μιας τέτοιας επιχειρηματικής κίνησης αλλά που τους αντισταθμίζουν με την προσωπική τους αγάπη για το βιβλίο και το διάβασμα. Διότι είναι εύκολο να μπει στο χώρο του βιβλίου – όπως εύκολο ήταν και τη δεκαετία του '80- αλλά δύσκολο να κρατηθείς.

Η πορεία του βιβλιοπωλείου «Γνώση» σε συνδυασμό με την παραπάνω τάση αποδεικνύει πως μπορούν να σταθούν μικρά ανεξάρτητα βιβλιοπωλεία στο σύγχρονο καπιταλιστικό μοντέλο κατανάλωσης. Αρκεί να δημιουργούνται και να λειτουργούν με αγάπη και πραγματικό ενδιαφέρον, μακριά από την προοπτική της μεγάλης εισροής χρημάτων. Η «Γνώση» δεν ανήκει στην κατηγορία των βιβλιοπωλείων που προανέφερα αλλά στην κατηγορία των συνοικιακών βιβλιοπωλείων που για να μπορέσουν να σταθούν στην αγορά και να ικανοποιήσουν τις απαιτήσεις των πελατών τους, μεγάλωσαν την γκάμα τους

φέρνοντας χαρτικά, δώρα, παιχνίδια, αναλώσιμα κλπ. Όμως αυτό που ενώνει αυτές τις δύο κατηγορίες είναι η προσωπική εμπλοκή του ιδιοκτήτη στην επιχείρηση. Έτσι λειτουργούν και η Αλεξάνδρα με την Έφη στο βιβλιοπωλείο «Γνώση». Με πολλές ώρες εργασίας, με προσωπικό κόπο και με νοιάξιμο. Όσες φορές έτυχε να πάω στο βιβλιοπωλείο και να παραμείνω εκεί περισσότερη ώρα, παρατήρησα πως τους πελάτες τους ξέρουν με τα μικρά τους ονόματα, πως κάποιοι από αυτούς περνάνε απλώς για να καλημερίσουν, ενώ κάποιοι άλλοι γνωρίζουν το μαγαζί πολύ καλά μιας και μάλλον έχουν περάσει σε αυτό αρκετό από το χρόνο τους.

Η περιοχή του Ζωγράφου και των Ιλισίων έχει τις Πανεπιστημιακές σχολές. Έχει το θέατρο «Στοά», παλιότερα το «Θέατρο Έρευνας» του Δημήτρη Ποταμίτη και το «Ελυζέ», τα οποία έφτιαχναν μια μικρή, αλλά πολύ ζωντανή, θεατρική «πιάτσα». Το βιβλιοπωλείο «Γνώση» όμως, σύμφωνα με τα λεγόμενα του κυρίου Μπουζάκη δεν κατάφερε να συνδέσει την παρουσία του ούτε με τις σχολές, ούτε με τα θέατρα, παρά τις προσπάθειες που έγιναν με κάποιες εμπορικές και εκδοτικές επιχειρηματικές κινήσεις. Περισσότερο βασίστηκε στη γειτονιά και σε αυτή συνεχίζει να στηρίζεται.

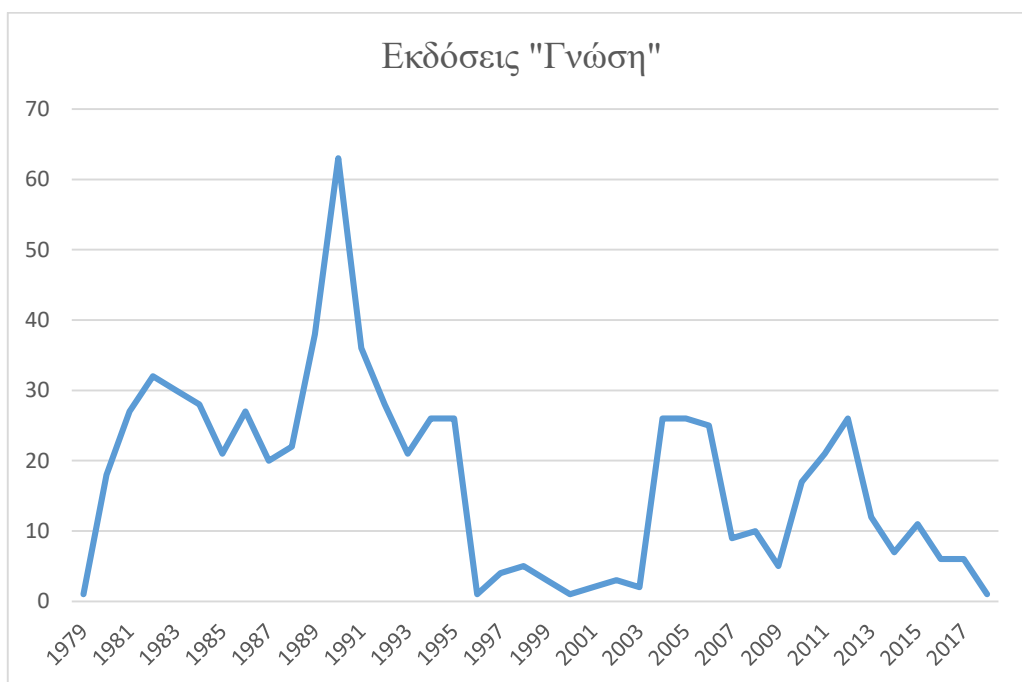
Από τον Μάρτιο του 2019 και την εμφάνιση του ιού Covid-19 με ό,τι αυτός επέφερε στη συνέχεια, οι πωλήσεις των βιβλίων παρουσίασαν άνοδο. Το διάστημα του εγκλεισμού (23/3 έως 4/5) το διάβασμα έγινε μία από τις αγαπημένες ασχολίες των εγκλειστων πολιτών, ειδικά στα μεγάλα αστικά κέντρα. Ίσως όταν θα έχει περάσει το κύμα του ιού, να θυμόμαστε αυτό το γεγονός ως το βασικό θετικό επακόλουθο της πανδημίας. Στο διάστημα αυτό, η Έφη και η Αλεξάνδρα δέχονταν παραγγελίες βιβλίων, τα οποία παρέδιδαν οι ίδιες στους πελάτες. Αυτή η εικόνα νομίζω πως συμπυκνώνει όσα προανέφερα για το προσωπικό νοιάξιμο.

Η αγωνία αυτών των μικρών επιχειρήσεων είναι βάσιμη μιας και η βοήθεια από το κράτος είναι μηδαμινή εφόσον ο πολιτισμός –φανερά πια- δεν αποτελεί προτεραιότητα της πολιτείας. Όμως αυτή η αγωνία μου θυμίζει λίγο την αγωνία που είχαμε λίγα χρόνια πριν για τον φόβο εδραίωσης του e-book. Τα χρόνια πέρασαν, το τυπωμένο βιβλίο κατέχει ακόμα την πρώτη θέση στην προτίμηση των αναγνωστών και τα μικρά βιβλιοπωλεία καλά κρατούν. Διότι αυτός τελικά που καθορίζει την αγορά, με την αγοραστική του δύναμη, είμαστε εσύ κι εγώ.

Κατάλογος των Εκδόσεων Γνώση

Στον κατάλογο που ακολουθεί έγινε προσπάθεια να συγκεντρωθεί το σύνολο των εκδόσεων Γνώση, από την ίδρυση του εκδοτικού μέχρι πρόσφατα. Θεωρήθηκε σκόπιμο να συμπεριληφθεί και η περίοδος που ο εκδοτικός πουλήθηκε στην Πρωτοπορία, μιας και οι νέοι ιδιοκτήτες συνέχισαν να ανατυπώνουν κάποια από τα παλιά βιβλία της Γνώσης (προφανώς λόγω ζήτησης και εμπορικής απήχησης), εμπλουτίζοντας τις νέες εκδοτικές λίστες με καινούργιους τίτλους που όμως τις περισσότερες φορές, ελάχιστη σχέση είχαν με την προηγούμενη πορεία του εκδοτικού.

Η λίστα διαμορφώθηκε από πηγές όπως η *biblionet*, η Εθνική Βιβλιοθήκη, η ΟΣΔΕΛ (Οργανισμός Συλλογικής Διαχείρισης Έργων του Λόγου), Η Πρωτοπορία, καθώς και από έρευνα σε ηλεκτρονικά αρχεία και ιστοσελίδες. Η Πρωτοπορία δεν υπήρξε συνεργάσιμη στις απόπειρες προσέγγισής της. Οι πρώτες εκδόσεις της Γνώσης δεν είχαν ISBN, άλλωστε ο Διεθνής Ταξινομικός Αριθμός Βιβλίου άρχισε να χορηγείται στην Ελλάδα από την Εθνική Βιβλιοθήκη το 1988. Σε όποια περίπτωση αναφέρεται ISBN σε παλαιότερη έκδοση, πρόκειται για ISBN που δόθηκε σε κάποια από τις μεταγενέστερες επανεκδόσεις του βιβλίου. Ο κατάλογος συντάχθηκε χρονολογικά, ανά έτος (και επί μέρους αλφαβητικά) για να μπορεί ο αναγνώστης να παρακολουθήσει τις εκδοτικές επιλογές και την πορεία αυτών μέσα στο χρόνο. Στο ακόλουθο διάγραμμα εμφανίζεται η συνολική εξέλιξη της εκδοτικής παραγωγής της Γνώσης από το 1979:

ΕΤΟΣ	ΠΕΖΟΓΡΑΦΙΑ	ΠΟΙΗΣΗ	ΘΕΑΤΡΟ	ΠΑΙΔΙΚΟ	ΜΕΛΕΤΗ/ΔΟΚΙΜΙΟ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ	ΙΣΤΟΡΙΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ	ΤΕΧΝΗ	ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ	ΚΟΜΙΞ/ΧΙΟΥΜΟΡ	ΤΑΞΙΔΙ	ΕΥΕΙΙΑ	ΣΥΝΟΛΟ
1979								1							1
1980	6	8	3		1										18
1981	2	10	5		3	1		1		5					27
1982	8	11	3	3	2	1	1	1			1	1			32
1983	8	8	3		5	4	1	1		3					30
1984	7	4	1	2	5		4	2		2					28
1985	5	2	3	1	3	3	2	1							21
1986	5	3		6	5	6	1	1							27
1987	8	2		1	4	2			1	2	1				20
1988	5	4	1	3	2	3	1	1		2					22
1989	13	4		8	3	3		5		1					38
1990	23	7	3	5	6	7	2	6	1	3					63
1991	7		1	11	6	4	4	2				1			36
1992	10	3		3	5	1	3	3							28
1993	8	4		2	2	2				2					21
1994	11	2		2	2	3	3	1		2					26
1995	7	1		2	3	2	4	3			4				26
1996								1							1
1997					1	1		1			1				4
1998	2				3	3									5
1999					1	1	2								3
2000					1										1
2001	1				1										2
2002			3												3
2003					1		1								2
2004	6									20					26
2005					1					24		1			26
2006	2			1	1					15				6	25
2007	2				1		1			5					9
2008	4				2	1					1	2			10
2009	2									1			2		5
2010	5			1	2					2		7			17
2011	2			1	2	3	2	2		4		4	1		21
2012	11			1		6	1			2	2	3			26
2013	4				4	2					1	1			12
2014	2				1	1	1		1			2			7
2015	4			1	2	2				1				1	11
2016	3				2							1			6
2017	1				1							3		1	6
2018										1					1

1979

- Κουτσούκαλης, Αλέκος, *Η πρώτη δεκαετία του ΚΚΕ 1918-1928*, 234σ., ISBN: 2220002351216

1980

- Βασιλικός, Βασίλης, *Ασπρη αρκούδα*, 165σ., ISBN: 9780002351706
- Ελευθερίου, Μάνος, *Τα όρια του μύθου*
- Θεοφίλου, Νάσος, *Ο ερημόπολις*, 60σ., ISBN: 9780002350785
- Καλοκύρης, Δημήτρης, *Τα φανταστικά φουγάρα: Ποιήματα 1967-1977*, 77σ.
- Κηλαηδόνης, Λουκιανός, *Υδράργυροι*, 26σ., ISBN: 9780002350815
- Κολλάτος, Δημήτρης, *Η γυναίκα του Σωκράτη*, 62σ., ISBN: 9780002350549
- Κολλάτος, Δημήτρης, *Καπετάν Αντώνης*, 142σ., ISBN: 9780002350822
- Κολλάτος, Δημήτρης, *Ψάχνοντας για την Πηνελόπη*, 58σ., ISBN: 9789602350904
- Μαρωνίτης, Δ., *Άνθρωποι – χρώματα - ζώα – μηχανές*
- Μύρης, Κ. Χ., *Αμήχανον τέχνημα και παράβαση*, 30σ.
- Μύρης, Κ. Χ., *Χρονικό, Ιθαγένεια, Μεγάλη Αγρόπνια, Ανεξάρτητα τραγούδια*
- Νικολαΐδης, Νίκος, *Τα κουρέλια τραγουδάνε ακόμα*, 110σ., ISBN: 9789602350799
- Πάνου, Ακης, *Ο κόσμος ο δικός μου*, 176σ., ISBN-13: 978-960-235-171-0
- Παπαδάκης, Ανδρέας, *Το θεώρημα*, 78σ., ISBN: 9780002351492
- Πόμερανς, Μπέρναρντ, *Ο άνθρωπος ελέφαντας*, μετάφραση: Μαρλένα Γεωργιάδη, (Θέατρο)
- Ροζάνης, Στέφανος, *Ψυχομαχία*, 122σ., ISBN: 9780002351430
- Ρούμπόθαμ, Σίλα, *Στο περιθώριο της ιστορίας, 300 χρόνια γυναικείας καταπίεσης και αγώνων*, 273σ.
- Συλλογικό έργο, *Ποίηση ισπανόφωνης Αμερικής: 1882-1970, Από τον Χοσέ Μαρτί έως τον Οκτάβιο Πας*, ανθολόγηση Ηλίας Ματθαίου, 302σ., ISBN: 960-235-622-7, ISBN-13: 978-960-235-622-7

1981

- Bonnefoy, Yves, *Οι τάφοι της Ραβέννας*, μετάφραση Χριστόφορος Λιοντάκης, 44σ., ISBN: 960-235-151-9, ISBN-13: 978-960-235-151-2
- Hugh, Leonard, *Ντα*, μετάφραση Παύλος Μάτεσις, 124σ., ISBN: 9780002351683
- Αντρέ, Ζακ, *Χιλή: Ένας λαός κεντά τη ζωή και τους αγώνες του*, ISBN: 960-235-202-7
- Γερένης, Παύλος, *Εισαγωγή στην κατάλυση της μορφής*
- Δωφής, Μιχάλης, *Πολιτισμός και κοινωνική εξέλιξη*, 398σ., ISBN: 9780002350204
- Ελευθερίου, Μάνος, *Φωτογραφίες και Φωτογράφοι ανθολογία 1859-1940*
- Ζωγράφου, Λιλή, *Καρυωτάκης Πολυδούρη και η αρχή της αμφισβήτησης*, 144σ., ISBN: 9780002350914
- Ηλιάδης, Μανώλης, *Υστερόγραφο*, 44σ., ISBN: 9780002351386
- Θωμόπουλος, Ανδρέας, *Ο Νάσος*, 126σ., ISBN: 9789602350874
- Καραγιάννης, Στέλιος, *Εσώθυρο άγαλμα*
- Καραντώνης, Ανδρέας, *Πρότυπα μεγάλης κριτικής*, 106σ., ISBN: 9780002350136
- Καραντώνης, Αντρέας, *Προσωπικό - Με την ποίηση του Δ. Π. Παπαδίτσα*, Αναφορές στον Υπερρεαλισμό
- Καρυώτη, Μαρί, *Καστελόριζο*, μετάφραση Άντριους Κέβιν, 71σ.
- Κάτουλλος, Γάιος Βαλέριος, *Ποιήματα*, 60σ., ISBN: 9780002350037
- Κολοσιάτου, Φροσούλα, *Διαγωγή*, 52σ., ISBN: 9780002351270
- Μουσουράκης, Ανδρέας, *Τρία gay μονόπρακτα*, 40σ., ISBN: 9789602350843
- Οσύρος, Μάξιμος, *Το μονοπάτι της μέταζας*, 34σ., ISBN: 9780002351362

- Ουάλντ, Όσκαρ, *Η ψυχή του ανθρώπου στο σοσιαλισμό*, μετάφραση Ζωζώ Πεσκετζή, 61σ., ISBN: 9780002851114
- Παπαδίτσας, Δημήτρης Π., *Ποίηση, 2: 1964-1974*, 163σ., ISBN: 960-235-628-6, ISBN-13: 978-960-235-628-9
- Πατρίκιος, Τίτος, *Προαιρετική στάση*, 40σ., ISBN: 9789602351208
- Ποντίκας, Μάριος, *Εσωτερικά ειδήσεις*, θέατρο "Στοά" 1980
- Ρεμπελίνα, Έλενα, *Παραλλαγές για τη γη*, 126σ., ISBN: 9780002351195 ή 2220002351193
- Σιώτης, Ντίνος, *Καιρικές συνθήκες*, 41σ.
- Σκοπελίτης, Στέλιος, *Νεοκλασικά σπίτια της Αθήνας και του Πειραιά*, Λεύκωμα, 33σ.
- Σπάνιας, Νίκος, *Φόρος τιμής στον Giorgio De Chirico*, 76σ., ISBN: 960-235-113-6
- Συλλογικό έργο, *Η εξέγερση αρχίζει από παλιά*, 258σ., ISBN: 9780002351546
- Χρυσούλης, Γιάννης, *Τα εγκαίνια*, 132σ., ISBN: 9789602350782

1982

- Apollinaire, Guillaume, *Ποιήματα / Γκιγιόμ Απολλιναίρ*, μετάφραση Νίκος Σπάνιας, 75σ., ISBN: 960-235-633-2, ISBN-13: 978-960-235-633-3
- Pessoa, Fernando, *Ποιήματα του Αλμπέρτο Καέιρο / Φερνάντο Πεσσόα*, μετάφραση Φ. Δ. Δρακονταειδής, 115σ., ISBN: 960-235-623-5, ISBN-13: 978-960-235-623-4
- Αγγελάκης, Ανδρέας, *Η μεταφυσική της μιας νύχτας*, 60σ., ISBN: 9789602351291
- Αλεξίου, Δημήτρης, *Μικρά αθηναϊκά : Διηγήματα*, 101σ.
- Αρμένης, Γιώργος, *Ο τρομερός λήσταρχος Νταβέλης*, 106σ.
- Βαγενάς, Νάσος, *Πεδίον Αρεως*, 38σ., ISBN: 9780002350372
- Βαλάση Ζωή, *Η τελευταία μάγισσα*, 18σ.
- Βαλάση, Ζωή, *Η επανάσταση των παραμυθιών*, 76 σ., ISBN: 960-235-031-7
- Βόνεγκατ, Κουρτ, *Η φωλιά της γάτας*, μετάφραση Βαγγέλης Καμάρης, 201σ., ISBN: 9789602351611
- Γαλανός, Γιάννης, *Οι σύντροφοι*, 164σ., ISBN: 960-235-184-5
- Δασκαλόπουλος, Δημήτρης, *Φωνές της σιωπής*
- Δήμου, Τάσος, *Για ένα ιστορικό ενωτικό δωδέκατο συνέδριο του ΚΚΕ*, 90σ.
- Καραντώνης, Ανδρέας, *Ηχώ – μεταφράσεις ποιημάτων*, 182σ., ISBN: 9780002350723
- Κάφκα, Φραντς, *Περιγραφή ενός αγώνα – Στοχασμοί – Μικρά διηγήματα*, μετάφραση Μαρλένα Γεωργιάδη, 108σ., ISBN: 9780002351690
- Λιοντάκης, Χριστόφορος, *Ο Μινώταυρος μετακομίζει*
- Λογοθέτης, Γιάννης, *Ο κύριος Φίρμας και άλλες γελοιογραφίες*, 108σ., ISBN: 690-235-214-0
- Λουκιανός ο Σαμοσατεύς. *Λούκιος ή όνος / Λουκιανού*, μετάφραση Τάκης Καρβέλης, 138σ.
- Μανιώτης, Γιώργος, *Το καμάκι ή η τεχνική του ονείρου*, 142σ., ISBN: 9789602350485
- Μοντεγιέ, Υμπέρ, *Ο δρόμος για την κόλαση είναι στρωμένος με καλές προθέσεις*, 176σ., ISBN: 9789602351635
- Μούλιος, Φάνης, *Οι ευδαίμονες*, 58σ., ISBN: 9780002350853
- Μωραϊτής, Μάκης. *Για ένα διαλεκτικό αντι-ρεαλισμό στον κινηματογράφο*, 131σ.
- Νεζερίτη, Έλλη, *Διπλός διάλογος*
- Ξανθάκη, Σολωμού, Βάσα, *Η τρύπια δεκάρα – 14 παραμύθια-διηγήματα για μεγάλα παιδιά*, 94σ.
- Πανεπιστήμιο Πατρών, *Πρακτικά πρώτου συμποσίου ποίησης*, τόμος Α

- Παπαδημητρίου, Ζωή, *Αναδρομές*, 106σ., ISBN: 9780002351447
- Ποντίκας, Μάριος, *Κλειδαρότρυπα*, 138σ., ISBN: 9780002351720
- Ποταμίτης Δημήτρης, *Τα ανάποδα παραμύθια*, 100σ.
- Σακελλαρίδου, Μπουζούκα, Ελισάβετ, *Η καλλιέργεια του μπαμπακιού και άλλες ιστορίες από τη Λιβαδειά*, 134σ., ISBN: 960-235-182-9
- Σαχτούρης, Μίλτος, *Χρωμοτραύματα*, 40σ.
- Σκαρτσής, Σωκράτης, *Πρακτικά του Α' Συμποσίου Νεοελληνικής Ποίησης*, 2 τόμοι
- Τζαμαλίκος, Τάκης, *Ελληνισμός Και Αλλοτρίωση*, 270σ., ISBN: 9780002351478
- Χόρβατ, Έντεν φον, *Καζιμίρ Και Καρολίνα*, 98σ., ISBN: 9789602350867

1983

- Fierstein, Harvey, *Ερωτική τριλογία*, μετάφραση Ανδρέας Αγγελάκης, 205σ.
- France, A., Moreas, J., Bourde, P., *Τα πρώτα όπλα του συμβολισμού*, 74σ., ISBN: 9789602358962
- Marx, Karl, *Διαφορά της δημοκρατίας και επικούρειας φυσικής φιλοσοφίας* : Διδακτορική διατριβή / Καρλ Μαρξ, επιμέλεια σειράς/μετάφραση Παναγιώτης Κονδύλης, 295σ., ISBN: 960-235-647-2, ISBN-13: 978-960-235-647-0
- Orwell, George, *Ο Τολστόη ο βασιλιάς Αηρ και ο τρελός*, μετάφραση Ν. Μπάρτη, 65σ., ISBN:9780002350242
- Stendhal, *Αναμνήσεις εγωτισμού* / Σταντάλ, μετάφραση Τίτος Πατρίκιος, 345σ., ISBN: 960-235-646-4, ISBN-13: 978-960-235-646-3
- Ανδρίτσος, Θανάσης, *Εκτροφεία της μνήμης και η άλλη όχθη*, 54σ.
- Αργυρίου, Αλέξανδρος, *Διαδοχικές αναγνώσεις Ελλήνων υπερρεαλιστών*: Αξιώτη, Γκάτσος, Εγγονόπουλος, Ελύτης, Εμπειρικός, Κακναβάτος, Παπαδίτσας, Ράντος, Σαχτούρης, Ντόρρος, 262σ., ISBN: 960-235-246-9, ISBN-13: 978-960-235-246-5
- Βαλέτας, Κώστας, *Οι μέτοικοι*, 176σ.
- Γάτος, Γιώργος, *Πολωνία – Από την αρχή*, 140σ., ISBN: 9780002350259
- Γιαννόπουλος Αλκιβιάδης, *Η σαλαμάντρα*, 232σ., ISBN: 960-235-164-0
- Γκρης, Ηλίας, *Οι αγλύκαντοι*, 102σ.,
- Ελευθερίου, Μάνος, *Το μυστικό πηγάδι*
- Καμπάνης, Δ.,Α., *Αναμνήσεις του πολέμου και της ειρήνης*, Εισαγωγή και φιλολογική επιμέλεια: Ε.Χ. Κάσδαγλης, 264σ., ISBN: 9780002351454
- Καρβέλης, Τάκης, *Η μνήμη μισοφέγγαρο*, 52σ.
- Κονδύλης, Παναγιώτης, *Η κριτική της μεταφυσικής στη νεότερη σκέψη : Από τον όψιμο Μεσαίωνα ως το τέλος του Διαφωτισμού*, 437σ., ISBN: 960-235-639-1, ISBN-13: 978-960-235-639-5
- Λασκαράτος, Ανδρέας, *Αυτοβιογραφία*, 200σ. ISBN: 9780002350600
- Λιγνάδης, Τάσος, *Ένα βιβλίο για τον Νίκο Γκάτσο*, 255σ., ISBN-13: 978-960-235-165-9
- Μανουσάκης, Γεώργιος, Πάσχου, Χριστίνα, *Το Γαλαξίδι*, 145σ., ISBN: 9780002350631
- Μαρσάν, Πολύβιος, *Μαρία Κάλλας*, πρόλογος Ν. Λούρος, 226σ.
- Μόσχος, Ε., Ν., *Ανθρωπιστική μαρτυρία*, Μιχαήλ Στασινόπουλος, *Κριτική θεώρηση έργου και ζωής*, 144σ.
- Νεξερίτη, Έλλη, *Μυkonos L'ile du vent et du reve*, 134σ., ISBN: 960-235-208-6
- Πανεπιστήμιο Πατρών, *Πρακτικά δεύτερου συμποσίου ποίησης*, 400σ., ISBN: 960-235-629-4
- Πανεπιστήμιο Πατρών, *Πρακτικά πρώτου συμποσίου ποίησης*, τόμος 'Β

- Παπαδίτσας, Δημήτρης, *Η ασώματη*, 68σ., ISBN: 9780002350747
- Ρούζεβιτς, Ταντέους, *Λευκός γάμος*, μετάφραση Έρση Βασιλικιώτη, 100σ., ISBN: 9789602350881
- Σαμαρά, Γεωργιάδη, Τώνια, *Θάνατος και έρωτας*, 176σ., ISBN: 960-235-189-6
- Σβάρτσερ, Άλις, *Η «μικρή διαφορά» και οι μεγάλες της συνέπειες*, μετάφραση Λήδα Μοσχονά, 326σ., ISBN: 9780002350648
- Τερράνης, Κίμων, *Tres in una*, 141σ.
- Χατζημιχάλη, Έρση, *Ο μικρός γιάλος*, 105σ.
- Χατζημιχάλη, Έρση, *Το καπηλειό του Άγγελου*, 90σ.

1984

- Céline, Louis – Ferdinand, *Από τον έναν Πύργο ο άλλος* / Λουί - Φερντινάν Σελίν, μετάφραση Αχιλλέας Αλεξάνδρου, 444σ.
- Krylon, Ivan. *Μύθοι. Πολτάβα : Και άλλα ποιήματα* / Ιβάν Κριλώφ, Αλεξ. Πούσκιν, μετάφραση Λουκάς Καστανάκης, 177σ.
- Lessing, Doris, *Τραγουδάει το χορτάρι* / Ντόρις Λέσινγκ, μετάφραση Κωστούλα Σκλαβενίτη, 295σ.
- Vonnegut, Kurt, *Μητέρα νύχτα : Μυθιστόρημα* / Κουρτ Βόνεγκατ, μετάφραση Βαγγέλης Καμάρης, 242σ.
- Απάρτης, Θανάσης, *Από την Ανατολή στη Δύση*, 242σ., ISBN: 9780002350471
- Αποσπεριτάκης, Γιώργης, *Αιγαιϊδικά μια αυθαίρετη εικονοποίηση για τις χαμένες πολιτείες*, 128σ.
- Δικταίος, Άρης, *Ναπολέον Λαπαθιώτης η ζωή του-το έργο του*, 125σ., ISBN: 9780002350068
- Ζιντ, Αντρέ, *Κορυντόν*, μετάφραση Νίκος Σπανιάς, 146σ., ISBN: 9789602356456
- Ζώτος, Στέφανος, *Είμαστε όλοι απώλειες πολέμου*, 404σ., σειρά Μαρτυρίες, ISBN: 9780002351522
- Ιωάννου Γιώργος, Καταπακτή
- Καραβασίλης, Γιώργος Κ., *Καλλιέργεια του αίματος*, 118σ., ISBN: 9602356251, ISBN-13: 978-960-235-625-8
- Κουτσούκαλης, Αλέκος, *Η δεύτερη δεκαετία του ΚΚΕ 1929-1939*, 194σ., ISBN: 9780002351201
- Κρέμερ, Γ. Π., Μπρόαντ Π., Ος, Ρ.Φ., *Το Άουσβιτς Με Τα Μάτια Των SS*, 422σ., Μετάφραση: Νίκη Καλαμαρά, ISBN: 9780002350891
- Μάστορη Βούλα, *Ο καλεσμένος*, 142 σ., ISBN: 960-7021-69-X
- Μαστροδημήτρης, Παναγιώτης, *Νεοελληνικά*, τόμος 'Α, 286σ., ISBN: 9780002350150
- Μαστροδημήτρης, Παναγιώτης, *Νεοελληνικά*, τόμος 'Β, 370σ., ISBN: 9780002350143
- Μητροπούλου, Κωστούλα, *Ο πάγκος*, 240σ., ISBN: 9780002350464
- Μοντεγιέ, Ουμπέρ, *Σειρήνες*, μετάφραση Σίφης Καμάρης, 174σ.
- Ξενουδάκη, Μαρία, *Πέμπτη διάσταση*, 66σ., ISBN: 9780002351355
- Πανεπιστήμιο Πατρών, *Πρακτικά τρίτου συμποσίου ποίησης*
- Παπαϊωάννου, Θανάσης, *Ενθύμιον Αθηνών, Η Αθήνα, ο Πειραιάς και τα προάστια στις αρχές του αιώνα μας*, Επιμέλεια - Φωτογραφίες: Μιχάλης Ιερωνυμίδης, 482σ., ISBN13: 9789602354049
- Ράντσιος, Τριαντάφυλλος, *Ο καθένας τους ήτανε και μια ιστορία*, 80σ., ISBN: 9780002351225

- Σάφφερ, Πήτερ, *Αμαντέους*, μετάφραση: Μιμή Ντενίση
- Στακτόπουλος, Γρηγόρης, *Υπόθεση Πολκ, Η προσωπική μου μαρτυρία*, πρόλογος Κανελλόπουλος Παναγιώτης, Παπαθεμελής Στέλιος, 420σ., ISBN: 9780002350907
- Στασινόπουλος, Μιχάλης Δ., *Οδοιπορία: αυτοβιογραφικές σελίδες*, 322σ.
- Συλλογικό έργο, *Αλήθειες για τα ζώα*, μετάφραση Βαγγέλης Καμάρης, 30σ., ISBN: 9780002351164
- Συλλογικό έργο, *Τα Γιούρα*, Υπόμνημα των κρατουμένων στον υπουργό Δικαιοσύνης Δημ. Παπασπύρου (1951), πρόλογος: Γιώργος Πετρής, 232σ.
- Χατζή- Μιχαλοπούλου, Ζωή, Μιχαλόπουλος, Μιχάλης, *Σιδεριές μπαλκονιών της Αθήνας και του Πειραιά*

1985

- Eco, Umberto, *Επιμύθιο στο όνομα του ρόδου*, μετάφραση Έφη Καλλιφατίδη, 78σ., ISBN: 9789602351482
- Eco, Umberto, *Το όνομα του ρόδου*, μετάφραση Έφη Καλλιφατίδη, 670σ., ISBN13: 9789602351499
- Löwith, Karl, *Το νόημα της ιστορίας : Η φιλοσοφία της ιστορίας από τις βιβλικές της απαρχές ως τους Μαρξ και Μπούρκχαρντ / Καρλ Λεβίτ*, μετάφραση Μάριος Μαρκίδης, Γεράσιμος Λυκιαρδόπουλος, 340σ., ISBN: 960-235-640-5, ISBN-13: 978-960-235-640-1
- Marx K., Engels F., *Η Ελλάδα η Τουρκία και το ανατολικό ζήτημα*, 560σ., πρόλογος/μετάφραση Κονδύλης Παναγιώτης
- Αβδελά, Έφη – Ψαρρά, Αγγέλικα, *Ο φεμινισμός στην Ελλάδα του Μεσοπολέμου, μια ανθολογία*
- Αγγελάκης, Ανδρέας, *Ανεβάζουμε ένα έργο;*, 100σ., ISBN: 9789602350836
- Βαλαβάνη Ελένη, *Σου το είπα! Δεν υπάρχουν δράκοι*, 24 σ.
- Ζάχερ-Μαζόχ, Λέοπολντ φον, *Η Αφροδίτη με τη γούνα*, μετάφραση Μυρτώ Ρήγου, 204σ., ISBN-13: 978-960-235-130-7
- Καρατζά, Ελένη, *Καππαδοκία ο τελευταίος ελληνισμός της περιφέρειας Ακσεραί Γκέλβερι (Καρβάλης)*, 400σ., ISBN: 9780002351263
- Κουντουράς, Μίλτος, *Κλείστε τα σχολεία*, Τόμος 'Α, 430σ., ISBN: 9780002350198
- Κουντουράς, Μίλτος, *Κλείστε τα σχολεία*, Τόμος 'Β, 430σ., ISBN: 9780002350532
- Κρεμμυδάς, Βασίλης, Μαρκιανός, Σοφοκλής, *Ο αρχαίος κόσμος, Ελληνιστικοί χρόνοι, Ρώμη*
- Κρεμμυδάς, Βασίλης, Πισπιρίγκου, Φούλα, *Ο μεσαιωνικός κόσμος*, 197σ., ISBN: 9780002350440
- Μανωλικάκης, Γιάννης, *Ελευθέριος Βενιζέλος, Η άγνωστη ζωή του*, 596 ή 690σ., ISBN: 9780002350570
- Μητσάκης, Βασίλης, *Ό,τι φάμε... ό,τι πιούμε*, 100σ., ISBN: 9789602350812
- Πανεπιστήμιο Πατρών, *Πρακτικά τέταρτου συμποσίου ποίησης*
- Πλούταρχος, *Ερωτικός*, εισαγωγή/μετάφραση/σχόλια Μ. Γ. Μερακλής, 150σ.
- Συλλογικό έργο, *Ανθολογία ρώσικης κλασικής πεζογραφίας*, μετάφραση Λάμπρος Πετσίνης, 390σ., ISBN: 9780002350884
- Τσίβης, Γιάννης, *Χανιά: Κατοχή και Αντίσταση*, 196σ., ISBN: 9780002351669
- Χόρβατ, Έντεν Φον, *Ένα παιδί του καιρού μας*, μετάφραση Αιμιλία Μανούση, 124σ., ISBN: 9789602351581
- Χριστοφιλάκης, Γιώργης, *Ο σιτιάρχης*, 70σ., ISBN: 9789602350775

1986

- Arendt, Hannah, *Η ανθρώπινη κατάσταση : Vita activa / Χάννα Άρεντ, μετάφραση Στέφανος Ροζάνης, Γεράσιμος Λυκιαρδόπουλος, 439σ., ISBN: 960-235-619-7, ISBN-13: 978-960-235-619-7*
- Baskette, Floyd, Brooks, Brian, Sissors, Jack, *Η τέχνη της δημοσιογραφίας, 270σ., ISBN: 9780002351744*
- Foucault, Michel, *Οι λέξεις και τα πράγματα: Μια αρχαιολογία των επιστημών του ανθρώπου / Μισέλ Φουκώ, μετάφραση Κωστής Παπαγιώργης, 528σ., ISBN: 978-960-235-226-7*
- Goldmann, Lucien, *Διαλεκτικές έρευνες / Λουσιέν Γκολντμάν, μετάφραση Κωστής Παπαγιώργης, 442σ.*
- Husserl, Edmund, *Δεύτερη λογική έρευνα : Η ιδεατή ενότητα του είδους και οι νεότερες θεωρίες για την αφαίρεση / Έντμουντ Χούσσερλ, μετάφραση Ν. Μ. Σκουτερόπουλος, 218σ.*
- Lamoyr, C., Lamberti, M.R., *Όπιο οι μεγάλες διαδρομές, 380σ.*
- MacPherson, Crawford Brough, *Η ιστορική πορεία της φιλελεύθερης δημοκρατίας / Κ. Μπ. Μακφέρσον, μετάφραση Ελένη Κασίμη, 168σ., ISBN: 960-235-221-3, ISBN-13: 9789602352212*
- McPherson C., B., *Ατομικισμός και ιδιοκτησία, μετάφραση: Κασίμη Ελένη 408σ., ISBN: 9780002351768*
- Thompson, Jim, *Κάτοικοι 1280 / Τζιμ Τόμπσον, μετάφραση Σήφης Καμάρης, 242σ.*
- Γιώργος, Πετρής, *Ο Καραγκιόζης, 260σ., ISBN: 9780002350525*
- Ελύτης, Οδυσσέας, *Η μαγεία του Παπαδιαμάντη, 150σ.*
- Ιωάννου Γιώργος, *Ο Πίκος και η Πίκα, 40 σ., ISBN: 960-235-032-6*
- Κιτσόπουλος, Σωτήρης, *Μεσανάσταση, 54σ., ISBN: 9780002351331*
- Κοντολέον Μάνος, *Γάντι σε ζύλινο χέρι, 80 σ., ISBN: 960-360-151-9*
- Κοροβέσης, Περικλής, *Ο Γιαννάκης και η Μαρδίτσα, εικονογράφηση Κλεοπάτρα Δίγκα, 92σ.*
- Κραφτ, Βίκτωρ, *Ο κύκλος της Βιέννης και η γένεση του Νεοθετικισμού, 214σ., μετάφραση Μανάκος Γιάννης, ISBN: 9780002350334*
- Μανούσακας, Γιάννης, *Το χρονικό ενός αγώνα, δίτομο, ά τόμος, Ακροναυπλία 1939-1943, β τόμος, Μετά την Ακροναυπλία 1943-1945, 1072σ., σειρά: Μαρτυρίες, ISBN: 9780002351256*
- Νεγρεπόντης, Γιάννης, *Τα κομματικά, 64σ., ISBN: 960-235-181-0*
- Πανεπιστήμιο Πατρών, *Πρακτικά πέμπτου συμποσίου ποίησης*
- Πατρικίου, Έλενα, *Μνήσεις, 45σ., ISBN: 960-235-129-2*
- Ράνζι, Κάρλο, *Ο άνθρωπος εβδομήντα εκατομμύρια χρόνια, μετάφραση Γιώργος Κασαπίδης, 136σ., ISBN: 2229602350605*
- Σκάσσης, Θωμάς, *Συλλέκτης αποκομμάτων : Πεζά κείμενα, 77σ.*
- Σολωμού-Ξανθάκη Βάσα, *Κοσμάς και Δαμιανός, 96 σ.*
- Συλλογικό έργο, *Ανθολογία σοβιετικού διηγήματος, μετάφραση Αλέκος Κουτσούκαλης, 478σ., ISBN: 9789602351574*
- Τζάρβις, Τσαρλς, *Οι τύραννοι, μετάφραση Αθανάσιος Μαϊάνδρος, 226σ., ISBN: 9789602351550*
- Τσεκ, Τσία Χερν, *Ο Ανάκ, μετάφραση Βαγγέλης Καμάρης, 24σ., ISBN: 9780002350983*
- Τσουτσούι, Κεϊσούκε, *Το καρναβάλι των ζώων, μετάφραση Βαγγέλης Καμάρης, 24σ., ISBN: 9780002351775*

1987

- Buber, Martin, *Το πρόβλημα του ανθρώπου*, μετάφραση Αποστολόπουλος Χαράλαμπος, 144σ.
- Eco, Umberto, *Κήνσορες και θεράποντες: Θεωρία και ιδεολογία των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης / Ουμπέρτο Έκο*, μετάφραση Έφη Καλλιφατίδη, 476σ., ISBN: 960-235-270-1, ISBN-13: 978-960-235-270-0
- Lowith K., *Από τον Χέγκελ στον Νίτσε*, δίτομο, μετάφραση Αποστολοπούλου Γεωργία, 380σ., ISBN: 9780002350303
- Βασιλικός, Βασίλης, *Z*, 565σ., ISBN: 9780002350921
- Βασιλικός, Βασίλης, *Το σφράγιο*, 352σ., ISBN: 9789602353493
- Δαβανέλλος, Νίκος, *Γύφτοι σοφοί και γύφτοι μάγοι*, 140σ.
- Ελευθερίου, Μάνος, *Αναμνήσεις από την Όπερα*, 62σ., ISBN: 9789602351192
- Καραποστόλης, Βασίλης, *Στις ρίζες της κοινωνικής εμπειρίας – κείμενα κοινωνικής φιλοσοφίας*
- Κρεμμυδάς, Βασίλης, Μαρκιανός, Σοφοκλής, *Ο Αρχαίος κόσμος*, 363σ., ISBN: 2220008503565
- Λαζάνης, Ναπολέων, *Διαδρομή*, 316σ., ISBN: 960-235-179-9
- Λάζος, Χρήστος, *Ελληνικό φοιτητικό κίνημα*, 508σ., ISBN: 9780002350457
- Μάνου, Ραλλού, *Χορός*, “... ου των ραδίων... ούσα την τέχνην...” (Λουκιανός “περί ορχήσεως”), Πρόλογος: Οδυσσέας Ελύτης, Λεύκωμα
- Ματθαίου, Ηλίας, *Ο μεγάλος σεισμός*, 147σ.
- Πανεπιστήμιο Πατρών, *Πρακτικά Έκτου Συμποσίου Ποίησης*, 682σ., ISBN: 9780002350082
- Πρίνια, Δέσποινα, *Εγχειρίδιο κακής συμπεριφοράς*, 76σ., ISBN: 9780002350792
- Ριμπάκοφ, Ανατόλι, *Τα Παιδιά Από Το Αρμπάτ I*, μετάφραση: Ανταίος, Πέτρος 392σ.
- Ριμπάκοφ, Ανατόλι, *Τα Παιδιά Από Το Αρμπάτ II*, μετάφραση: Ανταίος Πέτρος, 443σ., επιμέλεια Παπακώστας Δημήτρης
- Ρυς, Τζην, *Η πλατιά θάλασσα των Σαργάσσων*, 192σ., ISBN: 9780002351188
- Τζιόβας, Δημήτρης, *Μετά την αισθητική*, 382σ., ISBN: 9780002351737
- Φραντζή Άντεια, *Η αχιναλεπού*, 50 σ., ISBN: 9780002351102

1988

- Hebdige, Dick, *Υπο-κουλτούρα: το νόημα του στυλ*, Ντικ Χέμπντιτς, 224σ., ISBN: 9789602350430
- Lyotard, Jean - Francois, *Η μεταμοντέρνα κατάσταση / Ζαν - Φρανσουά Λυοτάρ*, μετάφραση Κωστής Παπαγιώργης, 156σ., ISBN 978-960-235-232-8
- Selimovic, Mesa, *Ο Δερβίσης και ο θάνατος / Μέσα Σελίμοβιτς*, μετάφραση Λεωνίδα Χατζηπροδρομίδης, 455σ., ISBN: 960-235-616-2, ISBN-13: 978-960-235-616-6
- Stearns, Marshall W. Τζαζ : *Το χρονικό μιας μουσικής παράδοσης*, μετάφραση Κυρ. Ντελόπουλος, 356σ., Πρόλογος Κώστας Γιαννουλόπουλος, ISBN: 960235271X, ISBN-13: 978-960-235-271-7
- Strauss, Leo, *Φυσικό δίκαιο και ιστορία / Λέο Στράους*, μετάφραση Στέφανος Ροζάνης, Γεράσιμος Λυκιαρδόπουλος, 380σ.
- Αγγελάκης, Ανδρέας, *Ποιητική ανθολογία αποκλίνοντος ερωτισμού*, 76σ., ISBN: 9780002350709
- Αλεξανδρής Α., *Ελληνοτουρκικές Σχέσεις, Το Ιστορικό Πλαίσιο των Ελληνοτουρκικών Σχέσεων 1923-1954*, Α. Αλεξανδρής, Θ. Βερέμης, Π. Καζάκος, Β. Κουφουδάκης, Χρ.

Ροζάκης, Γ. Τσιτσόπουλος, *Οι Ελληνοτουρκικές Σχέσεις 1923-1987*, Ελληνικό Ίδρυμα Αμυντικής και Εξωτερικής Πολιτικής

- Έκο, Ουμπέρτο, *Ο υπεράνθρωπος των μαζών*, μετάφραση Έφη Καλλιφατίδου, 230σ., ISBN: 9789602352694
- Καββαθάς Βασίλης, *Ο νάνος και ο γλάρος*, 80 σ.
- Καραβίτης, Βασίλης (ανθολογία), *Συγκομιδή. Σύγχρονοι Ξένοι Ποιητές*, 314σ., ISBN: 9780002350693
- Κοροβέσης, Περικλής, *Tango Bar : Θεατρικό έργο σε δύο μέρη*, 68σ., Έκδοση με αφορμή το ανέβασμα του έργου από τη Θεατρική Σκηνή Α. Αντωνίου το 1987
- Μάστορη Βούλα, *Πού πήγε απόψε το φεγγάρι;* 48 σ.
- Μουρίκη Κατερίνα, *Σομ-Σοκ*, 54 σ.
- Πανεπιστήμιο Πατρών, *Πρακτικά έβδομου συμποσίου ποίησης*
- Πετρή, Γιώργος, *Λαϊκή Ζωγραφική*, 276σ., ISBN: 9780002350563
- Ρέινταρ, Γιόνσον, *Σαν αδέσποτο σκυλί*, μετάφραση Τάκης Καλλιφατίδης, 276σ., ISBN: 9789602351536
- Σκάσης, Θωμάς, *Ο βαλσαμωμένος γάτος*, 104σ., ISBN: 960-235-176-4
- Συλλογικό έργο, *Στο Βαρούσι*, Τάκης Γλούπας, Μαρούλα Κλιάφα, Φανή Τσαπάλα Βαρδούλη, 110σ.
- Συλλογικό έργο, *17 ιστορίες που ξεχωρίζουν : Μια πρωτότυπη ανθολογία / Μάρω Βαμβουνάκη, Φρέντν Γερμανός, Φίλιππος Δ. Δρακονταειδής, Άλκη Ζέη, Νέαρχος Θαλάσσης, Τάσος Λιγνάδης, Μάρω Λοΐζου, Γιώργος Μανιώτης, Βούλα Μάστορη, Μελισσάνθη, Μιχάλης Γ. Μερακλής, Γιάννης Νεγρεπόντης, Κυριάκος Ντελόπουλος, Ηρώ Παπαμόσχου, Γιάννης Πατσώνης, Αντώνης Σαμαράκης, Μ. Ταξίδης, εικονογράφηση Σοφία Φόρτωμα*, 165σ.
- Τσοτάκου, Καρβέλη, Αικατερίνη, *Εικονογραφημένο λεξικό της ελληνικής μυθολογίας για παιδιά*, 230σ., ISBN 960-235-040-7
- Χριστοδούλου, Δημήτρης, *Ο ποιητής και ο έβενος*
- Ψημμένος Νίκος, *Η ελληνική φιλοσοφία από το 1453 ως το 1821*, 316σ., ISBN: 9780002350280

1989

- Cervantes Saavedra, Miguel de, *Η δύναμη του αίματος: Ο ζηλιάρης Εστρεμένιος: Η αρχοντικιά καθαρίστρια: Τα δυο κορίτσια: Η κυρία Κορνηλία: Η απατηλή παντρεία: Ο διάλογος των σκύλων / Μιγκέλ Ντε Θερβάντες*, μετάφραση Ηλίας Ματθαίου, 385σ., τ.2 ISBN: 960-235-016-4(set), ISBN-13: 978-960-235-016-4(set). ISBN: 960-235-018-0, ISBN-13: 978-960-235-018-8
- Cervantes Saavedra, Miguel de, *Η τσιγγανοπούλα: Ο γενναιόδωρος εραστής: Ο Ρινκονάκος κι ο Κορταδούλης: Η Αγγλίδα σπανιόλα: Ο πτυχιούχος Βιδριέρα / Μιγκέλ Ντε Θερβάντες*, μετάφραση Ηλίας Ματθαίου, 350σ., ISBN: 960-235-016-4(set), ISBN-13: 978-960-235-016-4(set). ISBN: 960-235-017-2, ISBN-13: 978-960-235-017-1
- Hobbes, Thomas, *Λεβιάθαν : Η ύλη, μορφή και εξουσία μιας εκκλησιαστικής και λαϊκής πολιτικής κοινότητας / Τόμας Χομπς*, μετάφραση Γιάννης Δημητρακόπουλος, Αιμίλιος Μεταξόπουλος, 336σ., τ.2 ISBN: 960-235-019-9(set), ISBN-13: 978-960-235-019-5(set). ISBN: 960-235-021-0, ISBN-13: 978-960-235-021-8
- Hobbes, Thomas, *Λεβιάθαν : Η ύλη, μορφή και εξουσία μιας εκκλησιαστικής και λαϊκής πολιτικής κοινότητας / Τόμας Χομπς*, μετάφραση Γρηγόρης Πασχαλίδης, Αιμίλιος Μεταξόπουλος, 423σ., τ.1 ISBN: 960-235-019-9(set), ISBN-13: 978-960-235-019-5(set). ISBN: 960-235-020-2, ISBN-13: 978-960-235-020-1

- Huizinga, Johan, *Ο άνθρωπος και το παιχνίδι : Homo Ludens* / Γιώχαν Χουιζίνγκα, μετάφραση Στέφανος Ροζάνης, Γεράσιμος Λυκιαρδόπουλος, 312σ., ISBN 960-235-634-0, ISBN-13 978-960-235-634-0
- Kaldhol, Maril, *Έχε γεια Ρούνε*, μετάφραση Κυριάκος Ντελόπουλος, 28σ., ISBN: 9789602350027
- Todorov, Tzvetan, *Ποιητική* / Τσβετάν Τοντόροφ, μετάφραση Αγγέλα Καστρινάκη, 176σ., ISBN: 960-235-028-8, ISBN-13: 978-960-235-028-7
- Αλεξανδρόπουλος, Μήτσος, *Ένας άνθρωπος μια εποχή*, 450σ., ISBN: 9789602353578
- Αλεξίου, Χάρις, *Η ατέλειωτη λέξη*
- Ανταίος, Πέτρος, *Περεστρόικα ή ολοκαύτωμα*, 450σ., ISBN: 9789602350256
- Βαλάση Ζωή, *Ο Βασιλιάς και τ' αηδόνι*, 20 σ., ISBN: 960-235-030-X.(Α' έκδοση: Εκδόσεις των Επτά, Αθήνα, 1977.)
- Βασιλικός, Βασίλης, *Τα καμάκια*, 636σ., ISBN: 9789602352632
- Βελουδής, Γιώργος, *Διονύσιος Σολωμός: Ρομαντική ποίηση και ποιητική : Οι γερμανικές πηγές*, 468σ., ISBN: 960-235-353-8, ISBN-13: 978-960-235-353-0
- Γκριγκαρόβιτς, Γιούρι, *Το μπαλέτο Μπολσόι*, μετάφραση Αλέξης Κωστάλας, 302σ.
- Δαββέτας, Δημοσθένης, *Ορέστης ή το μυθιστόρημα δίχως τέλος*
- Δαράκη, Πέπη, *Η αλφαβήτα δίχως ρο*, 30 σ., ISBN: 960-235-013-X
- Έκο, Ουμπέρτο, *Η βόμβα και ο στρατηγός*, μετάφραση: Νέαρχος Θαλάσσης, ISBN: 9789602350225
- Έκο, Ουμπέρτο, Κάρμι, Εουτζένιο, *Οι τρεις αστροναύτες*, μετάφραση: Νέαρχος Θαλάσσης, 42σ., ISBN: 960-235-023-7
- Έκο, Ουμπέρτο, *Οι νάνοι του Γκνου*, μετάφραση Νέαρχος Θαλάσσης, 40σ., ISBN: 9789602355015
- Ιωακείμ, Βασίλης, *Ποταμούλα*, 138σ., ISBN: 9789602350034
- Καββαθάς, Βασίλης, *50+1 γράμματα από έναν αυτόχειρα*, 236σ., ISBN: 9780002350846, Στο εξώφυλλο το έργο «αυτόχειρας αναπνέων καυσαέρια» που φιλοτεγήθηκε ειδικά για αυτή την έκδοση από τον Αλέκο Φασιανό. Η σχεδίαση του εξωφύλλου έγινε από τον Δημήτρη Θ. Αρβανίτη.
- Καββαθάς, Βασίλης, *Το γλαροπούλι από το νησί Περιέργεια*, 76 σ., ISBN: 960-235-355-4
- Καλουδιώτης, Δημήτρης, *Κυπριακό: Η άλλη όψη μιας εθνικής δοκιμασίας*, 152σ., ISBN: 9789602350157
- Μανγκανέλι, Τζιόρτζιο, *Κεντουρία (εκατό μικρά μυθιστορήματα-ποταμός)*, μετάφραση Έφη Καλλιφατίδη, 208σ., ISBN: 9789602350270
- Μνιάτσκο, Λάντισλαβ, *Η γεύση της εξουσίας*, 264σ., ISBN: 9789602351529
- Μπαλεστρίνι, Νάννι, *Ο εκδότης*, μετάφραση Έφη Καλλιφατίδη, 166σ., ISBN: 9789602354285
- Μπαλζάκ, Ονόρε ντε, *Μασιμίλα Ντόνι*, μετάφραση Βασίλης Βασιλικός, 129σ., ISBN-13: 978-960-235-026-3
- Ντ' ωρεβίγυ, Μπάρμπε, *Οι διαβολικές*, ISBN: 960-235-350-3
- Παζάρτζι Χουσεΐν, Οικονομίδης, Π. Κ., *Το καθεστώς της αποστρατικοποίησης των Ανατολικών νησιών του Αιγαίου*, Το νομικό καθεστώς των ελληνικών νησιών του Αιγαίου- Απάντηση στην Τουρκική μελέτη
- Συλλογικό έργο, *Ελευθέριος Βενιζέλος κοινωνία-οικονομία-πολιτική στην εποχή του*, επιμέλεια Θάνος Βερέμης, Γιούλα Γουλίμη, 570σ., ISBN: 9789602350003

- Συλλογικό έργο, *Η πολιτική της οικονομικής σταθεροποίησης*, Γκαργκάνας Νίκος, Θωμόπουλος Τάκης, Σημίτης Κώστας, Σπράος Γιάννης, 152σ., ISBN: 9789602350126
- Συλλογικό έργο, *Η φιλοσοφία : Από τον Πλάτωνα ως τον Θωμά Ακινάτη* / επιμέλεια Φρανσουά Σατελέ, μετάφραση Κωστής Παπαγιώργης, 353σ., τ.1, ISBN: 960-235-255-8(set), ISBN-13: 978-960-235-255-7(set). ISBN: 960-235-630-8, ISBN-13: 978-960-235-630-2
- Συλλογικό έργο, *Λαϊκισμός και πολιτική*, 76σ., ISBN: 9789602350140
- Συλλογικό έργο, *Σύγχρονη ισπανική ποίηση: Από τη "γενιά του εμφυλίου πολέμου" έως σήμερα*, μετάφραση/ανθολόγηση Ηλίας Ματθαίου, 259σ., ISBN: 9602350083, ISBN-13: 978-960-235-008-9
- Τριανταφυλλίδης, Νίκος, *Τα επίτηδες*, 54σ., ISBN: 9602353643
- Φραγκούλη, Φωτεινή, *Το χωραφάκι της αγάπης*, 80 σ., ISBN: 960-235-290-6
- Χριστοδούλου, Δημήτρης, *Ο πίνακας ύψιλον*, 194σ., ISBN: 9789602353547
- Χριστοδούλου, Δημήτρης, *Το δόλιο πρόσωπο της αιωνιότητας*, 190σ., ISBN: 9789602350096

1990

- Aycckbourn, Alan, *Ναν*, μετάφραση Μάριος Πλωρίτης, 125σ., ISBN: 3602354380
- Chesterton, Gilbert Keith, *Η αθωότητα του πατρός Μπράουν* / Γκ. Κ. Τσέστερτον, μετάφραση Σπάρτη Γεροδήμου, 361σ., ISBN: 960-235-386-4, ISBN-13: 978-960-235-386-8
- Derrida, Jacques, *Περί γραμματολογίας* / Ζακ Ντερριντά, μετάφραση Κωστής Παπαγιώργης, 534σ., ISBN: 960-235-374-0, ISBN-13: 978-960-235-374-5
- Hardy, Thomas, *Κάτω από το δέντρο* / Τόμας Χάρντντ, μετάφραση Σπάρτη Γεροδήμου, 313σ., ISBN: 960-235-400-3, ISBN-13: 978-960-235-400-1
- Locke, John, *Δεύτερη πραγματεία περί κυβερνήσεως : Δοκίμιο με θέμα την αληθινή αρχή, έκταση και σκοπό της πολιτικής εξουσίας* / Τζων Λοκ, μετάφραση Πασχάλης Μ. Κιτρομηλίδης, 302σ., ISBN: 960-235-393-7, ISBN-13: 978-960-235-393-6
- Piaget J., *Σοφία και ψευδαισθήσεις της φιλοσοφίας*, 278σ., μετάφραση Παπαγιώργης Κωστής, ISBN: 9780002350358
- Sorel, Georges, *Οι ψευδαισθήσεις της προόδου* / Ζωρζ Σορέλ, μετάφραση Φανή Παπαδοπούλου, 310σ., ISBN: 960-235-365-1, ISBN-13: 978-960-235-365-3
- Βαλαβάνη Ελένη, *Σου το είπα! Δεν υπάρχουν άνθρωποι*, 24 σ., ISBN: 960-235-356-2.
- Βαλάση, Ζωή, *Νανουρίσματα*, ISBN: 9602353821
- Βαλντές, Αρμάντο, Παλάσιο, *Η αδελφή Σαν Σουλπίσιο*, μετάφραση Μαρία Χριστοφή, 410σ., ISBN: 9789602353677
- Βασιλικός, Βασίλης, *Η φλόγα της αγάπης*, 242σ., ISBN: 9789602354094
- Βασιλικός, Βασίλης, *Ο Γλαύκος Θρασάκης*, 790σ., ISBN: 9789602353752
- Βασιλικός, Βασίλης, *Ο ιατροδικαστής*, 202σ., ISBN: 9789602350249
- Βασιλικός, Βασίλης, *Το ελικόπτερο*, 202σ., ISBN: 9789602354100
- Βασιλικός, Βασίλης, *Το νερό της Κω*, 145σ., ISBN: 9789602353899
- Βος, Τόνυ, Μπούκχος, Ντάμεν φον, *Η αυτοκρατορία των τεσσάρων ανέμων*, 156σ., ISBN: 9789602354582
- Δαββέτας, Δημοσθένης, *Το τραγούδι της Πηνελόπης*, 51σ., ISBN: 9789602354018
- Δεμερτζή, Δέσποινα, *Πώς θα παίξετε χωρίς συμπαίκτη*, ISBN: 9789602355688
- Ηλιοπούλου-Ρόγκαν, Ντόρα, *Η έχιδνα*, 90σ., ISBN: 9789602353707
- Ιωάννου, Γιώργος, *Κοιτάσματα*, 260σ., ISBN: 9789602354070

- Καραβασίλης, Γιώργος Κ., *Υπέρ των μουσών*, 43σ., ISBN: 960-235-388-0, ISBN-13: 978-960-235-388-2
- Κιτσόπουλος, Σωτήρης, *Αντωνομασίες – είκοσι απόκρυφα ποιήματα*, ISBN: 9789602355831
- Κοροβέσης, Περικλής, *Εμπορία ειδήσεων : Άρθρα 1979-1990*, 276σ., ISBN: 960-235-371-6, ISBN-13: 978-960-235-371-4
- Κρεμμυδάς, Βασίλης, *Για την εκπαίδευση*, 178σ., ISBN: 9789602353875
- Μαδαρός, Λαέρτης, *Φως σταχτί*, 49σ., ISBN: 960-235-402-X
- Μαρουλάκης, Νίκος, *Οι φίλοι μας του τσίρκου*, 32σ., ISBN: 9780002351065
- Μαστροδημήτρης, Παναγιώτης, *Νεοελληνικά*, τόμος 'Γ', 372σ., ISBN: 9789602352960
- Μπήλερ, Μάνφρεντ, *Ήρεμη σαν τη νύχτα. Οι αναμνήσεις ενός παιδιού*, 450σ., ISBN: 9789602354162
- Μπουφαλίνο, Τζεζουάλντο, *Τα ψέματα της νύχτας*, μετάφραση Έφη Καλλιφατίδου, 165σ., ISBN 9789602353837
- Μωραϊτίδης, Αλέξανδρος, *Τα διηγήματα*, επιμέλεια Νίκος Δ. Τριανταφυλλόπουλος, 371σ., ISBN: 960-235-384-8(set), ISBN-13: 978-960-235-384-4(set). ISBN: 960-235-385-6, ISBN-13: 978-960-235-385-1
- Νέστλε, Βίλχεμ (W. Nestle), *Από τον Μύθο στον Λόγο*, μετάφραση Άννα Γεωργίου, δίτομο, ISBN: 9789602356357
- Νούτσος Παναγιώτης, *Η σοσιαλιστική σκέψη στην Ελλάδα από το 1875 ως το 1974*, 774σ., ISBN: 9789602354810
- Νούτσος, Παναγιώτης, *Φιλοσόφου πάθη*, ISBN: 9789602354636
- Ντεγιάννης, Γιάννης, *Η δίκη*, 218σ., 1η έκδοση: 1990. ISBN: 960-235-420-8, ISBN-13: 978-960-235-420-9
- Ντελόπουλος, Κυριάκος, *Ο Άκης και οι άλλοι*, 222σ., ISBN: 2229602351688
- Πιραντέλο, Λουίτζι, *Έτσι είναι (αν έτσι νομίζετε)*, μετάφραση Μάριος Πλωρίτης, 90σ., ISBN: 9789602353813
- Πιραντέλο, Λουίτζι, *Να ντύσουμε τους γυμνούς*, 90σ., ISBN: 9789602353721
- Ποντίτζα, Τζιουσέππε, *Η μεγάλη βραδιά*, μετάφραση Γιώργος Κασαπίδης, 350σ., ISBN: 9789602354261
- Ραζγκόν, Λεβ, *Χωρίς επινοήσεις*, μετάφραση Λούλα Γιαννακοπούλου, 246σ., ISBN: 9789602353929
- Ραΐζης, Μάριος Βύρων, *From Caucasus to Pittsburgh: The Prometheus theme in British and American poetry*, 290σ., ISBN: 9780002350495
- Ριμπακόφ, Ανατόλι, *Το 35 και τα άλλα χρόνια*, τόμος 'Β', μετάφραση Πέτρος Ανταίος, 550σ., ISBN: 9789602354797
- Σημίτης, Κώστας Γ., *Θέσεις για την πολιτική στρατηγική του ΠΑ.ΣΟ.Κ.*, 62σ., ISBN: 9780002350181
- Σημίτης, Κώστας Γ., *Πρόταση για διακήρυξη του ΠΑ.ΣΟ.Κ.*, 80σ., ISBN: 9780002350174
- Σιδέρη, Αλόη, *Η κυρία με το γατί*, 270σ.
- Στράτι, Σαβέριο, *Ο άνθρωπος στο βάθος του πηγαδιού*, 308σ., ISBN: 9789602354254
- Συλλογικό έργο, *Η εδραίωση του «μαρξισμού λενινισμού» και οι αποκλίνουσες ή οι ετερογενείς επεξεργασίες (1926-1955)*, Γ' μέρος
- Συλλογικό έργο, *Η προστασία του καταναλωτή στην ενιαία ευρωπαϊκή αγορά*, ISBN: 2229602356089

- Συλλογικό έργο, *Η φιλοσοφία: Ο εικοστός αιώνας / Φρανσουά Σατελέ, μετάφραση Κωστής Παπαγιώργης*, 389σ., τ.4, ISBN: 960-235-255-8(set), ISBN-13: 978-960-235-255-7(set). ISBN: 960-235-259-0, ISBN-13: 978-960-235-259-5
- Συλλογικό έργο, *Θέατρο στην Ερμούπολη*, ISBN: 9789602355497
- Συλλογικό έργο, *Ιδέες και κινήσεις για την οικονομική και πολιτική οργάνωση της εργατικής τάξης (1907-1925)*, Β' μέρος: Από το ΣΕΚΕ στο ΚΚΕ, 1992, ISBN: 960-235-642-1
- Συλλογικό έργο, *Η φιλοσοφία : Από τον Γαλιλαίο ως τον Ζ. Ζ. Ρουσσώ / επιμέλεια Φρανσουά Σατελέ, μετάφραση Κωστής Παπαγιώργης*, 383σ., τ.2, Γράφουν οι: Schaub, Marianne - Vedrine, Helene - Desanti, Jean-Toussaint - Beyssade, Jean-Marie - Pividal, Rafael κ.ά. ISBN: 960-235-255-8(set), ISBN-13: 978-960-235-255-7(set). ISBN: 960-235-257-4, ISBN-13: 978-960-235-257-1
- Συλλογικό έργο, *Η φιλοσοφία : Από τον Καντ ως τον Χούσερλ / επιμέλεια Φρανσουά Σατελέ, μετάφραση Κωστής Παπαγιώργης*, 353σ., τ.3, ISBN: 960-235-255-8(set), ISBN-13: 978-960-235-255-7(set). ISBN: 960-235-258-2, ISBN-13: 978-960-235-258-8
- Συλλογικό έργο, *Ομόπλου πλοίων : 5 κείμενα για τον Αλέξανδρο Μωραϊτίδη / Τέλλος Άγρας, Κωστής Παλαμάς, Παύλος Νιρβάνας, Κώστας Στεργιόπουλος, Ν. Γ. Πεντζίκης, επιμέλεια Νίκος Δ. Τριανταφυλλόπουλος*, 87σ., ISBN: 960-235-369-4, ISBN-13: 978-960-235-369-1
- Σχοινά, Μαίρη, *Ζωγραφίστε με γραμμές και χρώματα*, 58σ., ISBN: 9780002351140
- Τέηλορ, Κέητ , Τζένινγκς, Σάλι, *Το αρκουδοβιβλίο και ένα παζλ*, 5σ., ISBN: 9789602354308
- Τομίτσα, Φούλβιο, *Η Βενετσιάνα κληρονόμος*, μετάφραση Έφη Καλλιφατίδη, 266σ., ISBN: 9789602354728
- Τσεκ, Τσία Χερν, *Η οργή των Θεών*, μετάφραση Εμμανουήλ Ρήγας, ISBN: 9780002351089
- Τσεκ, Τσία Χερν, *Ο κόκκινος λόφος*, μετάφραση Βαγγέλης Καμάρης, ISBN: 9780002351096
- Τσίβης, Γιάννης, *Χανιά 1252-1940*, 325σ., ISBN-13: 978-960-235-368-4
- Φερρέρο, Σέρτζιο, *Στη σκιά*, μετάφραση Σταύρος Παπασταύρου, 320σ., ISBN: 9789602353943
- Χατζηκυριάκος, Γκίκας, Νίκος, *Καραγκιόζ τουρκερί μπουφ και άλλες ιστορίες*, 160σ., ISBN: 9789602354063
- Χατζηκυριάκος, Γκίκας, Νίκος, *Σκύβαλα και ζιζάνια*, 98σ.
- Χριστοδούλου, Δημήτρης, *Η ώρα των πριγκίπων*, ISBN: 9789602354186

1991

- Cassirer, Ernst, *Ο μύθος του κράτους / Ερνστ Κασσίρερ, μετάφραση Στέφανος Ροζάνης, Γεράσιμος Λυκιαρδόπουλος*, 408σ., ISBN: 960-235-429-1, ISBN-13: 978-960-235-429-2
- Gígon, Olof, *Βασικά προβλήματα της αρχαίας φιλοσοφίας / Όλοφ Ζιγκόν, μετάφραση Ν. Μ. Σκουτερόπουλος*, 356σ., ISBN: 960-235-422-4, ISBN-13: 978-960-235-422-3
- Iggers G., *Νέες Κατευθύνσεις στην Ευρωπαϊκή Ιστοριογραφία*
- Keeley, Edmund, *Φόνος στον Θερμαϊκό: Ύπατοι, πραιτώρες και Τύπος στην υπόθεση Πολκ / Έντμουντ Κήλυ, μετάφραση Μαριζέτα Γεωργουλέα, επιμέλεια Κωστούλα Σκλαβενίτη*, 544σ., ISBN: 960-235-471-2, ISBN-13: 978-960-235-471-1
- Άλμκβιστ, Καρλ Γιούνας Λούβε, *Γιατί όχι; μετάφραση Μαργαρίτα Μέλμπεργκ*, 204σ., ISBN: 9789602354759

- Ανεζίνη-Λεράκη, Γεωργία, *Ο Δροσερός και οι φίλοι του*, 108 σ., ISBN: 906-235-440-2
- Ανούντσιο, Γκαμπριέλε ντ', *Δύο ιστορίες από την Πεσκάρα*, μετάφραση Ηρώ Τσέτσου, 135σ., ISBN: 9789602354476
- Βασιλικός, Βασίλης, *Θύματα ειρήνης*, 222σ., ISBN: 9789602354766
- Γουλανδρής, Νίκος, *Βιβλιογραφικό μελέτημα (1930-1989) Δημήτρη Χατζή*, 946σ., ISBN: 9789602354414
- Δημάδης, Κωνσταντίνος Α., *Δικτατορία, πόλεμος και πεζογραφία 1936-1944* : Γιώργος Θεοτοκάς, Μ. Καραγάτσης, Στράτης Μυριβήλης, Λιλίκα Νάκου, Θανάσης Πετσάλης-Διομήδης, Παντελής Πρεβελάκης, Άγγελος Τερζάκης, 548σ., ISBN: 960-235-424-0, ISBN-13: 978-960-235-424-7
- Δρόσου, Παναγιώτου, Νίκη, *Olympia Mykene Epidaurus Korinth*, 90σ.
- Ελευθερίου, Μάνος, *Παραμύθια για τον αυτοκράτορα*, εικονογράφηση: Σοφία Φόρτωμα, 52σ., ISBN: 9602354119
- Ηρόδοτος, *Η εκστρατεία κατά των Σκυθών*, μετάφραση Αλόη Σιδέρη, 58σ., ISBN: 9789602354575
- Θεόφραστος, *Χαρακτήρες*, μετάφραση Βενιανάκη Ευαγγελία 71σ.
- Κορλίρας, Παναγιώτης, *Φιλοσοφία της πολιτικής οικονομίας*, 240σ., ISBN: 9789602354889
- Κοροβέσης, Περικλής, *Επιχειρήσεις Ιουδίθ*, 70σ. ISBN: 960-235-491-7, ISBN-13: 978-960-235-4919
- Μάκιννον Αριάδνη και Μάκιννον Νίκη, *Τα γράμματα τραγουδούν*, 38 σ., ISBN: 960-235-391-0
- Μανούδη Σμαρώ, *Η βιτρίνα των ονείρων*, 58 σ., ISBN: 960-235-490-9
- Μπασαντής, Διαμαντής, Στράτος, Κωνσταντίνος, *Ο κόσμος των ειδήσεων από την εφημερίδα στην τηλεόραση*, 314σ., ISBN: 9789602354773
- Μπλαν, Ανρί-Φρέντερικ, *Τ' αγρίμια παλεύουν στο φως*, μετάφραση Μαρία Καραβίτη, 140σ., ISBN: 9789602355107
- Μπουντούρη Ειρήνη και Διαμάντη Μαρία, *Το μυστικό του Απόλλωνα*, 40 σ., ISBN: 960-235-419-4
- Μωραϊτίδης, Αλέξανδρος, *Τα διηγήματα / Νίκος Δ. Τριανταφυλλόπουλος*, 372σ., ISBN: 960-235-384-8(set), ISBN-13: 978-960-235-384-4(set). ISBN: 960-235-427-5, ISBN-13: 978-960-235-427-8
- Παπούλιας, Δημήτρης, *Ο δημόσιος τομέας σε κρίση*, 144σ., ISBN: 9789602354803
- Ριμπακόφ, Ανατόλι, *Το 35 και τα άλλα χρόνια*, τόμος 'Α, μετάφραση Πέτρος Ανταίος, 482σ., ISBN: 9789602353769
- Ρούσσο, Έντσο, *Η συμμορία Καπαρούτσι*, μετάφραση Γιώργος Κασαπίδης, 122σ., ISBN: 9789602354551
- Σαραβάνου Ιωάννα, *Ένα κουδούνι θυμάται...*, 52 σ., ISBN: 960-235-439-9
- Σουητώνιος, *Νέρωνας*, μετάφραση Γιάννης Δημητρακόπουλος, 94σ., ISBN: 9789602354568
- Σπυροπούλου Θ. Ευθυμία, *Τα μαθήματα της δασκάλας*, 110 σ., ISBN: 960-235-390-2
- Συλλογικό έργο, *Μάντεψε ποιος; Στο ζωολογικό κήπο*, μετάφραση Θέμης Ζούλιας, 3σ., ISBN: 2229602354597
- Συλλογικό έργο, *Η αρχαία σοφιστική : Τα σωζόμενα αποσπάσματα*, επιμέλεια/μετάφραση Ν. Μ. Σκουτερόπουλος, 663σ., 1η έκδοση: 1991. ISBN: 960-235-470-4, ISBN-13: 978-960-235-470-4

- Σφαέλλος, Χαράλαμπος, *Η μορφή της σκέψης στο φυσικό χώρο*, ISBN: 9789602354896
- Τζορτζέτι, Γκουερρίνο, *Άνθρωποι και άλλα ζώα*, μετάφραση Γ. Κασαπίδης, 170σ., ISBN: 9789602354957
- Χατζοπούλου-Καραβία Λεία, *Η Ρίκι και η φαμίλια της*, 160 σ., ISBN: 960-235-414-3
- Χατζοπούλου-Καραβία Λεία, *Ο Σιλβάτικος κι η Ρίκι*, 80 σ., ISBN: 960-235-415-1
- Χουρμουζιάδης, Νίκος, *Όροι και μετασχηματισμοί στην αρχαία ελληνική τραγωδία*, 252σ., ISBN: 9789602354056
- Χώθορν, Ναθάνιελ, *Ο νεαρός αγαθός Μπράουν και άλλα διηγήματα*, μετάφραση Αθηνά Γεροδήμου, 90σ., ISBN: 9602354739

1992

- Cardella, Lara, *Γύρω από τη Λάουρα / Λάρα Καρντέλλα*, μετάφραση Γιώργος Κασαπίδης, 125σ., ISBN: 960-235-496-8, ISBN-13: 978-960-235-496-4
- Charnley, M.V., Charnley, B., *Η τέχνη του ρεπορτάζ*, 192σ., ISBN: 9789602355138
- Eco, Umberto, *Δεύτερο Ελάχιστο Ημερολόγιο / Ουμπέρτο Έκο*, μετάφραση Καλλιφατίδη Έφη, 446σ., ISBN: 9789602355305
- Eco, Umberto, *Τέχνη και κάλλος στην αισθητική του Μεσαίωνα / Ουμπέρτο Έκο*, μετάφραση Έφη Καλλιφατίδη, 257σ., ISBN: 960-235-508-5, ISBN-13: 978-960-235-508-4
- Fernando, Alonso, *Ο ανθρωπάκος με τα γκριζα*, μετάφραση Βασίλης Λαλιώτης, 96σ.
- Granet, Marcel, *Η κινεζική σκέψη / Μαρσέλ Γκρανέ*, μετάφραση Πωλίνα Λάμψα, 642σ., ISBN: 960-235-500-X, ISBN-13: 978-960-235-500-8
- Hughes, Ted, *Μύθοι του πρώιμου κόσμου / Τεντ Χιουζ*, μετάφραση Αιμιλία Μανούση, εικονογράφηση Andrew Davidson, 159σ., ISBN: 960-235-509-3, ISBN-13: 978-960-235-509-1
- Vian, Boris, *Ποιήματα / Μπορίς Βιάν*, μετάφραση Αντώνης Φωστιέρης, Θανάσης Θ. Νιάρχος, 85σ., ISBN: 960-235-140-3, ISBN-13: 978-960-235-140-6
- Winterson, Jeanette, *Το φύλο της κερασιάς / Ζανέτ Ουίντερσον*, μετάφραση Σταύρος Παπασταύρου, 240σ., ISBN: 960-235-512-3, ISBN-13: 978-960-235-512-1
- Βασιλικός, Βασίλης, *Ο ασβός ή οι περιπέτειες μιας δύσκολης ανάρρωσης*, 242σ., ISBN: 9789602355046
- Βασιλικός, Νίκος, Βασιλικός, Ν., Βασίλης, *Ημερολόγιο της μικρασιατικής εκστρατείας, η δίκη των εξ*, 404σ.
- Βελετά-Βασιλειάδου Μαρία, *Μια λάθος λέξη -Το πενήνταράκι που βιάστηκε να μεγαλώσει*, 52 σ., ISBN: 960-235-412-7
- Βελουδής, Γιώργος, *Μονά- Ζυγά : Δέκα νεοελληνικά μελετήματα*
- Βελουδής, Γιώργος, *Ψηφίδες για μια θεωρία της λογοτεχνίας*, 120σ., ISBN: 960-235-505-0, ISBN-13: 978-960-235-505-3
- Γκίκας, Χατζηκυριάκος, *Τα όνειρα*, 96σ., ISBN: 960235-531X
- Γουλφ, Βιρτζίνια, *Φλας*, μετάφραση Ε.Ι. Βάρσος, 154σ., ISBN: 9789602355275
- Δημαράς, Κ., Θ., *Σύμμικτα Γ' περί Καβάφη*, 244σ., Επιμελητής: Σαββίδης, Γ. Π., ISBN: 9789602355077
- Ζιανίκας, Χαράλαμπος, *Η αθέατη πλευρά της αστυνομίας*, 208σ., ISBN: 9789602354971
- Θαλάσσης, Γιώργος, *Η άρνηση του λόγου στο ελληνικό μυθιστόρημα μετά το 1974*, 276σ., ISBN: 9789602355152

- Κιτρομηλίδης, Πασχάλης, *Πολιτικοί στοχαστές των νεότερων χρόνων*, 206σ., ISBN: 9789602355176
- Μάρρα, Ειρήνη, *Ο μικρός Ντουπ*, 44 σ., ISBN: 960-235-511-5
- Μπουλώτης Χρήστος, *Τρεις ιστορίες για δύο πολιτείες κι ένα χρυσό αυγό*, 73 σ., ISBN: 960-235-5514
- Όκρι, Μπεν, *Ο αδηφάγος δρόμος*, μετάφραση Αγγέλα Βερυκοκάκη, 653σ., ISBN: 9789602355237
- Σεσάν, Ο., Μασλόφσκι, Ι., *Εσείς που δεν έτυχε ποτέ να σας σκοτώσουν*, μετάφραση Μαρία Καραβίτη, 242σ., ISBN: 9789602355220
- Σημίτης, Κώστας, *Εθνικιστικός λαϊκισμός ή εθνική στρατηγική;*, 110σ., ISBN: 9789602355299
- Σιάτρας, Δημήτρης, *Οι αγοραπωλησίες ακινήτων στην τουρκοκρατούμενη Ελλάδα*, 274σ., ISBN: 9789602355282
- Σκοπετέα, Έλλη, *Η Δύση της Ανατολής : Εικόνες από το τέλος της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας*, επιμέλεια σειράς Αντώνης Λιάκος, 200σ., ISBN: 960-235-526-3, ISBN-13: 978-960-235-526-8
- Χριστοδούλου, Δημήτρης, Marcia Funebre

1993

- Aron, Raymond, *Η εξέλιξη της κοινωνιολογικής σκέψης : Ντυρκέμ, Παρέτο, Βέμπερ / Ραϋμόν Αρόν*, μετάφραση Μπάμπης Λυκούδης, 499σ., τ.2, ISBN: 960-235-253-1(set), ISBN-13: 978-960-235-253-3(set). ISBN: 960-235-268-X, ISBN-13: 978-960-235-268-7
- Balzac, Honoré de, *Η γεροντοκόρη / Ονορέ ντε Μπαλζάκ*, μετάφραση Μαρία Παγουλάτου, 210σ., ISBN: 960-235-351-1, ISBN-13: 978-960-235-351-6
- Boccaccio, Giovanni, *17 ιστορίες από το Δεκαήμερο / Βοκάκιος*, μετάφραση Ζωή Βαλάση, 221σ., ISBN: 960-235-544-1, ISBN-13: 978-960-235-544-2
- Carey, Peter, *Ο χοντρός στην ιστορία / Πήτερ Κάρεϋ*, μετάφραση Αιμιλία Μανούση, 343σ., ISBN: 960-235-542-5, ISBN-13: 978-960-235-542-8
- Corti, Maria, *Το τραγούδι των σειρήνων / Μαρία Κόρτι*, μετάφραση Γιώργος Κασαπίδης, 241σ., ISBN: 960-235-535-2, ISBN-13: 978-960-235-535-0
- Eco, Umberto, *Τα όρια της ερμηνείας / Ουμπέρτο Έκο*, μετάφραση Μαριάννα Κονδύλη, 442σ., ISBN: 960-235-545-X, ISBN-13: 978-960-235-545-9
- Hawthorne, Nathaniel, *Το άλικο γράμμα / Ναθάνιελ Χώθορν*, μετάφραση Σπάρτη Γεροδήμου, 312σ., ISBN: 960-235-363-5, ISBN-13: 978-960-235-363-9
- Highsmith, Patricia, *Οι απρόσκλητοι / Πατρίτσια Χάισμιθ*, μετάφραση Σταύρος Παπασταύρου, 588σ., ISBN: 960-235-541-7, ISBN-13: 978-960-235-541-1
- Messina, Annie, *Η φοινικιά του Ρουσαφά / Άννα Μεσσίνα*, μετάφραση Σταύρος Παπασταύρου, 369σ., ISBN: 960-235-474-7, ISBN-13: 978-960-235-474-2
- Rimbaud, Jean Arthur, *Μια εποχή στην κόλαση / Αρθούρ Ρεμπώ*, μετάφραση Νίκου Σπάνια, 108σ., ISBN: 960-235-137-3, ISBN-13: 978-960-235-137-6
- Von Glasenapp, Helmut, *Η φιλοσοφία των Ινδών / Χέλμουτ φον Γκλάζεναπ*, μετάφραση Ειρήνη Παπαγεωργίου, 439σ., ISBN: 960-235-540-9, ISBN-13: 978-960-235-540-4
- Winterson, Jeanette, *Έχει κι αλλού πορτοκαλιές / Ζανέτ Ουίντερσον*, μετάφραση Αναστάσιος Νικολόπουλος, 288σ., ISBN: 960-235-547-6, ISBN-13: 978-960-235-547-3

- Wittgenstein, Ludwig, *Φιλοσοφικές παρατηρήσεις* / Λούντβιχ Βιτγκενστάιν, μετάφραση Κωστής Μ. Κωβαίος, 537σ., ISBN: 960-235-534-4, ISBN-13: 978-960-235-534-3
- Αποστολάκης, Σταμάτης, *Ριζίτικα Τα Δημοτικά Τραγούδια Της Κρήτης*, 614σ., ISBN: 9789602355466
- Ελευθερίου, Μάνος, *Ενθύμιον Σύρου : Φωτογραφίες και καρτ ποστάλ από το 1860 ως το 1950*, επιμέλεια: Γιάννης και Μάρω Αϊμέλογλου, 503σ., ISBN13: 9789602355039
- Ζαούσης, Αλέξανδρος, Στράτος, Κωνσταντίνος, *Εφημερίδες 1974-1992*, 272σ., ISBN: 9789602355435
- Λοΐζου, Μάρω, *Ελλήνων έρωτες*, 120σ., ISBN: 9789602355336
- Μάρρα, Ειρήνη, *Μυθικά τέρατα*, 80 σ., ISBN: 960-235-537-9
- Μπουλώτης, Χρήστος, *Επτά ιστοριούλες γιορτινές και παράξενες*, 64 σ., ISBN: 960-235-494-1
- Νούτσος, Παναγιώτης, *Η των αισθήσεων αγάπησις*, 44σ., ISBN: 9789602355381
- Ψυχοπαίδης, Γιάννης, *Αγγελικό και μαύρο φως*, 80σ., ISBN: 9789602355503

1994

- Aron, Raymond, *Η εξέλιξη της κοινωνιολογικής σκέψης : Μοντεσκιέ, Κοντ, Μαρξ, Τοκβίλ* / Ραϋμόν Αρόν, μετάφραση Μπάμπης Λυκούδης, 425σ., τ.1, ISBN: 960-235-253-1(set), ISBN-13: 978-960-235-253-3(set). ISBN: 960-235-254-X, ISBN-13: 978-960-235-254-0
- Calasso, Roberto, *Οι γάμοι του Κάδμου και της Αρμονίας* / Ρομπέρτο Καλάσσο, μετάφραση Γιώργος Κασαπίδης, 485σ., ISBN: 960-235-493-3, ISBN-13: 978-960-235-493-3
- Calvino, Italo, *Ο ανύπαρκτος ιππότης* / Ιταλο Καλβίνο, μετάφραση Γιώργος Κασαπίδης, 177σ., ISBN: 960-235-555-7, ISBN-13: 978-960-235-555-8
- Cardella, Lara, *Ηθελα να φορέσω παντελόνια* / Λάρα Καρντέλλα, μετάφραση Κούλα Καφετζή, 121σ., ISBN: 960-235-373-2, ISBN-13: 978-960-235-373-8
- Eco, Umberto, *Θεωρία σημειωτικής*, μετάφραση: Καλλιφατίδη Έφη, 502σ., ISBN: 9789602352311
- Montesquieu, Charles-Louis de Secondat, Baron de- , *Το πνεύμα των νόμων* / Μοντεσκιέ, μετάφραση Κωστής Παπαγιώργης, Παναγιώτης Κονδύλης, 514σ., τ.2 ISBN: 960-235-560-3(set), ISBN-13: 978-960-235-560-2(set). ISBN: 960-235-562-X, ISBN-13: 978-960-235-562-6
- Montesquieu, Charles-Louis de Secondat, Baron de- , *Το πνεύμα των νόμων* / Μοντεσκιέ, μετάφραση Κωστής Παπαγιώργης, Παναγιώτης Κονδύλης, 509σ., τ.1 ISBN: 960-235-560-3(set), ISBN-13: 978-960-235-560-2(set). ISBN: 960-235-561-1, ISBN-13: 978-960-235-561-9
- Neruda, Pablo, *Εκατό ερωτικά σονέτα* / Cien sonetos de amor / Πάμπλο Νερούδα, μετάφραση Ηλίας Ματθαίου, 241σ., ISBN: 960-235-132-2, ISBN-13: 978-960-235-132-1
- Williams, Raymond, *Κουλτούρα και ιστορία*, Γουίλιαμς Ρέημοντ, εισαγωγή/μετάφραση Βενετία Αποστολίδου, 348σ., ISBN: 9789602355657
- Βέτσης, Κωνσταντίνος, Ντεκάστρο, Μαρίζα, *Στην Αγορά των Αρχαίων Αθηναίων*, 55σ., ISBN: 960-7846-62-1
- Γαβαλά, Πέπη, Γαρέζου, Ελένη, *Τα γλυπτά μνημεία του κοιμητηρίου του Αγίου Γεωργίου*, 790σ., ISBN: 9789602355732
- Έκο, Ουμπέρτο, *Το νησί της προηγούμενης μέρας*, Μετάφραση: Καλλιφατίδη Έφη, ISBN-10: 9602355719

- Κοέλο, Πάουλο, *Ο αλχημιστής*, μετάφραση Αγγέλα Βερυκοκάκη-Αρτέμη, 192σ., ISBN: 9789602355664
- Κοροβέσης, Περικλής, *Ανθρωποφύλακες*, 147σ., ISBN: 960-235-570-0, ISBN-13: 978-9602355701
- Μανγκανέλλι, Τζόρτζιο, *Τυρράνου εγκώμιο γραμμένο με μοναδικό σκοπό να βγάλω λεφτά*, μετάφραση Γιώργος Κασαπίδης, 174σ., ISBN: 9789602355725
- Μιχέλη, Λίζα, *Πλάκα. Ιστορική μνήμη και μυθοπλασία*, 262σ., ISBN: 9789602350966
- Μόροου, Τζέιμς, *Η κόρη του θεού*, μετάφραση Αγγέλα Βερυκοκάκη-Αρτέμη, 480σ., ISBN: 9789602355671
- Μπλαν, Ανρί-Φρέντερικ, *Δαιμονομανία*, μετάφραση Αγγελική Βερυκοκάκη, 164σ., ISBN: 9602355565
- Μπουλώτης, Χρήστος, *Με τα φτερά του Πήγασου*, εικονογράφηση: L. Z. Zian, 56σ., ISBN: 9602355638
- Παπαγεωργίου, Κώστας Γ., *Άννα, τώρα κοιμήσου*, 176σ., ISBN: 960-235-577-8, ISBN-13: 978-960-235-577-0
- Σημίτης, Κώστας Γ., *Ενωμένοι να τολμήσουμε*, 88σ., ISBN: 9780002350501
- Σκοπελίτης, Στέλιος Β. *Το βλέμμα = Le regard = The Artists Glance / Σ. Β. Σκοπελίτης, Γιάννης Τσαρούχης, Χρόνης Μπότσογλου, Γιώργος Χειμωνάς*, φωτογράφιση Σ. Β. Σκοπελίτης, 295σ., ISBN: 960-235-417-8, ISBN-13: 978-960-235-417-9
- Συλλογικό έργο, *Βαλκάνια, από τον διπολισμό στη νέα εποχή*, επιμέλεια Θάνος Βερέμης, 874σ., ISBN: 9789602355695
- Συλλογικό έργο, *Σύγχρονη σουηδική ποίηση : Είκοσι ποιητές του εικοστού αιώνα*, ανθολόγηση/μετάφραση Μαργαρίτα Μέλμπεργκ, επιμέλεια Κώστας Γ. Παπαγεωργίου, 249σ., ISBN: 960-235-553-0, ISBN-13: 978-960-235-553-4
- Συλλογικό έργο, *Χίλια χρόνια ελληνισμού Ρωσίας*, 338σ., ISBN: 9789602355596
- Φούλβιο, Τομίτσα, *Αντίστροφες φυγές*, μετάφραση Γιώργος Κασαπίδης, 202σ., ISBN: 9789602355541

1995

- Eco, Umberto, *Το εκκρεμές του Φουκώ / Ουμπέρτο Έκο*, μετάφραση Έφη Καλλιφατίδη, ISBN: 960-235-001-6, ISBN-13: 978-960-235-001-0
- Gigon, Olof, *Σωκράτης : Η εικόνα του στην ποίηση και στην ιστορία / Όλοφ Ζιγκόν*, μετάφραση Άννα Γεωργίου, 322σ., ISBN: 960-235-602-2, ISBN-13: 978-960-235-602-9
- Lévi - Strauss, Claude, *Φυλή και ιστορία / Κλωντ Λεβί – Στρως*, μετάφραση Ευρυδίκη Παπαζογλου, 76σ., ISBN: 960-235-492-5, ISBN-13: 978-960-235-492-6
- Maurensig, Paolo, *Η βαριάντα του Λίνεμπουργκ / Πάολο Μαουρένσιγκ*, μετάφραση Γιώργος Κασαπίδης, 206σ., ISBN: 960-235-586-7, ISBN-13: 978-960-235-586-2
- R. Nisbet, *Κοινωνική αλλαγή και ιστορία*, ISBN: 960-235-601-4
- Ustinov, Peter, *Ο γέρος και ο κύριος Σμιθ / Πήτερ Ουστίνοφ*, μετάφραση Βαγγέλης Νικολόπουλος, 493σ., ISBN: 960-235-575-1, ISBN-13: 978-960-235-575-6
- Ανταίος, Πέτρος, *Έφοδος στον ουρανό*, 657σ., ISBN: 9789602351789
- Γέλτσιν, Μπόρις, *Σημειώσεις του προέδρου*, μετάφραση Πέτρος Ανταίος, 434σ., ISBN: 9602355859
- Θεοδώρου, Βικτωρία, *Γαμήλιο δώρο*, 105σ., ISBN: 960-235-587-5, ISBN-13: 978-960-235-587-9
- Ιονέσκο, Ευγένιος, *Παραμύθι*, Β, 30σ., ISBN: 9789602355909

- Ιονέσκο, Ευγένιος, *Παραμύθι*, Α, 30σ., ISBN: 9789602355893
- Κακαράς, Αντώνης, *Το Πολεμικό Ναυτικό στη δικτατορία 1967-1974*, 512σ., ISBN: 960-235-574-3, ISBN-13: 978-960-235-574-9
- Κασόλας, Μήτσος, *Ο πρίγκιπας, Ο βίος και η πολιτεία του πρίγκιπα Σκαφίδα*, ISBN-13: 9789602355999
- Μαδαρός, Λαέρτης, *Στο λόφο της νύχτας και η τοιχογραφία*
- Μάρδας, Κώστας, *Πίσω από τον ήλιο, Ανδρέας Παπανδρέου: Οράματα και εφιάλτες*, 544σ., ISBN: 9789602355763
- Μαρκόπουλος, Δημήτρης Ν., *Είτε παιδιάς Ελλήνων, είτε παιδιάς βαρβάρων : Και τα δύο δε γίνεται*, 297σ., ISBN: 960-235-597-2, ISBN-13: 978-960-235-597-8
- Ξενοφών ο Αθηναίος, *Περί τυραννίας : Ιέρων ή τυραννικός: Περί τυραννίδος: Τυραννία και σοφία / Ξενοφών, Λέο Στράους, Αλέξανδρος Κοτζέβ, μετάφραση Παναγιώτης Κονδύλης, Γεράσιμος Λυκιαρδόπουλος, Ευρυδίκη Παπάζογλου*, 244σ., ISBN: 960-235-584-0, ISBN-13: 978-960-235-584-8
- Συλλογικό έργο, *Βαλκάνια και Ελλάδα*, 292σ., ISBN: 9789602355930
- Συλλογικό έργο, *Εγώ ελπίζω να τη βολέψω : Εξήντα εκθέσεις παιδιών δημοτικού ανθολογημένες και φροντισμένες από το δάσκαλο Μαρτσέλο Ντ' Όρτα, μετάφραση Γιώργος Κασαπίδης, εικονογράφηση Λάζαρος Ζήκος*, 98σ., ISBN: 960-235-464-X, ISBN-13: 978-960-235-464-3
- Συλλογικό έργο, *Η φιλοσοφική σκέψη στην Ελλάδα από το 1828 ως το 1922 : Ευρωπαϊκές επιδράσεις και προσπάθειες για μια εθνική φιλοσοφία 1828-1875 / ανθολόγηση Ρωξάνης Δ. Αργυροπούλου*, 535σ., ISBN: 960-235-579-4(set), ISBN-13: 978-960-235-579-4(set). ISBN: 960-235-580-8, ISBN-13: 978-960-235-580-0
- Συλλογικό έργο, *Κύπρος και στρατηγική του ελληνισμού*, 180σ., ISBN: 2229602355945
- Συλλογικό έργο, *Ο Θεός μας έπλασε τζάμπα : Το κατά τους μαθητές του Αρζάνο Ευαγγέλιο / επιμέλεια Μαρτσέλο Ντ' Όρτα, μετάφραση Γιώργος Κασαπίδης, εικονογράφηση Λάζαρος Ζήκος*, 118σ., ISBN: 960-235-539-5, ISBN-13: 978-960-235-539-8
- Συλλογικό έργο, *Ο Ρωμαίος και η Ιουλιέτα αρραβωνιαστήκανε από κάτω : Ο έρωτας και το σεξ: Νέες εκθέσεις των παιδιών από τη Νάπολι / επιμέλεια Μαρτσέλο Ντ' Όρτα, μετάφραση Γιώργος Κασαπίδης, εικονογράφηση Λάζαρος Ζήκος*, 151σ, ISBN: 960-235-557-3, ISBN-13: 978-960-235-557-2
- Συλλογικό έργο, *Πολιτική για την υγεία. Οργάνωση-χρηματοδότηση-τεχνολογία*
- Φαριάντ, Φερεϊντούν, *Ουρανός χωρίς διαβατήριο*, πρόλογος Γιάννης Ρίτσος, 56σ.
- Χουλιάρας, Αστέρης, *Κράτη και εθνότητες στο Κέρας της Αφρικής*, ISBN: 9789602355886

1996

- Συλλογικό έργο, *Ο ρόλος της ορθοδοξίας στη νέα διεθνή πραγματικότητα*

1997

- Mannheim K., *Ιδεολογία και ουτοπία*, 400σ., μετάφραση Ανδρουλιδάκης Γιώργος, ISBN: 9789602356104
- Michels, Robert, *Κοινωνιολογία των πολιτικών κομμάτων στη σύγχρονη δημοκρατία : Έρευνες γύρω από τις ολιγαρχικές τάσεις του ομαδικού βίου / Ρόμπερτ Μίχελς, μετάφραση Γιώργος Ανδρουλιδάκης*, 554σ., ISBN: 960-235-612-X, ISBN-13: 978-960-235-612-8

- Κεσίσογλου, Αλέξανδρος, *Η ποιητική του Ποσειδωνίου από την Απόμεια*, 193σ.
- Συλλογικό έργο, *Άγιε Βασίλη, δεν είσαι εντάξει* : Εκατό γράμματα / επιμέλεια Φεντερίκα Λαμπέρτι Ζανάρντι, Μπρουνέλα Σκίτζα, μετάφραση Τότα Τσάκου – Κονβερτίνο. 109σ., ISBN: 960-235-613-8, ISBN-13: 978-960-235-613-5

1998

- Nietzsche, Friedrich Wilhelm, *Ιστορία και ζωή / Φρειδερίκος Νίτσε*, μετάφραση Ν. Μ. Σκουτερόπουλος, 121σ., ISBN: 960-235-552-2, ISBN-13: 978-960-235-552-7
- Κοροβέσης, Περικλής, *Γυναίκες ευσεβείς του πάθους*, 303σ., ISBN: 960-235-564-6, ISBN-13: 978-960-235-564-0
- Πύρρας, Γιώργος, *Το βαρόμετρο πέφτει. Καταιγίδα*, 168σ., ISBN: 9789602356180
- Συλλογικό έργο, *Η φιλοσοφική σκέψη στην Ελλάδα από το 1828 ως το 1922* : Η φιλοσοφία μεταξύ επιστήμης και θρησκείας, 1876-1922 / ανθολόγηση Ρωξάνης Δ. Αργυροπούλου, 714σ., τ.2 ISBN: 960-235-579-4(set), ISBN-13: 978-960-235-579-4(set). ISBN: 960-235-614-6, ISBN-13: 978-960-235-614-2
- Συλλογικό έργο, *Οι αρχαίοι κυνικοί : Αποσπάσματα και μαρτυρίες*, επιμέλεια/μετάφραση Ν. Μ. Σκουτερόπουλος, 750σ, ISBN: 960-235-670-7, ISBN-13: 978-960-235-670-8

1999

- Carr, Edward Hallett, *Τι είναι ιστορία; : Σκέψεις για τη θεωρία της ιστορίας και το ρόλο του ιστορικού*, μετάφραση Ανδρέας Παππάς, 219σ., ISBN: 960-235-632-4, ISBN-13: 978-960-235-632-6
- Heidegger, Martin, *Τα βασικά προβλήματα της φαινομενολογίας / Μάρτιν Χάιντεγκερ*, μετάφραση/επιμέλεια Παύλος Κόντος, 219σ., ISBN: 960-235-637-5, ISBN-13: 978-960-235-637-1
- Κρεμμυδάς, Βασίλης, *Εισαγωγή στην οικονομική ιστορία της Ευρώπης (16^{ος}-20^{ος} αιώνας)*, 432σ., ISBN: 9789602353622

2000 – Οι Εκδόσεις Γνώση εξαγοράζονται από την Πρωτοπορία

- Δημαράς, Κωνσταντίνος, Θ., *Ιστορία της νεοελληνικής λογοτεχνίας*, 946σ., ISBN: 9789602356388

2001

- Eco, Umberto, *Πώς να διαψεύσετε μια διάψευση και άλλες οδηγίες χρήσεως / Ουμπέρτο Έκο*, μετάφραση Έφη Καλλιφατίδη, 126σ., ISBN: 960-235-644-8, ISBN-13: 978-960-235-644-9
- Μπαμπάρεν, Σέρτζιο, *Η ακτή των ονείρων*, μετάφραση Μαρία Ηλιοπούλου, 157σ., ISBN: 9789602356494

2002

- Συλλογικό έργο, *Ο Πέτρος και ο λύκος* (τα παραμύθια μου), 24σ., ISBN: 2229602356539
- Συλλογικό έργο, *Η κοκκινοσκουφίτσα* (τα παραμύθια μου), 24σ., ISBN: 9789602356524

- Συλλογικό έργο, *Το βιβλίο της ζούγκλας* (τα παραμύθια μου), 24σ., ISBN: 9789602356555

2003

- Διαμαντίδης, Αντώνης, *Λεξικό των -ισμών : Από τον αβανγκαρντισμό στον ωφελμισμό*, επιμέλεια Ιωάννα Ξηροκόστα, 334σ., ISBN: 960-235-731-2, ISBN-13: 978-960-235-731-6
- Μακρυγιάννης, Ιωάννης, *Απομνημονεύματα*, εικονογράφηση Παναγιώτης Ζωγράφος, 574σ., ISBN: 960-235-734-7, ISBN-13: 978-960-235-734-7

2004

- Bischoff, Ulrich, *Έντβαρντ Μουνκ: 1863-1944*, επιμέλεια Ανδρέας Παππάς, μετάφραση Παναγιώτα Ψαθά., 96σ., (Taschen) ISBN: 960-235-697-9, ISBN-13: 978-960-235-697-5
- Bosing, Walter, *Ιερώνυμος Μπος : Μεταξύ παραδείσου και κόλασης*, επιμέλεια Ανδρέας Παππάς, μετάφραση Τζένη Μπαριάμη, 95σ., (Taschen) ISBN: 960-235-687-1, ISBN-13: 978-960-235-687-6
- David, Stewart, *Θα 'θελες να 'σουν επιβάτης του Τιτανικού; / Στιούαρτ Ντέιβιντ*, 32σ., ISBN: 960-235-685-5, ISBN-13: 978-960-235-685-2
- David, Stewart, *Θα 'θελες να 'σουν μούμια στην Αίγυπτο; / Στιούαρτ Ντέιβιντ*, 32σ., ISBN: 960-235-683-9, ISBN-13: 978-960-235-683-8
- Duncan, Paul, *Άλφρεντ Χίτσκοκ : Αρχιτέκτων της αγωνίας*, μετάφραση Gisela Socolovsky, επιμέλεια Αχιλλέας Κυριακίδης, 192σ., (Taschen) ISBN: 960-235-679-0, ISBN-13: 978-960-235-679-1
- Ficacci, Luigi, *Φράνσις Μπέικον*, επιμέλεια Ανδρέας Παππάς, μετάφραση Μαρία Μπάστα, 96σ., (Taschen) ISBN: 960-235-693-6, ISBN-13: 978-960-235-693-7
- Hagen, Rose – Marie, *Πίτερ Μπρέγκελ: Το πλήρες έργο*, επιμέλεια Ανδρέας Παππάς, μετάφραση Φωτεινή Γιοβάνογλου, 96σ., (Taschen) ISBN: 960-235-675-8, ISBN-13: 978-960-235-675-3
- Hanstein, Marianna, *Φερνάντο Μποτέρο*, επιμέλεια Ανδρέας Παππάς, μετάφραση Ελένη Τσαλίκη, 96σ., (Taschen) ISBN: 960-235-694-4, ISBN-13: 978-960-235-694-4
- Kettenmann, Andrea, *Κάλο Φρίντα: Πόνος και πάθος*, μετάφραση Ανδρέας Παππάς, 96σ., (Taschen) ISBN: 960-235-677-4, ISBN-13: 978-960-235-677-7
- Krystof, Doris, *Αμεντέο Μοντιλιάνι: Η ποίηση του βλέμματος*, επιμέλεια Ανδρέας Παππάς, μετάφραση Φωτεινή Γιοβάνογλου, 96σ., (Taschen) ISBN: 960-235-691-X, ISBN-13: 978-960-235-691-3
- Langley, Andrew, *Θα 'θελες να 'σουν εξερευνητής με τους Βίκινγκς; / Άντριου Λάινγκλυ*, 32σ., ISBN: 960-235-681-2, ISBN-13: 978-960-235-681-4
- MacDonald, Fiona, *Θα 'θελες να 'σουν σκλάβο στην αρχαία Ελλάδα;* 32σ., ISBN: 960-235-682-0, ISBN-13: 978-960-235-682-1
- Malam, John, *Θα 'θελες να 'σουν αιχμάλωτος των πειρατών; / Τζον Μάλαμ.*, 32σ., ISBN: 960-235-686-3, ISBN-13: 978-960-235-686-9
- Malam, John, *Θα 'θελες να 'σουν Ρωμαίος μονομάχος; / Τζον Μάλαμ*, 32σ., ISBN: 960-235-684-7, ISBN-13: 978-960-235-684-5
- Mink, Janis, *Χοάν Μιρό*, επιμέλεια Ανδρέας Παππάς, μετάφραση Τζένη Μπαριάμη, 96σ., (Taschen) ISBN: 960-235-696-0, ISBN-13: 978-960-235-696-8
- Néret, Gilles, *Κλιμτ Γκουστάφ*, μετάφραση Φωτεινή Γιοβάνογλου, επιμέλεια Ανδρέας Παππάς, 96σ., (Taschen) ISBN: 960-235-676-6, ISBN-13: 978-960-235-676-0

- Néret, Gilles, *Μιχαήλ Άγγελος*, μετάφραση Παναγιώτης Σωτήρης, επιμέλεια Ανδρέας Παππάς, 96σ., (Taschen) ISBN: 960-235-672-3, ISBN-13: 978-960-235-672-2
- Néret, Gilles, *Μπαλτάσαρ Κλοσόφσκι ντε Ρολά Μπαλτύς : Ο βασιλιάς των γάτων*, μετάφραση Μαρία Μπάστα, επιμέλεια Ανδρέας Παππάς, 95σ., (Taschen) ISBN: 960-235-680-4, ISBN-13: 978-960-235-680-7
- Néret, Gilles, *Σαλβαδόρ Νταλί*, επιμέλεια Ανδρέας Παππάς, μετάφραση Φωτεινή Γιοβάνογλου, 96σ., (Taschen) ISBN: 960-235-688-X, ISBN-13: 978-960-235-688-3
- Néret, Gilles, *Ωγκύστ Ροντέν: Γλυπτά και σχέδια*, επιμέλεια Ανδρέας Παππάς, μετάφραση Φωτεινή Γιοβάνογλου, 96σ., (Taschen) ISBN: 960-235-698-7, ISBN-13: 978-960-235-698-2
- Raquet, Marcel, *Ρενέ Μαγκρίτ : Κάνοντας ορατή τη σκέψη*, μετάφραση Παναγιώτης Σωτήρης, επιμέλεια Ανδρέας Παππάς, 96σ., (Taschen) ISBN: 960-235-690-1, ISBN-13: 978-960-235-690-6
- Renner, Rolf G., *Έντουαρντ Χόπερ : Μετασχηματισμός του πραγματικού*, μετάφραση Ελένη Τσαλίκη, επιμέλεια Ανδρέας Παππάς, 95σ., (Taschen) ISBN: 960-235-689-8, ISBN-13: 978-960-235-689-0
- Walther, Ingo F., *Βίνσεντ Βαν Γκογκ : Όραμα και πραγματικότητα*, επιμέλεια Ανδρέας Παππάς, μετάφραση Σοφία Σουλιώτη, 96σ., (Taschen) ISBN: 960-235-692-8, ISBN-13: 978-960-235-692-0
- Walther, Ingo F., *Πικάσο Πάμπλο: Η μεγαλοφυΐα του 20ου αιώνα*, μετάφραση Παναγιώτης Σωτήρης, επιμέλεια Ανδρέας Παππάς, 96σ., (Taschen) ISBN: 960-235-673-1, ISBN-13: 978-960-235-673-9
- Wiegand, Chris, *Φεντερίκο Φελίνι : Πατέρας των ονείρων*, επιμέλεια Αχιλλέας Κυριακίδης, μετάφραση Gisela Socolovsky, 192σ., ISBN: 960-235-678-2, ISBN-13: 978-960-235-678-4
- Zöllner, Frank, *Λεονάρντο Ντα Βίντσι*, μετάφραση Μαρία Μπάστα, επιμέλεια Ανδρέας Παππάς, 96σ., (Taschen) ISBN: 960-235-695-2, ISBN-13: 978-960-235-695-1

2005

- Alberti, Leon Battista, *Αρχιτεκτονική θεωρία: Από την Αναγέννηση μέχρι σήμερα / Λέον Μπατίστα Αλμπέρτι, Αντρέα Παλλάντιο, Λε Κορμπιζιέ, Φρανκ Λόιντ Ράιτ, Άλντο Ρόσι, Ρεμ Κόολχας, κ.ά.*, μετάφραση Πέτρος Μαρτινίδη, 850σ., (Taschen) ISBN: 960-235-707-X, ISBN-13: 978-960-235-707-1
- Berger, John, *Άλμπρεχτ Ντύρερ: Ακουαρέλες και σχέδια*, μετάφραση Αντώνης Μπίκος, 96σ., (Taschen) ISBN: 960-235-716-9, ISBN-13: 978-960-235-716-3
- Bockemühl, Michael, *Ρέμπραντ: Η μυστηριακή αποκάλυψη της φόρμας*, μετάφραση Αντιγόνη Σαλατίδου, 96σ., (Taschen) ISBN: 960-235-712-6, ISBN-13: 978-960-235-712-5
- Deimling, Barbara, *Σάντρο Μποιτισέλι*, μετάφραση Χριστίνα Μαλτέζου, 96σ., (Taschen) ISBN: 960-235-713-4, ISBN-13: 978-960-235-713-2
- Düchting, Hajo, *Καντίνσκι: Μια επανάσταση στη ζωγραφική*, μετάφραση Ελένη Τσαλίκη, επιμέλεια Ανδρέας Παππάς, 96σ., (Taschen) ISBN: 960-235-702-9, ISBN-13: 978-960-235-702-6
- Emmerling, Leonhard, *Τζάκσον Πόλοκ*, μετάφραση Αλίκη Φιλίππου, 96σ., (Taschen) ISBN: 960-235-711-8, ISBN-13: 978-960-235-711-8
- Escher, M. C., *M. K. Έσερ : Τα χαρακτηριστικά*, μετάφραση Παναγιώτης Σωτήρης, 96σ., (Taschen) ISBN: 960-235-674-X, ISBN-13: 978-960-235-674-6

- Essers, Volkmar, *Αγρί Ματίς : Ο μάστορας των χρωμάτων*, μετάφραση Αντιγόνη Σαλατίδου, 96σ., (Taschen) ISBN: 960-235-717-7, ISBN-13: 978-960-235-717-0
- Gautrand, Jean – Claude, *Ρομπέρ Ντουανό / Ζαν - Κλωντ Γκωτράν*, μετάφραση Αντώνης Μπίκος, 192σ., (Taschen· Icons) ISBN: 960-235-708-8, ISBN-13: 978-960-235-708-8
- Hagen, Rose – Marie, *Φρανσίσκο Γκόγια*, μετάφραση Αλίκη Φιλίππου, 96σ., (Taschen) ISBN: 960-235-705-3, ISBN-13: 978-960-235-705-7
- Heinrich, Christoph, *Μονέ*, μετάφραση Αντιγόνη Σαλατίδου, 96σ., (Taschen) ISBN: 960-235-718-5, ISBN-13: 978-960-235-718-7
- Kettenmann, Andrea, *Ντιέγκο Ριβέρα: Ένα επαναστατικό πνεύμα στη σύγχρονη τέχνη*, μετάφραση Μαρία Μπάστα, 95σ., (Taschen) ISBN: 960-235-704-5, ISBN-13: 978-960-235-704-0
- Lambert, Gilles, *Καραβάτζιο*, μετάφραση Μαρία Μπάστα, επιμέλεια Ανδρέας Παππάς, 96σ., (Taschen) ISBN: 960-235-699-5, ISBN-13: 978-960-235-699-9
- Matthias, Arnold, *Τουλούζ Λωτρέκ: Το θέατρο της ζωής*, μετάφραση Μαρία Μπάστα, 96σ., (Taschen) ISBN: 960-235-710-X, ISBN-13: 978-960-235-710-1
- Néret, Gilles, *Άγγελοι*, 192σ., (Taschen) ISBN: 960-235-720-7, ISBN-13: 978-960-235-720-0
- Néret, Gilles, *Λεμπίτσα*, μετάφραση Αλίκη Φιλίππου, 96σ., (Taschen) ISBN: 960-235-715-0, ISBN-13: 978-960-235-715-6
- Néret, Gilles, *Διάβολοι*, μετάφραση Γιώργος Πούλος, 192σ., (Taschen· Icons) ISBN: 960-235-721-5, ISBN-13: 978-960-235-721-7
- Néret, Gilles, *Ομοερωτική τέχνη*, μετάφραση Αντώνης Μπίκος, 192σ., (Taschen· Icons) ISBN: 960-235-709-6, ISBN-13: 978-960-235-709-5
- Partsch, Susanna, *Κλέε*, μετάφραση Χριστίνα Μαλτέζου, επιμέλεια Ανδρέας Παππάς, 96σ., (Taschen) ISBN: 960-235-701-0, ISBN-13: 978-960-235-701-9
- Roob, Alexander, *Αλχημεία και μυστικισμός: Το ερμητικό μουσείο*, μετάφραση Άγγελος Δόξας, 712σ., (Taschen) ISBN: 960-235-722-3, ISBN-13: 978-960-235-722-4
- Schneider, Norbert, *Βερμέερ: Λανθάνοντα συναισθήματα: Το σύνολο του έργου του*, μετάφραση Ελένη Τσαλίκη, 96σ., (Taschen) ISBN: 960-235-700-2, ISBN-13: 978-960-235-700-2
- Scholz - Hänsel, Michael, *Ελ Γκρέκο : Δομήνικος Θεοτοκόπουλος*, μετάφραση Αλίκη Φιλίππου, 96σ., (Taschen) ISBN: 960-235-706-1, ISBN-13: 978-960-235-706-4
- *Sudoku 2 : Το παιχνίδι από την Ιαπωνία που κατέκτησε τον κόσμο*, 191σ., ISBN: 960-235-726-6, ISBN-13: 978-960-235-726-2
- Ulmer, Renate, *Αλφόνς Μυσά: Δάσκαλος της Αρ Νουβώ*, μετάφραση Ελένη Τσαλίκη, 95σ., (Taschen) ISBN: 960-235-703-7, ISBN-13: 978-960-235-703-3
- Walther, Ingo F., *Μαρκ Σαγκάλ : Η ζωγραφική ως ποίηση*, μετάφραση Ανδρέας Παππάς, 96σ., (Taschen) ISBN: 960-235-714-2, ISBN-13: 978-960-235-714-9
- Wolf, Norbert, *Βελάσκεθ Ντιέγκο : Το πρόσωπο της Ισπανίας*, μετάφραση Χρυσούλα Μεντζαλίρα, 96σ., (Taschen) ISBN: 960-235-719-3, ISBN-13: 978-960-235-719-4

2006

- Anderton, Bill, *Διαλογισμός : Ασκήσεις και στοχασμοί για ευεξία*, μετάφραση Μάια Παπαγιαννοπούλου, 128σ., ISBN: 960-235-746-0, ISBN-13: 978-960-235-746-0
- Becks - Malorny, Ulrike, *Πωλ Σεζάν : Προάγγελος του μοντερνισμού*, μετάφραση Μαρία Πουλοπούλου, 96σ., (Taschen) ISBN: 960-235-735-5, ISBN-13: 978-960-235-735-4

- Brewer, Sarah, *Χαλάρωση : Ασκήσεις και στοχασμοί για ευεξία*, μετάφραση Ράνια Δερβέναγα, 128σ., ISBN: 960-235-749-5, ISBN-13: 978-960-235-749-1
- Cohen, Jean – Louis, *Λε Κορμπυζιέ, Ο λυρισμός στην αρχιτεκτονική της εποχής των μηχανών / Ζαν - Λουί Κοέν*, μετάφραση Λεωνίδα Καρατζάς, 96σ., (Taschen) ISBN: 960-235-669-3, ISBN-13: 978-960-235-669-2
- Crane, Beryl, *Ρεφλεξολογία : Θεραπείες και τεχνικές για ευεξία*, μετάφραση Μάια Παπαγιαννοπούλου, 128σ., ISBN: 960-235-747-9, ISBN-13: 978-960-235-747-7
- Droste, Magdalena, *Μπάουχαους 1919-1933 : Αρχείο Μπάουχαους*, μετάφραση Λεωνίδα Καρατζάς, 256σ., (Taschen 25) ISBN: 960-235-739-8, ISBN-13: 978-960-235-739-2
- Fliedl, Gottfried, *Γκούσταφ Κλιμτ : Ο κόσμος με σώμα γυναίκας*, μετάφραση Λεωνίδα Καρατζάς, 240σ., (Taschen 25) ISBN: 960-235-732-0, ISBN-13: 978-960-235-732-3
- Fraser, Tara, *Γιόγκα : Ασκήσεις και στοχασμοί για ευζωία / Tara Fraser*, μετάφραση Μάια Παπαγιαννοπούλου, 128σ., ISBN: 960-235-744-4, ISBN-13: 978-960-235-744-6
- Hobbes, Thomas, *Λεβιάθαν ή Ύλη, μορφή και εξουσία μιας εκκλησιαστικής και λαϊκής πολιτικής κοινότητας / Τόμας Χομπς*, μετάφραση Γρηγόρης Πασχαλίδης, Αιμίλιος Μεταξόπουλος, 770σ., ISBN: 960-235-019-9, ISBN-13: 978-960-235-019-5
- Holzhey, Magdalena, *Βικτόρ Βαζαρελί : Η αμιγής όραση*, μετάφραση Κική Κολοκυθά, επιμέλεια Ανδρέας Παππάς, 96σ., (Taschen) ISBN: 960-235-728-2, ISBN-13: 978-960-235-728-6
- Holzhey, Magdalena, *Τζόρτζιο Ντε Κίρικο : Ο σύγχρονος μύθος*, μετάφραση Χριστίνα Μαλτέζου, 96σ., (Taschen) ISBN: 960-235-736-3, ISBN-13: 978-960-235-736-1
- Keeseey, Douglas, *Ο ερωτικός κινηματογράφος*, μετάφραση Έκτορας Λυγίζος, 191σ., ISBN: 9789602357309
- Leir - Shuffrey, Sandi, *Ρέικι: Ασκήσεις ίασης και ισορροπίας*, μετάφραση Μάια Παπαγιαννοπούλου., 128σ., ISBN: 960-235-748-7, ISBN-13: 978-960-235-748-4
- Müller, Jürgen, *Οι καλύτερες ταινίες της δεκαετίας του 1970 / Jurgen Muller*, 352σ., (Taschen 25) ISBN: 960-235-741-X, ISBN-13: 978-960-235-741-5
- Poe, Edgar Allan, *Ιστορίες μυστηρίου και φαντασίας / Έντγκαρ Άλαν Πόε*, εικονογράφηση Gary Kelley, μετάφραση Κοσμάς Πολίτης, 96σ., ISBN: 960-235-727-4, ISBN-13: 978-960-235-727-9
- Sagner, Karin, *Κλωντ Μονέ : Μια πανδαισία χρωμάτων*, μετάφραση Λεωνίδα Καρατζάς, 219σ., (Taschen 25) ISBN: 960-235-738-X, ISBN-13: 978-960-235-738-5
- Saint - Exupéry, Antoine de, *Ο μικρός πρίγκηπας / Αντουάν ντε Σαιντ – Εξυπερύ*, μετάφραση Τάκης Κουνέλης, 120σ., ISBN: 960-235-753-3, ISBN-13: 978-960-235-753-8
- Silver, Alain , Ursini, James, *Φιλμ νουάρ*, μετάφραση Σίσσυ Καπλάνη, 192σ., ISBN: 9789602357507
- Simmha, Anton, *Αστάνγκα γιόγκα: Ασκήσεις και στοχασμοί για ευζωία*, μετάφραση Μάια Παπαγιαννοπούλου, 128σ., ISBN: 960-235-745-2, ISBN-13: 978-960-235-745-3
- Walther, Ingo F., *Πωλ Γκωγκέν : Ο εκλεπτυσμένος πρωτόγονος*, μετάφραση Κική Κολοκυθά, 95σ., (Taschen) ISBN: 960-235-751-7, ISBN-13: 978-960-235-751-4
- Warncke, Carsten-Peter, *Πάμπλο Πικάσο*, μετάφραση Ινώ Ρόζου, 240σ., (Taschen 25) ISBN: 960-235-737-1, ISBN-13: 978-960-235-737-8

- Zerbst, Rainer, *Γκαουντί : Τα κτίσματα: Αντόνι Γκανουντί ι Κορνέτ, μια ζωή αφιερωμένη στην αρχιτεκτονική, μετάφραση Λεωνίδα Καρατζάς, 239σ., (Taschen 25) ISBN: 960-235-729-0, ISBN-13: 978-960-235-729-3*
- Γουέλς, Χέρμπερτ Τζώρτζ, *Ο πόλεμος των κόσμων, μετάφραση Γιώργος Κυριαζής, 366σ., ISBN: 9789602357248*
- Συλλογικό έργο, *Αριστουργήματα της τέχνης / επιμέλεια Ρόμπερτ Μπέλτον, μετάφραση Πητ Κωνσταντέας, 768σ., ISBN: 960-235-743-6, ISBN-13: 978-960-235-743-9*
- Συλλογικό έργο, *Αρχιτεκτονική θεωρία : Από την Αναγέννηση μέχρι σήμερα, Λέον Μπατίστα Αλμπέρτι, Αντρέα Παλλάντιο, Λε Κορμπιζιέ, Φρανκ Λούντ Ράιτ, Άλντο Ρόσι, Ρεμ Κόολχαας, κ.ά., μετάφραση Πέτρος Μαρτινίδης, επιμέλεια Σταύρος Καρβέλης, Σοφία Παπαδέα., 575σ., (Taschen 25) ISBN: 960-235-740-1, ISBN-13: 978-960-235-740-8*

2007

- Keevill, Elizabeth, *Νταλί, μετάφραση Αντιγόνη Σαλατίδου, 384σ., ISBN: 978-960-235-757-6*
- Robinson, Michael, *Υπερρεαλισμός, μετάφραση Αντιγόνη Σαλατίδου, 384σ., ISBN: 978-960-235-758-3*
- *The Art Book, μετάφραση Αντώνης Μπίκος, (Taschen) 512σ., ISBN: 978-960-235-755-2*
- *The Art Book: Εικοστός αιώνας, μετάφραση Αντώνης Μπίκος, (Taschen) 511σ., ISBN: 978-960-235-754-5*
- Zöllner, Frank, *Λεονάρντο ντα Βίντσι : Ζωγραφικά άπαντα, πίνακες και σχέδια, μετάφραση Αντώνης Δελούκας, Αντιγόνη Γαλανού. 695σ., ISBN: 978-960-235-756-9*
- Διαμαντίδης, Αντώνης, *Τα τέσσερα Ευαγγέλια : Θεόπνευστη συγγραφή ή ανωνύμων συρραφή; 281σ., ISBN: 978-960-235-762-0*
- Ζαφείρης, Χρίστος Ν., *Η μνήμη της πόλης : Η Θεσσαλονίκη τον 19ο και τον 20ό αιώνα, 199σ., ISBN: 978-960-235-761-3*
- Λεμπέσης, Ευάγγελος, *Η τεράστια κοινωνική σημασία των βλακών, 90σ., ISBN: 9789602357606*
- Παπαδοπούλου, Λίζα, *Αχρηστες γνώσεις και χρήσιμες πληροφορίες, 122σ., ISBN: 978-960-235-7590*

2008

- Moser, Cristian, *Ζίγκμουντ Φρόντ : Όλη η αλήθεια / Cristian Moser, μετάφραση Κλαίρη Κατσαούνη, εικονογράφηση Cristian Moser, 143σ., ISBN: 978-960-235-763-7*
- Vygotsky, Lev Semyonovitch, *Σκέψη και γλώσσα / Λεβ Βιγκότσκι, μετάφραση Μαρία Ρόδη, Αντζελίνα Ρόδη, 448σ., ISBN: 978-960-235-228-1*
- Διαμαντίδης, Αντώνης, *Λεξικό των –ισμών, 378σ., ISBN: 978-960-235-768-2*
- *Κορίτσια από σπίτι: Και τι λένε (σχεδόν) μεταξύ τους: Ένας εικονογραφημένος οδηγός, επιμέλεια Βίρνα Τσίμπου, 159σ., ISBN: 978-960-235-764-4*
- *Λέγε μου τέτοια! : Λόγια φαρμάκι: Ένας εικονογραφημένος οδηγός, επιμέλεια Βίρνα Τσίμπου, 159σ., ISBN: 978-960-235-765-1*
- *Παντεσπάνι και ξερό ψωμί! : Ιστορικά ανέκδοτα (μια ανθολογία) / επιμέλεια Βίρνα Τσίμπου, 207σ., ISBN: 978-960-235-767-5*

- Παπαδοπούλου, Λίζα, *Περισσότερες άχρηστες γνώσεις*, 160σ., ISBN: 978-960-235-772-9
- Σαραντάκος, Δημήτρης, *Οι αρχαίοι είχαν την πλάκα τους*, 218σ., ISBN: 9789602357699
- Συλλογικό έργο, *Αρχαίοι ελληνικοί μύθοι* / Peter Hepplewhite, John Malam, James Ford, μετάφραση Αντώνης Μπίκος, 143σ., ISBN: 978-960-235-766-8
- *Τάνγκραμ, πάνω από 800 προβλήματα και οι λύσεις τους*, 168σ., ISBN: 9789602357712

2009

- Gautrand, Jean – Claude, *Λατρεμένο Παρίσι / Ζαν - Κλωντ Γκωτράν*, 370σ., ISBN: 978-960-235-723-1
- Kleist, Reinhard, *Αβάνα : Ένα ταξίδι στην Κούβα / Ράινχαρτ Κλάιστ*, μετάφραση Αντώνης Μπίκος, 110σ., ISBN: 978-960-235-779-8
- Montadon, Alain, *Το φιλί με την ψυχή στο στόμα*, μετάφραση Κατερίνα Κατέλλη, 154σ., ISBN: 9789602357811
- Moser, Cristian, *Τέρατα της καθημερινότητας / Cristian Moser*, μετάφραση Κλαίρη Κατσαούνη, εικονογράφηση Cristian Moser, 142σ., ISBN: 978-960-235-778-1
- Βαρβέρης, Γιάννης, *Κόψε. Η υψηλή τέχνη του χαρτοπαιγνίου*, 105σ., ISBN: 9789602357804

2010

- Canizares, Ana Cristina G., *Ιδέες για 150 υπέροχα διαμερίσματα / Ana Cristina G. Canizares*, μετάφραση Μίλτος Αρχιτεκτονίδης, 600σ., ISBN: 978-960-235-794-1
- D' Orta, Marcello, *Ο δάσκαλος που ακόμη μαθαίνει: Η έκθεση της ζωής μου και καινούργιες εκθέσεις μαθητών μου / Μαρτσέλο Ντ' Όρτα*, μετάφραση Βανέσσα Α. Λάππα., 152σ., ISBN: 978-960-235-609-8
- *IQ - Test: Είσαι πιο έξυπνος από τον Μπετόβεν;* 192σ., ISBN: 978-960-235-788-0
- Kleist, Reinhard, *Κάστρο / Ράινχαρτ Κλάιστ*, μετάφραση Αντώνης Μπίκος, εικονογράφηση Ράινχαρτ Κλάιστ, 288σ., ISBN: 978-960-235-803-0
- Reilly, Carmel, *Γεια σου, Θεούλη!: Τα παιδιά του κόσμου γράφουν στο Θεό / Κάρμελ Ρέιλη*, 254σ., ISBN: 978-960-235-796-5
- Serrats, Martha, *150 ιδέες για υπέροχα οικολογικά σπίτια*, μετάφραση Μίλτος Αρχιτεκτονίδης, 600σ., ISBN: 978-960-235-804-7
- Βίβεγκ, Ολίβια, *Τέρμα οι άντρες! Καλύτερα μια γάτα*, 40σ., ISBN: 9789602357835
- Δεληγιάννης, Ορέστης, *Πιάσ' το αυγό και κούρεφ' το*, 174σ., ISBN: 978-960-235-797-2
- Νικολάου, Σωκράτης Δ., *Αυτή η ταπετσαρία με πεθαίνει!: Τελευταία λόγια μεγάλων ανδρών (και γυναικών)*, 252σ., ISBN: 978-960-235-791-0
- Νικολάου, Σωκράτης Δ., *Μικρό λεξικό του κνιισμού: Ένα αλφαβητάρι με αδυσώπητες αλήθειες*, 315σ., ISBN: 978-960-235-792-7
- Παπαδοπούλου, Λίζα, *Τσιγάρο μια ιστορία έρωτα και μίσους*, 208σ., ISBN: 9789602357996
- Πιπίνης, Μάριος, *Σεξ περιττές γνώσεις για ψαγμένους εραστές*, 160σ., ISBN: 9789602357897
- Σαραντάκος, Δημήτρης, *Τι μας έμαθαν επιτέλους οι αρχαίοι Έλληνες;* 271σ., ISBN: 978-960-235-790-3
- Συλλογικό έργο, *Καλό παιδί, αλλά λίγο γκέι!: "Φιλοσοφικά" ανέκδοτα*, 236σ., ISBN: 978-960-235-801-6

- Συλλογικό έργο, *Τα γουρουνάκια δεν είναι δεσποινίδες*, επιμέλεια Μαρτσέλο Ντ' Όρτα, 111σ., ISBN: 978-960-235-802-3
- Συλλογικό έργο, *Το αυγό του Κολόμβου κι άλλες 152 σπαζοκεφαλιές*, 206σ., ISBN: 978-960-235-798-9
- Φιλοκόστας, Δημήτρης, *Η νεραϊδοφωνή*, 80σ., ISBN: 9789602357934

2011

- Bertocchini, Frederic, *Τζιμ Μόρισον ο ποιητής του χάους*, 120σ., ISBN: 9789602358221
- Bocquet, José-Louis, *Κίκι του Μονπαρνάς* / José-Louis Bocquet, εικονογράφηση Catel, μετάφραση Λεωνίδας Καρατζάς, Άγγελος Δόξας, ISBN: 978-960-235-800-9
- Cherniavsky, Axel, *Η φιλοσοφία στην αρχαία Ελλάδα* / Άξελ Ξερινιάφσκι, μετάφραση Λεωνίδας Καρατζάς, εικονογράφηση Πάμπλο Σάπια, 176σ., ISBN: 978-960-235-812-2
- Ianni, Valeria, *Ο ισπανικός εμφύλιος πόλεμος* / Βαλέρια Λ. Ιάνι, μετάφραση Λεωνίδας Καρατζάς, 192σ., ISBN: 978-960-235-817-7
- Koan, Nestor, *Μαρξισμός για πάντα νέος* / Νέστωρ Κόαν, μετάφραση Λεωνίδας Καρατζάς, 192σ., ISBN: 978-960-235-819-1
- Kreimer, Juan Carlos, *Αντικουλτούρα: Τα "κακά" παιδιά* / Χουάν Κάρλος Κρέιμερ, μετάφραση Λεωνίδας Καρατζάς, εικονογράφηση Φρανκ Βέγκα, 192σ., ISBN: 978-960-235-820-7
- Magier, Markos, *Αναρχισμός: Πώς άρχισαν όλα* / Μάρκος Μάγιερ, μετάφραση Λεωνίδας Καρατζάς, 176σ., ISBN: 978-960-235-808-5
- *Mea Culpa και άλλα "σημερινά" λατινικά* / επιμέλεια Ορέστης Δεληγιάννης, 200σ., ISBN: 978-960-235-806-1
- Salas, Horacio, *Τανγκό, ο χορός του πάθους* / Οράσιο Σάλας, μετάφραση Αντώνης Μπίκος, εικονογράφηση Λάτο, 175σ., ISBN: 978-960-235-809-2
- Sifaoui, Mohamed, *Μπιν Λάντεν: Όλη η αλήθεια: Ένα κόμικ για την Αλ-Κάιντα* / Mohamed Sifaoui, εικονογράφηση Philippe Bercovici, 98σ., ISBN: 978-960-235-805-4
- Stoppelman, Gabriela, *Έντγκαρ Άλαν Πόε ο σκοτεινός* / Γκαμπριέλα Στόπελμαν, μετάφραση Λεωνίδας Καρατζάς, εικονογράφηση Χόρχε Χαρντμάγιερ, 176σ., ISBN: 978-960-235-818-4
- Urquhart, David, *Στην Ελλάδα του 1830* / Ντέιβιντ Έρκαρτ, μετάφραση Λεωνίδας Καρατζάς, 380σ., ISBN: 978-960-235-811-5
- Ιωάννης ο Ευαγγελιστής, *Η Αποκάλυψη του Ιωάννη*, μετάφραση Δημήτρης Κοσμάς, 191σ., ISBN: 978-960-235-813-9
- Μαρξ, Καρλ, Ένγκελς, Φρίντριχ, *Το κομμουνιστικό μανιφέστο*, μετάφραση Λεωνίδας Καρατζάς, 112σ., ISBN-13: 978-960-235-821-4
- Νικολάου, Σωκράτης Δ., *Αυτό το τέρας έχει ταλέντο: "Λογοτεχνικά" ανέκδοτα... και άλλες ιστορίες*, 198σ., ISBN: 978-960-235-810-8
- Ντεγιάννης, Γιάννης, *Η δίκη*, 218σ., Διανεμήθηκε δωρεάν μαζί με το "Έθνος" του Σαββάτου στις 21.4.2011
- Ξερινιάφσκι, Άξελ, *Η φιλοσοφία στην αρχαία Ελλάδα*, μετάφραση Λεωνίδας Καρατζάς, 176σ., ISBN: 2229602358120
- Πλάτων, *Συμπόσιον*, μετάφραση Δημήτρης Κοσμάς, 270σ., ISBN: 978-960-235-814-6
- Σαραντάκος, Δημήτρης, *Σχίζοντας τις γραμμές των οριζόντων: Εξερευνητές, περιηγητές και ταξιδιώτες κατά την αρχαιότητα*, 140σ., ISBN: 978-960-235-807-8

- Συλλογικό έργο, *Ρώσικα λαϊκά παραμύθια*, μετάφραση Ανδρέας Μπάμπαλης, 142σ. ISBN: 9789602358153
- Χέμινγουει, Έρνεστ, *Ο γέρος και η θάλασσα*, μετάφραση Αχιλλέας Κυριακίδης, 90σ., ISBN-13: 978-960-235-816-0

2012

- Amir, *Ο παράδεισος της Ζεχρά*, μετάφραση Λεωνίδας Καρατζάς, 274σ., ISBN-13: 9789602358481
- Bocquet, José-Louis, *Ολυμπία ντε Γκουζ / José-Louis Bocquet*, μετάφραση Ρένα Χατχούτ, Πέννυ Μηλιώνη, 496σ., ISBN: 978-960-235-839-9
- Davidits, Jean – Pierre, *Ο μικρός πρίγκιπας επιστρέφει*, μετάφραση Αντώνης Μπίκος, 95σ., ISBN-13: 978-960-235-782-8
- Dostojevskij, Fedor Michajlovic, *Έγκλημα και τιμωρία / Φιοντόρ Ντοστογιέφσκι*, μετάφραση Χριστίνα Πολίτη, εικονογράφηση Alain Korkos, 128σ., ISBN: 978-960-235-843-6
- Fossati, Gaspare, *Η Αγία Σοφία όπως αποτυπώθηκε στους πίνακες του 1852 / Γκάσπαρε Φοσάτι*, μετάφραση Λεωνίδας Καρατζάς, επιμέλεια Νίκος Ξαγοράρης, 125σ., ISBN: 978-960-235-835-1
- Gonick, Larry, *Sex, Ένας εικονογραφημένος οδηγός / Larry Gonick, Christine Devault*, μετάφραση Μάριος Πιπίνης, 238σ., ISBN: 978-960-235-828-3
- Kafka, Franz, *Στην αποικία των τιμωρημένων. Μεταμόρφωση / Φραντς Κάφκα*, μετάφραση Δωροθέα Λυκουρέση, 96σ., ISBN: 978-960-235-830-6
- Onfray, Michel, *Νίτσε: Η ελευθερία σου ανήκει / Ονφρέ*, μετάφραση Ρένα Χατχούτ, εικονογράφηση Λε Ρουά, 127σ., ISBN: 978-960-235-829-0
- Poe, Edgar Allan, *Οι φόνοι της οδού Μοργκ. Το μυστήριο της Μαρί Ροζέ / Έντγκαρ Άλαν Πόε*, μετάφραση Πέννυ Μηλιώνη, 96σ., ISBN: 978-960-235-827-6
- Proust, Marcel, *Αναζητώντας τον χαμένο χρόνο : Κομπρέ / Μαρσέλ Προυστ*, μετάφραση Δωροθέα Λυκουρέση, εικονογράφηση Stephane Heuet, 72σ., ISBN: 978-960-235-826-9
- Reich, Wilhelm, *Άκου ανθρωπάκο / Βίλχελμ Ράιχ*, μετάφραση Λεωνίδας Καρατζάς, 144σ., ISBN: 978-960-235-833-7
- Rilke, Rainer Maria, *Γράμματα σ' έναν νέο ποιητή. Γράμματα σε μια νέα γυναίκα / Ράινερ Μαρία Ρίλκε*, μετάφραση Λουκία Στέφου, 100σ., ISBN: 978-960-235-837-5
- Schopenhauer, Arthur, *Η τέχνη να ζεις με τις γυναίκες / Άρθουρ Σοπενχάουερ*, μετάφραση Λεωνίδας Καρατζάς, 96σ., ISBN: 978-960-235-842-9
- Schopenhauer, Arthur, *Η τέχνη του να είσαι προσβλητικός / Άρθουρ Σοπενχάουερ*, μετάφραση Λεωνίδας Καρατζάς, 143σ. ISBN: 978-960-235-825-2
- Schopenhauer, Arthur, *Η τέχνη του να έχεις πάντα δίκιο / Άρθουρ Σοπενχάουερ*, μετάφραση Λουκία Στέφου, 128σ., ISBN: 978-960-235-840-5
- Schopenhauer, Arthur, *Περί θανάτου / Άρθουρ Σοπενχάουερ* · μετάφραση Λεωνίδας Καρατζάς, 112σ., ISBN: 978-960-235-823-8
- Ungaro, Santiago Rial, *Ο Υπερρεαλισμός για ρεαλιστές / Santiago Rial Ungaro*, εικονογράφηση Σανγιού, 176σ., ISBN: 978-960-235-832-0
- Vian, Boris, *Ο αφρός των ημερών / Μπορίς Βιάν*, μετάφραση Πέννυ Μηλιώνη, εικονογράφηση Marion Mousse, 166σ., ISBN: 978-960-235-841-2
- Wilde, Oscar, *Το πορτρέτο του Ντόριαν Γκρέη / Όσκαρ Ουάιλντ*, 128σ., ISBN: 978-960-235-844-3
- Αρκάς, *An idle mind / Arkas*, μετάφραση Ingrid Behrmann, 64σ., ISBN: 978-960-329-511-2

- Βλαχογιάννης, Γιάννης, *Ιστορικά ανέκδοτα και αξιοπερίεργα επιφανών Ελλήνων*, 722σ., ISBN: 978-960-235-836-8
- Διογένης ο Λαέρτιος, *Διογένης ο Κυνικός*, μετάφραση Λεωνίδα Καρατζάς, 96σ., ISBN: 978-960-235-834-4
- Ιωαννίδου, Βιργινία, *Η τέχνη της συντροφικής ζωής: Μια συστηματική προσέγγιση*, 237σ., ISBN: 978-960-235-831-3
- Λάβκραφτ, Χάουαρντ Φίλιπ, *Τα βουνά της τρέλας*, μετάφραση Χριστίνα Πολίτη, 128σ., ISBN: 9789602358474
- Ξαγοράρης, Νίκος, *Ανέκδοτα του Καραϊσκάκη και του Κολοκοτρώνη*, 110σ., ISBN: 978-960-235-824-5
- Σαραντάκος, Δημήτρης, *Ο βενετσιάνικος καθρέφτης: Τρεις ιστορίες χωρίς επιμύθιο*, 170σ., ISBN: 978-960-235-845-0

2013

- Bierce, Ambrose, *Από το λεξικό του Διαβόλου*, μετάφραση Λεωνίδα Καρατζάς, 224σ., ISBN-13: 978-960-235-856-6
- Kerrigan, Michael, *Βασανιστήρια, το έπος της ανθρώπινης κτηνωδίας / Μάικλ Κέριγκαν*, μετάφραση Λεωνίδα Καρατζάς, 224σ., ISBN: 978-960-235-858-0
- Nietzsche, Friedrich Wilhelm, *Έτσι μίλησε ο Ζαρατούστρα / Φρίντριχ Νίτσε*, μετάφραση Λεωνίδα Καρατζάς, 462σ. ISBN: 978-960-235-853-5
- Thompson, Jim, *Χίλιες διακόσιες ογδόντα μαύρες ψυχές / Τζιμ Τόμπσον*, μετάφραση Ανδρέας Μπάμπαλης, εικονογράφηση Τζόρντι Μπερνέτ, 288σ., ISBN: 978-960-235-861-0
- Δημαράς, Κωνσταντίνος Θ., *Ιστορία της νεοελληνικής λογοτεχνίας: Από τις πρώτες ρίζες ως την εποχή μας*, επιμέλεια Κωστούλα Σκλαβενίτη, 946σ., ISBN: 978-960-235-638-8
- Μανάρα, Μίλο, *Ο χρυσός γάιδαρος*, μετάφραση Αθηνά Οικονομίδου, εικονογράφηση Milo Manara, 60σ., ISBN: 978-960-235-859-7
- Νίμαν, Τομπίας, *Το Καμασούτρα του ζωικού βασιλείου*, μετάφραση Λεωνίδα Καρατζάς, 176σ. ISBN-13: 978-960-235-864-1
- Ρίλκε, Ράινερ Μαρία, *Ιστορίες του καλού θεούλη*, μετάφραση Λουκία Στέφου, 128σ., ISBN: 9789602358658
- Σβάιτσερ, Φράνκ, *Πώς πεθαίνουν οι φιλόσοφοι*, μετάφραση Λεωνίδα Καρατζάς, 432σ., ISBN-13: 978-960-235-863-4
- Σοπενάουερ, Άρθουρ, *Η τέχνη να είσαι ευτυχισμένος*, μετάφραση Λεωνίδα Καρατζάς, 128σ., ISBN: 9789602358603
- Συλλογικό έργο, *Μεγάλοι συγγραφείς γράφουν τις πιο μικρές ιστορίες του κόσμου*, μετάφραση Αντώνης Μπίκος, 256σ. ISBN: 978-960-235-855-9
- Τσέχοφ, Άντον, *Η κυρία με το σκυλάκι*, μετάφραση Ανδρέας Μπάμπαλης, 80σ., ISBN: 9789602358627

2014

- Schopenhauer, Arthur, *Περί ανάγνωσης και βιβλίων / Arthur Schopenhauer* · μετάφραση Αντώνης Μπίκος, 60σ., ISBN: 978-960-235-872-6
- Γκαίτε, Γιόχαν Βόλφγκανγκ, *Τα πάθη του Βέρθερου*, μετάφραση Αντιγόνη Πολυζωίδου, 224σ., ISBN-13: 978-960-235-870-2
- Γκουντγουίν, Μάικλ, *Πώς τρέχει (και πώς σέρνεται) η οικονομία*, ISBN-13: 978-960-235-874-0

- Κάφκα, Φραντς, *Ο Θερμαστής*, μετάφραση Μπίκος, Αντώνης, 79σ., ISBN: 9789602358672
- Κοσμάς, Δημήτρης Α., *Το Γ' γυμνάσιο θηλέων Θεσσαλονίκης 1936-1979*, 336σ., ISBN-13: 978-960-235-875-7
- Μανάρα, Μίλο, *Κλικ! Εκτός ελέγχου*, μετάφραση Άγγελος Δόξας, 240σ., ISBN-13: 978-960-235-873-3
- Συλλογικό έργο, *Βρώμικα κόμικς, Η Μυριόβιβλος της Τιχουάνα*, 128σ., ISBN-13: 9789602358719

2015

- Ottaviani, Jim, *Φάινμαν / Οταβιάνι*, μετάφραση Αντώνης Μπίκος, εικονογράφηση Μυρική, 280σ., ISBN: 978-960-235-882-5
- Στήβενσον, Ρόμπερτ, *Το πνεύμα του μπουκαλιού*, μετάφραση Ελισάβετ Πορπόρη, 128σ., ISBN-13: 978-960-235-555-8
- Εξυπερύ, Αντουάν ντε Σαιντ, *Ο μικρός πρίγκιπας*, μετάφραση Τάκης Κουνέλης, 120σ., ISBN-13: 978-960-235-753-8
- Schopenhauer, Arthur, *Η τέχνη να επιβιώνεις*, μετάφραση Λεωνίδα Καρατζάς, 128σ., ISBN-13: 978-960-235-854-2
- Τσβάιχ, Στέφαν, *Σκακιστική νουβέλα*, μετάφραση Αντώνης Μπίκος, 128σ., ISBN-13: 978-960-235-869-6
- Μρόζεκ, Σλαβομίρ, *Η ζωή για αρχάριους*, 128σ., ISBN-13: 978-960-235-876-4
- Γκιμπράν, Χαλίλ, *Ο οδοιπόρος*, 96σ., ISBN-13: 978-960-235-878-8
- Πλάτωνας, *Απολογία Σωκράτους*, μετάφραση Δημήτρης Κοσμάς, 154σ., ISBN-13: 978-960-235-770-5
- Βιλάρ, Εστέρ, *Η εκθαμβωτική λάμψη της βλακείας*, μετάφραση Λεωνίδα Καρατζάς, 220σ., ISBN-13: 978-960-235-868-9
- Prudhomme, David, *Ρεμπέτικο. Το κακό βοτάνι*, μετάφραση Θανάσης Πέτρου, 102σ., ISBN-13: 9789602358801
- Chevannes, Sabrina, *Το σκάκι για παιδιά*, μετάφραση Λεωνίδα Καρατζάς, 128σ., ISBN-13: 9789602358818

2016

- Strelecky, John P., *Το καφενείο στην άκρη του κόσμου*, μετάφραση Λεωνίδα Καρατζάς, 256σ., ISBN-13: 978-960-235-885-6
- Γκιμπράν, Χαλίλ, *Ο προφήτης*, μετάφραση Αντώνης Μπίκος, 126σ., ISBN-13: 978-960-235-887-0
- Μεθενίτης, Παύλος, *Αμανίτα Μουσκάρια*, εικονογράφηση Θανάσης Πέτρου, 128σ., ISBN: 9789602358887
- Μπέρκμαν, Αλεξάντερ, *Το αλφαβητάρι του αναρχισμού*, μετάφραση Βασίλης Τομανάς, 176σ., ISBN-13: 978-960-235-884-9
- Μρόζεκ, Σλαβομίρ, *Η ζωή για προχωρημένους*, μετάφραση Αντώνης Μπίκος, 144σ., ISBN-13: 978-960-235-879-5
- Ρεμάρκ, Έριχ Μαρία, *Ουδέν νεότερον από το δυτικό μέτωπο*, μετάφραση Άγγελος Δόξας, 176σ., ISBN-13: 978-960-235-886-3

2017

- Bourseiller, Christophe, *Οι καταστασιακοί: Η επανάσταση της καθημερινής ζωής /* Κριστόφ Μπουρσεγιέ, μετάφραση Ευάγγελος Αρμακόλλας, 72σ., ISBN: 978-960-235-892-4
- Reeves, Hubert, *Το σύμπαν: Συμπαντική και καλλιτεχνική δημιουργικότητα /* Χιούμπερτ Ρηβς, μετάφραση Ευάγγελος Αρμακόλλας, εικονογράφηση Ντάνιελ Κασανάβ, Κλαιρ Σαμπιόν, 66σ., ISBN: 978-960-235-894-8
- Γιουβαντσιούδης, Κώστας, Μουσιάδου, Ειρήνη, *Σκάκι και φαντασία*, 152σ., ISBN-13: 978-960-235-891-7
- Γκόγκολ, Νικολάι, *Διηγήματα*, μετάφραση Αντώνης Μπίκος, 208σ., ISBN-13: 978-960-235-889-4
- Ντ"Ορτα, Μαρτσέλο, *Το καλό με τους Μαφιόζους είναι ότι σφάζονται στο μεταξύ τους*, 102σ., ISBN: 9789602358900
- Ροσσέ, Κριστιάν, *Ο μινιμαλισμός: Το λιγότερο είναι περισσότερο*, μετάφραση Ευάγγελος Αρμακόλλας, 82σ., ISBN: 978-960-235-893-1

2018

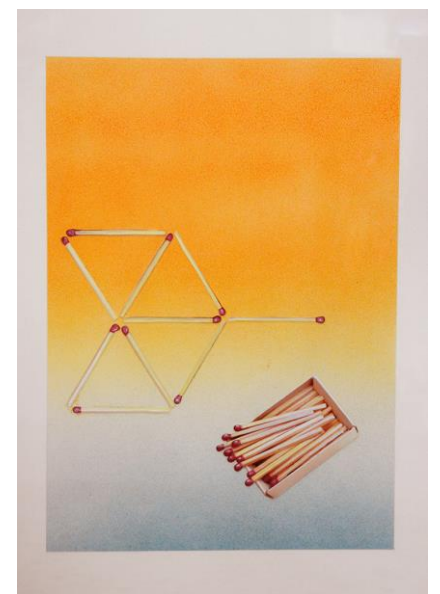
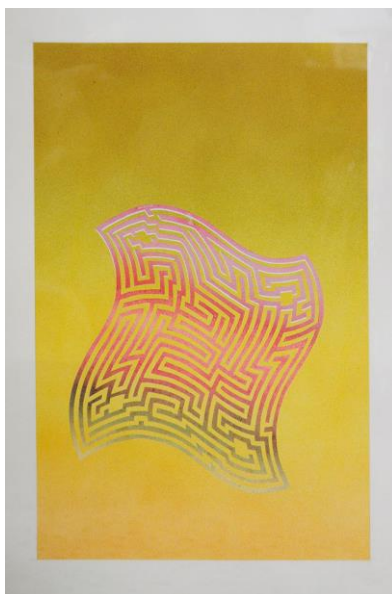
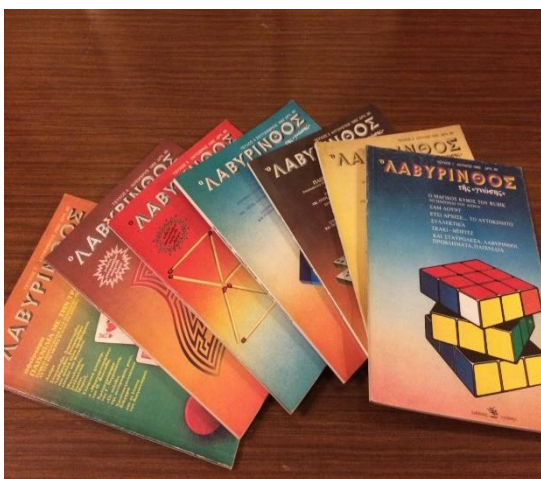
- Bocquet, José-Louis, *Ζοζεφίν Μπέηκερ*, 578σ., ISBN-13: 978-960-235-895-5

ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ:

- *Θεωρία και κοινωνία*, 1^ο τεύχος Μάιος 1990 (8 τεύχη)
- *Ο λαβύρινθος της γνώσης* (οριγκάμι, σκάκι, σκίτσα, αστυνομικό διήγημα κλπ.) Ιούνιο έως και Δεκέμβριο του 1982 (συνολικά 7 τεύχη). Περιείχε διηγήματα Ελλήνων και ξένων συγγραφέων (Φώντας Λάδης, Άλκης Τροπαιάτης, Ισαάκ Ασίμωφ, Χ.Φ.Λόβεκραφτ, κ.ά.), σταυρόλεξα, πνευματικές ασκήσεις, σκάκι, γελοιογραφίες και κόμικς Ελλήνων δημιουργών. Στις σελίδες του, με τίτλο ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΧΙΟΥΜΟΡ, δημοσιεύτηκαν έργα των Καμένου, Καλαμάρα, Λογοθέτη, Μαρουλάκη (Στο Βασίλειο του μικρόκοσμου), Ορνεράκη (Τ' Αρχαιοελληνικά), Παπαγεωργίου, κ.ά.

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΙ ΟΔΗΓΟΙ: Χθες και σήμερα, Αθήνα, Κνωσός, Βεργίνα, Ολυμπία

Πολλές από τις εκδόσεις της Γνώσης πωλούνται ως συλλεκτικές στο διαδίκτυο και στα παλαιοβιβλιοπωλεία. Κάποιες ειδικές κατηγορίες, όπως τα λευκώματα, βρίσκονται σε ιδιαίτερα υψηλές τιμές. Ούτε ο εκδότης, ούτε το βιβλιοπωλείο έχει κρατήσει ολοκληρωμένη τη συλλογή των εκδόσεων. Στη συνέχεια παραθέτουμε μια φωτογραφία από αγγελία στο διαδίκτυο όπου πωλούνταν τα επτά τεύχη του περιοδικού *Λαβύρινθος της γνώσης*, στην τιμή των 100 ευρώ και τις μακέτες που είχε φιλοτεχνήσει ο γραφίστας Μιχάλης Ιερωνυμίδης (1946-2019), για τα εξώφυλλα του περιοδικού.

Βιβλιογραφία / Πηγές

Αξελός Λουκάς, *Εκδοτική δραστηριότητα και κίνηση των ιδεών στην Ελλάδα. Μια κριτική προσέγγιση της εκδοτικής δραστηριότητας στα χρόνια 1960 - 1981*, Στοχαστής, 2η έκδοση συμπληρωμένη, 2008

Δρούλια Λουκία, *Η ιστορία του ελληνικού βιβλίου. Προσεγγίσεις και σύγχρονες κατευθύνσεις της έρευνας. Βιβλιογραφία των ελληνικών εργασιών*, Κότινος, 2001

ΕΚΕΒΙ, *Εκδοτικές δραστηριότητες, 1900-1940 και Ιστορία των εκδοτικών οίκων στην Ελλάδα*, Αθήνα 1998

Η περιπέτεια του βιβλίου στην Ελλάδα, Αφιέρωμα στο *Επτά Ημέρες* της εφημερίδας «Καθημερινή», 9 Μαΐου 1999

Ηλιού Φίλιππος, Ματθαίου Άννα, Μπουρνάζος Στρατής, Πολέμη Πόπη, *Ιστορίες του ελληνικού βιβλίου*, Ηράκλειο, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, 2005

Καρακατσούλη Άννα, *Στη χώρα των βιβλίων: η εκδοτική ιστορία του Βιβλιοπωλείου της Εστίας, 1885-2010*, Αθήνα, Οι εκδόσεις των Συναδέλφων, Αθήνα 2011

Σκιαδά Μαρία, *Η γέννηση και η πορεία των εκδοτικών οίκων στην Ελλάδα κατά τη διάρκεια του 20ου αιώνα, διατριβή μεταπτυχιακής ειδίκευσης*, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου, Τμήμα Ιστορίας, Αρχαιολογίας και Διαχείρισης Πολιτισμικών Αγαθών, Καλαμάτα 2018

Χατζιώτης Κώστας, *Βιβλιοπωλεία και εκδοτικοί οίκοι στην Αθήνα*, 2 τόμοι, Αθήνα, Δήμος Αθηναίων: Πολιτισμικός Οργανισμός, 2000

<http://gnosibooks.gr> [τελευταία πρόσβαση 25/5/2020]

http://kallikratischania.blogspot.com/2010/09/blog-post_9835.html [τελευταία πρόσβαση 25/5/2020]

<http://www.biblionet.gr/> [τελευταία πρόσβαση 4/7/2020]

<http://www.raptis-telis.com/main/sites/default/files/biblio/Publisher/p0053.html>

[τελευταία πρόσβαση 30/6/2020]

<https://diavazo.gr/> [τελευταία πρόσβαση 2/7/2020]

<https://ngradio.gr/news/interviews/flora-sartzetaki-dinei-sineteuksi-ngradio-gr> ,
συνέντευξη της Φλώρας Σαρτζετάκη, [τελευταία πρόσβαση 1/7/2020]

<https://www.bookpress.gr/politismos/teleutaia-nea/epta-mikra-vivliopoleia-mas-anoigoun-tis-portes-tous> [τελευταία πρόσβαση 25/5/2020]

<https://www.nlg.gr/> [τελευταία πρόσβαση 2/7/2020]

<https://www.osdel.gr/> [τελευταία πρόσβαση 2/07/2020]

<https://www.protoporia.gr/> [τελευταία πρόσβαση 30/6/2020]

Βάσιος Τσοκόπουλος, *Ιστορία της έκδοσης στην Ελλάδα, 1830-1974: Μια επισκόπηση*,
ΕΚΕΒΙ 1997

<http://www.ekebi.gr/frontoffice/portal.asp?cpage=NODE&cnode=584>

[τελευταία πρόσβαση 2/7/2020]